

This is a digital copy of a book that was preserved for generations on library shelves before it was carefully scanned by Google as part of a project to make the world's books discoverable online.

It has survived long enough for the copyright to expire and the book to enter the public domain. A public domain book is one that was never subject to copyright or whose legal copyright term has expired. Whether a book is in the public domain may vary country to country. Public domain books are our gateways to the past, representing a wealth of history, culture and knowledge that's often difficult to discover.

Marks, notations and other marginalia present in the original volume will appear in this file - a reminder of this book's long journey from the publisher to a library and finally to you.

Usage guidelines

Google is proud to partner with libraries to digitize public domain materials and make them widely accessible. Public domain books belong to the public and we are merely their custodians. Nevertheless, this work is expensive, so in order to keep providing this resource, we have taken steps to prevent abuse by commercial parties, including placing technical restrictions on automated querying.

We also ask that you:

- + *Make non-commercial use of the files* We designed Google Book Search for use by individuals, and we request that you use these files for personal, non-commercial purposes.
- + *Refrain from automated querying* Do not send automated queries of any sort to Google's system: If you are conducting research on machine translation, optical character recognition or other areas where access to a large amount of text is helpful, please contact us. We encourage the use of public domain materials for these purposes and may be able to help.
- + *Maintain attribution* The Google "watermark" you see on each file is essential for informing people about this project and helping them find additional materials through Google Book Search. Please do not remove it.
- + *Keep it legal* Whatever your use, remember that you are responsible for ensuring that what you are doing is legal. Do not assume that just because we believe a book is in the public domain for users in the United States, that the work is also in the public domain for users in other countries. Whether a book is still in copyright varies from country to country, and we can't offer guidance on whether any specific use of any specific book is allowed. Please do not assume that a book's appearance in Google Book Search means it can be used in any manner anywhere in the world. Copyright infringement liability can be quite severe.

About Google Book Search

Google's mission is to organize the world's information and to make it universally accessible and useful. Google Book Search helps readers discover the world's books while helping authors and publishers reach new audiences. You can search through the full text of this book on the web at <http://books.google.com/>

P O R T A
LINGUARUM ORIENTALIUM

SIVE

ELEMENTA LINGUARUM

I. HEBRAICAE.	V. SYRIACAE.
II. CHALDAICAE.	VI. ARMENIACAE.
III. SAMARITANAE.	VII. AETHIOPICAE.
IV. ARABICAE.	VIII. PERSICAE.

STUDIIS ACADEMICIS ACCOMMODATA.

EDIDIT

JUL. HENR. PETERMANN,

DOCT. ET PROF. PUBL. EXTRAORD. IN UNIVERSITATE BEROLINENSI.

PARS II. LINGUA CHALDAICA.

EDITIO SECUNDA EMENDATA.

BEROLINI.

APUD G. EICHLER.

1872.

BREVIS
LINGVAE CHALDAICAE

GRAMMATICA, LITTERATURA, CHRESTOMATHIA

CUM

GLOSSARIO.

IN USUM PRAELECTIONUM ET STUDIORUM
PRIVATORUM

EDIDIT

JUL. HENR. PETERMANN,

DOCT. ET PROF. PUBL. EXTRAORD. IN UNIVERSITATE BEROLINENSI.

EDITIO SECUNDA EMENDATA.

BEROLINI.

APUD G. EICHLER.

1872.

Ex officina Jul. Sittenfeld.

PRAEFATIO.

Exemplaria primae editionis hujus libri quum divendita essent, et a multis expeterentur, a bibliopola honestissimo mihique amicissimo monitus hanc novam praeparavi, in qua praecipue vocalibus, quae in libris impressis mirifice fluctuant, recte constituendis diligentem operam navavi. Qua in re magno mihi usui fuit Lexicon chaldaicum novum a Clar. *Levy* editum, qui optimos libros manuscriptos et editiones versionum accurate et docte comparavit, et ad veram vocabulorum et formarum pronunciationem indicandam multum contulit. In reliquis tantummodo errores typographicos sustuli; sed lectores futuros rogo, ut, quum neminem ha-

buissem, qui me in corrigendis plagulis adjuvaret, si quid in rebus levioribus peccaverim, benevole mihi ignorent.

Scipsi

Calendis Februariis

MDCCCLXXII.

I.

DE SCRIBENDI ET LEGENDI ELEMENTIS.

§. 1—5. *) Scripturae chaldaicae utpote ab Hebraeis assumtae atque ex horum lingua jam satis cognitae tabulam hîc omittimus, atque eâdem ratione ducti de nominibus litterarum consonantium, quae itidem chaldaica sunt, earumque figurâ, pronuntiatione ac divisione nihil addimus.

§. 6—11. Vocales eaedem sed negligenter ac sine omni constantia positae sunt, ita ut longam in syllaba composita aut dagessata, brevem in syllaba simplici saepissime invenias. Hinc regulae de *Kamez chatuph*, quod multo rarius hîc occurrit, ex grammatica hebr. petitae in lingua chald. non valent, atque vera signi *Kamez* lectio ex sola etymologia vocum dijudicari potest.

Signa diacritica et orthographica ab hebraicis tam formâ quam usu haud discrepant; sed lineae *Metheg* usus in lingua chald. est multo rarior. *Accentus* praeter loca biblica (Esra 4, 8. — 6, 18. 7, 12—26. Dan. 2, 4. — 7, 28. Jerem. 10, 11.) nonnisi in Onkelosi versione Pentateuchi reperiuntur. Tonus secundum accentuationem hebraicam ultimam semper syllabam ferit, et

*) Numeros paragraphorum analogiae causa eosdem per omnes dialectos semiticas retinuimus.

in penultima fere ibi tantum locum habet, ubi hebraica lingua eandem syllabam eo insignit.

Numeris designandis litterae eâdem ratione, qua apud Hebraeos inserviunt.

§. 12. Permutationes litterarum in lingua chaldaica saepissime occurrunt, atque fortiores non minus consonantes quam debiliores varias mutationes subeunt.

1) *Transponitur* littera ת in formis Ithpeel et Ithpaal, quando stirps verbi ab una e litteris ש צ ד ז incipit. e. g. אֶתְחַחֵר, אֶתְשַׁמֵּעַ pro אֶתְחַשַׁמֵּעַ, אֶתְחַסַּח.

2) *Assimilatur* eadem littera in iisdem formis sequenti d, th, t. e. g. אֶתְחַבֵּר pro אֶתְחַתֵּב, אֶתְחַדֵּב pro אֶתְחַתֵּד, אֶתְחַטֵּמַר pro אֶתְחַתֵּמַר, seu praecedentibus litteris ש צ ד ז e. g. אֶתְחַדֵּב pro אֶתְחַזֵּב, אֶתְחַחֵר pro אֶתְחַחֵר (vide 1.); atque adeo in alias etiam litteras in iisdem formis abit. e. g. אֶתְחַתֵּיב pro אֶתְחַתֵּיב, אֶתְחַתֵּפַר pro אֶתְחַתֵּפַר, אֶתְחַתֵּסַר pro אֶתְחַתֵּסַר, אֶתְחַתֵּאשׁ pro אֶתְחַתֵּאשׁ. Similiter ח transit in ת in voce אֶתְחַתֵּא pro אֶתְחַתֵּא. Ita quoque נ in verbis אֶתְחַתֵּפַּ"ן litterae sequenti assimilatur. e. g. אֶתְחַתֵּפַּק pro אֶתְחַתֵּפַּק, אֶתְחַתֵּפַּק pro אֶתְחַתֵּפַּק. Sed נ et ת tanquam litterae ultimae radicales litteris affirmativis fere nunquam assimilantur.

In verbis אֶתְחַתֵּעַ littera sequens in praecedentem abit in Fut. Conj. Peal, et in Conjugg. Aphel et Ittaphal e. g. אֶתְחַתֵּק pro אֶתְחַתֵּק, אֶתְחַתֵּק pro אֶתְחַתֵּק, אֶתְחַתֵּק pro אֶתְחַתֵּק. Idem fit in Conj. Ittaphal omnium verborum, ubi א praee-

cedenti ת assimilatur e. g. אֶתְּאֶקְטֵל pro אֶתְאֶקְטֵל, in Conj. Ithpeel verborum פִּי"א e. g. אֶתְאַחֵד pro אֶתְאֶחֶד, אֶתְאֶשֶׁר pro אֶתְאֶשֶׁר, ה in voce מִנּוּ pro מִן הוּא etc.

At nonnunquam geminationis litterarum loco littera liquida, praesertim ג, inseritur, e. g. אֶנְבָּא pro אֶנְבָּא, אֶתְוֹן pro אֶתְוֹן, קֶצִי pro קֶצִי, גֶּבֶר pro גֶּבֶר, קֶרֶם, בֶּרֶל, e. g. (הַעֲלֵת pro הַנְּעֵלֶת) atque etiam ר, e. g. שֶׁנֶּק, קֶסֶם, בֶּבֶל pro שֶׁרֶנֶק, syllaba praecedens vocalem i habet, i quiescens prolongationis ergo additur, ac nihilominus saepe in libris impressis Dagesch litterae sequenti impositum reperitur. e. g. מִלִּי et מִלִּי pro מִלִּי, אִיבָאֵשׁ et אִיבָאֵשׁ pro אִיבָאֵשׁ (*).

3) *Abjicitur* littera ת in statu absoluto sing. numeri nominum in syllabum וּת et ית— desinentium e. g. מִלְכּוּת pro מִלְכּוּת, מִשְׁרִית pro מִשְׁרִי, itemque in voce בִּי pro בִּית; ac similiter ד in media voce קֶדוּם, קֶדֶם, quarum formarum loco saepius reperitur קוּם, קוּם, קָם. Imprimis vero litterae debiliores abjiciuntur, nempe י et נ, in initio vocum cum Schwa effe-

*) In mediis vocibus atque in earum fine littera ו et י, quando mobiles evadunt, saepius geminatae leguntur, ut lectores in textu vocalibus plerumque destituto mobiles a quiescentibus facilius discernant. e. g. מִצְחָא i. e. מִצְחָא, תְּנִינָא i. e. תְּנִינָא, חִיבִין i. e. חִיבִין, רְגִלִי i. e. רְגִלִי,

rendae in Imperativo Conjug. Peal verborum פִּי et פִּי e. g. פִּק s. פִּק pro נִפֵּק, יִהֵב pro יֵהֵב; porro נ in plurali numero Participiorum accedentibus Affixis pers. II. Praeteriti, e. g. קִטְּלִיתוֹן pro קִטְּלִיתוֹן, קִטְּלִיתוֹן pro קִטְּלִיתוֹן, itemque קִטְּלִיתוֹן, קִטְּלִיתוֹן pro קִטְּלִיתוֹן, קִטְּלִיתוֹן. Littera י abjicitur in variis formis verbi חָיָא, atque ו in iisdem formis verbi חָיָא e. g. יְחִי pro יְחִי s. יְחִי — יְחִי s. יְחִי pro יְחִי s. יְחִי etc.; item ע in nonnullis vocibus e. g. סֶעֱרָתָא pro סֶעֱרָתָא, שְׁבַע pro שְׁבַע, שְׁבַע עֶסְרִי pro שְׁבַע עֶסְרִי, חָרִיסָר pro חָרִיסָר, שְׁבַע עֶסְרִי pro שְׁבַע עֶסְרִי, חָרִיסָר pro חָרִיסָר, חָרִיסָר; saepissime vero א in variis formis verborum פִּא e. g. מִמָּר pro מִמָּר, מִמָּר pro מִמָּר, מִמָּר pro מִמָּר, מִמָּר pro מִמָּר, et in vocibus נָשׁ pro נָשׁ, אֶחָד pro אֶחָד.

4) *Praefigitur* littera א vocibus praeſertim, quarum littera initialis vocali destituta est. e. g. אֶכְסֵן pro ξένος, אֶיגֵר pro יֵגֵר, אֶיָקֵר et אֶיָקֵר pro יָקֵר, יָקֵר, אֶיָדָא et אֶיָדָא pro יָדָא, אֶשְׁתִּי pro שְׁתִּי.

5) *Commutantur* imprimis litterae debiles א ה ו י inter se. e. g. in Part. Conj. Peal verborum עָוִי pro קָאם, קָאם, plur. קָאמִין, atque etiam Syrorum more pro נִלְאָה — אֶזְמַר pro יֶזְמַר — קִימִין — פִּשְׁרָה pro פִּשְׁרָה — נִלְאָה.

In *vocalibus* ponendis magna fluctuatio conspicua est, quoniam, qui textus chaldaicos vocalibus instruxerunt, non eandem curam, quam in texibus hebraicis adhibuerunt, alii saepe alias vocales addiderunt, easque, quotiescunque fieri posset, ad analogiam linguae hebraicae ponendas putarunt. Hinc factum est, ut neglectis litteris quiescentibus formae prorsus irregulares appareant, quales sunt אֵינֶשׁ pro אִינֶשׁ , חֻכְמָא pro חֹכְמָא , מִימָת pro מִימָת , אִיכֹל pro אִיכֹל s. אִישׁוֹי , אִישׁוֹי pro אִישׁוֹי .

Caeterum in vocalibus permutandis, transponendis, ejiciendis atque addendis eadem prorsus regulae observantur, quae apud Hebraeos valent.

II.

DE PARTIBUS ORATIONIS.

CAP. I. DE PRONOMINIBUS.

§. 1. *Pronomina personalia* duplicis generis sunt.

a) *absoluta* sive *separata*, quae casum plerumque Nominativum exprimunt, b) *affixa* seu *suffixa*, quibus casus obliqui indicantur.

a) *Pronomina personalia separata*:

	<i>Sing.</i>		<i>Plur.</i>
I. pers. comm.	אֲנִי, אַתָּה ego.		אֲנֵחָנָא, נְחָנָא nos.
II. pers.	masc. אַתָּה, אַתָּה, אַתָּה tu.		אַתְּחֹן, אַתְּחֹן vos.
	fem. אַתָּה, אַתָּה, אַתָּה —		אַתְּחִין, אַתְּחִין —
III. pers.	masc. הוּא, הוּא, הוּא is.		הֵמוֹן, הֵמוֹן, הֵמוֹן ii.
	fem. הִיא, הִיא, הִיא ea.		הֵמִין, הֵמִין eae.

Pro אַתָּה saepe legitur אַתָּה.

b) Pronomina suffixa seu inseparabilia modo verbis, modo nominibus affiguntur, ac verbis quidem affixa casui plerumque Accusativo exprimendo inserviunt, nominibus vero addita Pronominum *possessivorum* vices gerunt, ac Genitivum casum exprimunt.

α) Pronn. suffixa Verborum:

	<i>Sing.</i>		<i>Plur.</i>
I. pers. comm.	אֲנִי, אֲנִי me.		אֲנֵחָנָא, נְחָנָא(nֵחָנָא) nos.
II. pers.	masc. אַתָּה, אַתָּה, אַתָּה te.		אַתְּחֹן vos.
	fem. אַתָּה, אַתָּה, אַתָּה te.		אַתְּחִין —
III. pers.	masc. הוּא, הוּא, הוּא eum		הֵמוֹן, הֵמוֹן, הֵמוֹן eos.
	fem. הִיא, הִיא, הִיא eam.		הֵמִין, הֵמִין, הֵמִין eas.

β) Pronomina suffixa *Nominum* a Suffixis verbalibus paullum differunt, atque modo singulari modo plurali *Nominum* formae adduntur.

Suffixia nominum singular.

Sing.

Plur.

I. pers. comm.	אֲנִי, meus, mea.	אֲנִי— noster, a.
II. pers.	masc. אַתָּה tuus, tua.	כֹּחַ, כֹּחַ vester, vestra.
	fem. אַתְּ, אַתְּ, אַתְּ, tuus, a.	כֹּחַ vester, vestra.
III. pers.	masc. הֵוא, הֵוא, הֵוא, הֵוא, ejus, suus, sua.	הֵוא (הֵוא) earum, suus, a.
	fem. הֵיא, ejus, suus, a.	הֵיא, הֵיא earum, suus, a.

Suffixia nominum plural.

Sing.

Plur.

I. pers. comm.	אֲנִי, אֲנִי, אֲנִי mei, meae.	אֲנִי, אֲנִי, אֲנִי nostri, ae.
II. pers.	masc. אַתָּה, (אַתָּה) אַתָּה tui, tuae	כֹּחַ, vestri, ae.
	fem. אַתְּ, אַתְּ - - -	כֹּחַ, - - -
III. pers.	masc. הֵוא, הֵוא (הֵוא) ejus, sui, ae.	הֵוא, הֵוא, הֵוא, eorum, sui, ae.
	fem. הֵיא, (הֵיא, הֵיא, הֵיא) ejus, sui, ae.	הֵיא, earum, sui, ae.
Pro אַתָּה saepius אַתָּה, אַתָּה seu אַתָּה, atque item אַתָּה pro אַתָּה scribitur.		

Nomina אַתָּה, אַתָּה, אַתָּה, quomodo accedentibus Suffixis II. et III. pers. a communi forma recedant, infra cap. III. dicetur.

Formae nominum gen. fem. plur. modo Suffixa sing. modo plur. admittunt, ut מְלִכּוּתַי et מְלִכּוּתֵי *regna mea*.

Praepositionibus Suffixa nominum aliis sing. aliis plur. junguntur, et voces כִּמָּא *ut*, et אֵית (essentia) *est*, Suffixa nominum plur. adsciscunt. Pronomina possessiva a nominibus haud raro disjuncta voci יֵיל (i. q. hebr. שָׁל) aut יֵיד (ex Pron. rel. יֵי et nota Gen. יֵ) adduntur, e. g. יֵילִי s. יֵידִי *meus* etc.

§. 2. *Pronomina demonstrativa* litteram characteristicam י habent, cui modo littera ה, modo ן additur; atque ita oriuntur formae

Sing. masc. הֵן, יֵין, הֵן — אֵיהֵן, יֵיהֵן, הֵן — *hic. ille.*

- fem. הֵן, יֵין, הֵן — אֵיהֵן, יֵיהֵן, הֵן — *haec. illa.*

- comm. הֵן, יֵין, הֵן s. אֵיהֵן, יֵיהֵן, הֵן, atque (ejectâ litterâ ד) הֵן, יֵין, הֵן.

Plur. comm. הֵן, יֵין, הֵן s. אֵיהֵן, יֵיהֵן, הֵן, הֵן, יֵין, הֵן s. אֵיהֵן, יֵיהֵן, הֵן, הֵן, יֵין, הֵן s. אֵיהֵן, יֵיהֵן, הֵן.

Saepius Pronomen personale III. pers. sing. praefixo ה seu אֵ demonstrativi loco adhibetur: הֵן, אֵיהֵן, אֵיהֵן.

§. 3. *Pronomen relativum* est מִי indeclinabile sive praefixum מִי in utroque genere et numero, cujus casus obliqui eâdem ratione, quâ in lingua hebraica exprimuntur.

Cum Pronomine interrogativo conjunctum מִי מִי significat id quod *is, qui*.

§. 4. *Pronomina interrogativa* sunt 1) מִי, מִי, (inde מִי ex מִי הוּא) *quis?* de personis, et מַה, מַה *quid?* de rebus, utrumque flexionis expers. 2) masc. מִי *quisnam?* et fem. מַי *quaenam?* e stirpe interrogativa מִי et Pron. demonstr. הֵן, הֵן formatum.

Pronomina מִי et מַי Pronominibus etiam indefinitis exprimendis inserviunt.

III.

DE VERBO.

§. 1. Verba sunt aut *primitiva* aut *derivata*. *Primitiva* sunt trilittera, *derivata* vero, quae modo tribus modo pluribus litteris constant, sive a verbis descendunt, e. g. קָטַל, אֶקְטַל, אֶתְקַטַּל etc. a קָטַל, sive a nominibus e. g. בָּעַל *maritus factus est* a בָּעַל *maritus*, שָׁרַשׁ *eradicavit, radices egit* a שָׁרַשׁ *radix*, seu denique a particulis e. g. קָבַל a קָבַל etc.

§. 2 Forma primitiva tribus litteris constans, eaque monosyllaba, quam *radicem* Grammatici nuncupare

solent, plerumque in *tertia p̄ersona Sing. Praet.* conspiciuntur, atque haec est, quae in Lexicis (si verba ע"ע et י"ע exceperis) proponitur.

A verbo primitivo ex lege certâ et constanti plures deducuntur species derivatae, quae secundum varias formas significationem primitivi vario modo immutant. Hae *Conjugationes* vulgo (licet falso) dictae additâ primitivâ sunt *tres*, quarum quaeque formam reflexivam sive passivam habet. Nomen acceperunt a verbo פִּעַל, quo tanquam Paradigmate antiquiores Grammatici uti solebant; atque inde prima verborum littera radicalis dicitur פ, secunda ע, tertia ל.

I.

פִּעַל	פִּעַל	אִפְעַל
אִתְּפַעַל	אִתְּפַעַל	אִתְּפַעַל

In *Conjugatione prima Peal* dictâ, cui Hebraeorum *Kal* respondet, verba primariam eamque simplicem habent significationem, sive *transitivam* sive *intransitivam*; ac *transitiva* quidem verba plerumque vocalem mediae radicalis *Pathach*, *intransitiva* vero vocales *Zere* vel *Chirek* vel *Cholem*, modo plene modo defective scriptas assumunt, e. g. קָטַל *interfecit*, בָּאֵשׁ s. בָּאֵשׁ *malus fuit*, יָתַב s. יָתַב *sedit*, דָּמַךְ s. דָּמַךְ *dormivit*; nonnunquam etiam utraque forma significatione diversa occurrit, e. g. גָּמַר *absolvit*, גָּמַר *absolutus fuit*; alias vero haec distinctio non observatur, e. g. שָׂאל et שָׂאל *rogavit, interrogavit*. Forma *reflexiva* seu *passiva* praepositâ syllabâ אִתְּ, *Ithpeel* dicta, rarius

reflexivam, plerumque *passivam* notionem induit. e. g. **פָּלַג** *divisit*, **אֶתְפָּלַג** s. **אֶתְפָּלַג** *divisit se, divisus est*.

Conjuncta secunda, *Pael* dicta, geminatâ secundâ radicali notionem habet primitus *intensivam*, deinde *causativam* s. *transitivam*, atque etiam *privativam*, cf. **קָטַל** *interfecit*, **קָטַל** *continuo interfecit*, **חָכַם** *sapiens fuit*, **חָכַם** *sapientem reddidit* s. *fecit*, **כָּדַב** *mendax fuit*, **כָּדַב** *mendacem fecit*, i. e. *declaravit*, **שָׁרַשׁ** s. **שָׁרַשׁ** *radices egit et eradicavit*. Forma *Ithpaal*, praefixâ syllabâ **אֶת** tam *reflexivam* quam *passivam* notionem verbo tribuit. e. g. **אֶסְתַּמֵּר** *cavit sibi*, **אֶמְתַּמֵּר** *abscondidit se* s. *absconditus est*, **אֶשְׁתַּבַּח** *laudatus est*.

Conjugatio tertia, quae *Aphel* dicitur, e *Conj. I.* praeposito **אֶ** orta, verba plerumque reddit *causativa* et *transitiva*, e. g. **שָׁמַע** *audivit*, **אֶשְׁמַע** *audire fecit*, *proclamavit*, **לָבַשׁ** *indutus fuit*, **אֶלְבַּשׁ** *induit*, **צָדִיק** *justus fuit*, **אֶצְדִּיק** *justum fecit*, i. e. *declaravit*.

Ita Conjugationes *Pael* et *Aphel* easdem fere significationes habent; at, si verba in utraque Conjugatione flexa occurrunt, diversas plerumque notiones induunt. e. g. **מָלַךְ** *consuluit*, **אֶמְלִךְ** *regem fecit*.

Forma *Ittaphal* eâdem fere ratione, quâ *Ithpeel* et *Ithpaal*, ex Conjugatione *Aphel* formatur, eo tamen discrimine, ut **אֶ** praefixum *Conjug. Aphel* praecedenti **ת** assimiletur, unde Forma **אֶתְפַּעַל** exoritur pro **אֶתְפַּעַל**.

Sed haec forma omnino rarior est, atque notio ejus a notione Conjugationis Ithpeel non multum differt. e. g. **אֶתְשַׁלַּם** *traditus est*. In Chaldaismo biblico ejus loco semper forma *Hophal* reperitur. v. c. **הִתְחַרַּב** *destructus est*, **הִתְחַרַּב** *perit*.

Exstant praeterea formae, quae dicuntur Poel et Ithpoal, Polel et Ithpolal, Palpel et Ithpalpal, quae tam formâ quam notione Conjugationi Pael sunt similes, atque e lingua hebraica jam satis cognitae sunt. Reliquae vero formae *Schaphel*, *Saphel*, *Taphel* etc. dictae, quum multo sint rariores, verbis potius *quadrilitteris* accensendae sunt, atque itidem quoad formas et notiones a Conjugationibus Pael et Aphel paullum discedunt. cf. **שָׂכַל** *absolvit* pass. **אֶשְׂתַּכַּלֵּל** *occurrit*, **צָלַח** *inflammavit*, **תִּרְגַּם** *interpretatus est*.

Verba vere *quadrilittera* dicuntur ea, quae a formis reliquis plus minusve recedunt, atque aut litteram aliquam insertam sive additam habent, aut a voce peregrinâ s. indigena, eâque quadrilitterâ descendunt, e. g. **נָרַם** *fregit*, **פָּרַג** *sustentavit*, **קָטַרַג** *oblectavit*, **קָטַרַג** *accusavit*. (i. q. *κατηγορεῖν*)

Quae cujusque verbi Conjugationes occurrant, et quamnam earum quaeque significationem induat, e Lexicis cognoscitur.

§. 3. *Tempora* sunt duo, quorum alterum *Praeteriti* s. *Perfecti* notione insignitur, quia rem perfectam

ideoque certam indicat, alterum vero vulgo *Futurum* s. *Aoristus*, rectius *Imperfectum* appellatur, quia rem nondum perfectam atque ideo incertam enunciat.

Praeterea Participia etiam formandis temporibus inserviunt, Praeterito nempe vel Praesenti, si terminationes Praeteriti adduntur, e. g. פָּתַחַת *aperit* s. *aperuit*, קָטִילַת *occisus sum* — ac Praesenti, si cum Pronominibus separatis pers. I. vel II. conjunguntur, e. g. קָטִילַת *pro* אָנָּה *interficiens ego* i. e. *interficio*. Porro tempora composita formantur, ita nempe, ut Praeteritum verbi הָוָּא aut Praeterito alius verbi praefixum, *Plusquamperfectum*, aut Participio praepositum, *Imperfectum* indicet, e. g. הָוָּא נִפְקַח *exierat*, הָוָּא נִפְקַח *exibat* — ac denique etiam Futurum interdum per vocem עָתִיד i. e. *futurus*, μέλλων, sequente Infinitivo cum לְ praef. exprimitur. e. g. עָתִיד לְמִקְטֹל *interficiet*.

Modi sunt *Indicativus*, *Imperativus*, *Infinitivus*, et *Participium*, quod in Conjugg. act. duplicem formam, activam alteram, alteram passivam habet; *Conjunctivus* et *Optativus* plerumque per Futurum exprimuntur.

Numeri sunt duo: Singularis et Pluralis, *personae* tres, sed Imperativus nonnisi secundam agnoscit.

Genus est triplex: masculinum, femininum et commune.

	Peal.	Ithpeel.	Pael.
<i>Praeteritum.</i>			
Sing. 3 m.	קָטַל	אֶתְקַטַּל	קִטַּל
— f.	קָטְלָה	אֶתְקַטְּלָה	קִטְּלָה
2 m.	קָטַלְתָּ	אֶתְקַטְּלָה	קִטַּלְתָּ
— f.	קָטַלְתְּ	אֶתְקַטְּלִי	קִטַּלְתְּ
1 c.	קָטַלְתִּי	אֶתְקַטְּלָה	קִטַּלְתִּי
Plur. 3 m.	קָטְלוּ	אֶתְקַטְּלוּ	קִטְּלוּ
— f.	קָטְלָא	אֶתְקַטְּלָא	קִטְּלָא
2 m.	קָטַלְתֶּם	אֶתְקַטְּלֶם	קִטַּלְתֶּם
— f.	קָטַלְתֶּן	אֶתְקַטְּלֶן	קִטַּלְתֶּן
1 c.	קָטַלְנָא	אֶתְקַטְּלְנָא	קִטַּלְנָא
<i>Infinitivus.</i>			
	מִקְטַל	אֶתְקַטְּלָא	קִטְּלָא
<i>Imperativus.</i>			
Sing. 2 m.	קָטַל	אֶתְקַטַּל	קִטַּל
— f.	קָטְלִי	אֶתְקַטְּלִי	קִטְּלִי
Plur. 2 m.	קָטְלוּ	אֶתְקַטְּלוּ	קִטְּלוּ
— f.	קָטְלְנָא	אֶתְקַטְּלְנָא	קִטְּלְנָא

	Pael.	Ithpeel.	Pael.
<i>Futurum.</i>			
Sing. 3 m.	יִקְטֹל	יִתְקַטֵּל	יִקְטֹל
— f.	תִּקְטָל	תִּתְקַטֵּל	תִּקְטָל
2 m.	תִּקְטָל	תִּתְקַטֵּל	תִּקְטָל
— f.	תִּקְטָלִין	תִּתְקַטֵּלִין	תִּקְטָלִין
1 c.	אִקְטָל	אִתְקַטֵּל	אִקְטָל
Plur. 3 m.	יִקְטָלוּ	יִתְקַטְּלוּ	יִקְטָלוּ
— f.	יִקְטָלִין	יִתְקַטְּלִין	יִקְטָלִין
2 m.	תִּקְטָלוּ	תִּתְקַטְּלוּ	תִּקְטָלוּ
— f.	תִּקְטָלִין	תִּתְקַטְּלִין	תִּקְטָלִין
1 c.	נִקְטָל	נִתְקַטֵּל	נִקְטָל

I. *Participium act.*

m.	קָטֵל	מִתְקַטֵּל	מְקַטֵּל
f.	קָטֵלָא	מִתְקַטְּלָא	מְקַטְּלָא

II. *Participium pass.*

m.	קָטִיל	מְקַטֵּל
f.	קָטִילָא	מְקַטְּלָא

L A R I S F L E X I O.

Ithpaal.	Aphel.	Ittaphal.
יִתְקַטֵּל	יִקְטֹל	יִתְקַטֵּל
תִּתְקַטֵּל	תִּקְטֹל	תִּתְקַטֵּל
תִּתְקַטֵּל	תִּקְטֹל	תִּתְקַטֵּל
תִּתְקַטְּלוּ	תִּקְטְלוּ	תִּתְקַטְּלוּ
אִתְקַטֵּל	אִקְטֹל	אִתְקַטֵּל
יִתְקַטְּלוּ	יִקְטְלוּ	יִתְקַטְּלוּ
יִתְקַטְּלוּ	יִקְטְלוּ	יִתְקַטְּלוּ
תִּתְקַטְּלוּ	תִּקְטְלוּ	תִּתְקַטְּלוּ
תִּתְקַטְּלוּ	תִּקְטְלוּ	תִּתְקַטְּלוּ
נִתְקַטֵּל	נִקְטֹל	נִתְקַטֵּל
מִתְקַטֵּל	מִקְטֹל	מִתְקַטֵּל
מִתְקַטְּלוּ	מִקְטְלוּ	מִתְקַטְּלוּ
	מִקְטֹל	
	מִקְטְלוּ	

ADNOTATIONES.

§. 4. Quum vocales Zere et Chirek in lingua chald. saepissime sive plene sive defective scriptae inter se confundantur, formae verborum omnes, quae alteram earum in fine habent, modo hâc modo illâ scribuntur. e. g. קָטַל, אָקַטַל — קָטַל, קָטַל — קָטַל, קָטַל — קָטַל, קָטַל — קָטַל, קָטַל — קָטַל, קָטַל etc.

In *Praeteritis* III. pers. sing. fem. et I. pers. sing. vocalem penultimam saepe retinent, e. g. בָּטַלְתְּ, אֶרְגִּיזְתְּ, הִכִּימְתְּ, אֶחְרְגִּישְׁתְּ, יִלְדִּיתְּ, חָרוּזְתְּ — אָמְתִּיגִיתְּ, נָסִיבִיתְּ, יִהְבִּיתְּ etc., II. persona sing. masc. nonnunquam terminationem habet תָּ vel תָּא, e. g. אֵייתִיתִי Gen. 31, 39. T. Jon., utrumque ad analogiam linguae hebraicae; denique III. pers. plur. saepius desinit in ון masc., et וָ fem. e. g. קָטְלוּ, קָטְלוּ, אֶחְנֶהֱרֶן.

Infinitivi omnium Conjugationum praeter Peal nonnunquam primae instar מַ praefixum assumunt, aut יַ — paragogicum praecedente ון, sive syllabam finalem ות habent e. g. מְהַלְכָּה, מְסַתְּלָקָא, מְבַאֲשָׂא — הִלּוּכִי — מְהַלְכָּה, מְסַתְּלָקָא, מְבַאֲשָׂא etc.; praeterea occurrunt etiam formae Infinitivorum omni terminatione carentes, e. g.

מִשְׁכַּח, אַחֲרָיִק, אֲצִלַּח, אֲתַפְּרַע, אֲתַכְנִשׁוּחַ, אֲתַכְנִעוּ, הִלְכָּה, הִנָּקַחַת.

In Fut. III. pers. loco י praefixi in Targ. Prov. Syrorum more scribitur ג, e. g. גִּתְּפֶסֶם, גִּסְחוּף, גִּתְּקִר, גִּתְּקִרִין.

In Chaldaismo biblico tam ab initio quam in fine verborum loco א scribi solet ה. id quod Hebraismum redolet, e. g. Inf. Pa. קִטְּלָה pro קִטְּלָא, Part. Pe. f. קִטְּלָה s. קִטְּלָה pro קִטְּלָא etc. Praet. Ithpa. הִתְקַטַּל pro הִתְקַטַּל, Ithpa. אֲתַקְטַּל pro אֲתַקְטַּל, Aph. הִקְטַּל pro מִהִקְטַּל, adeoque יִהְיֶהקְטַל etc., מִהִקְטַּל etc.

Caeterum in vocalibus ponendis magna cernitur inconstantia, atque in syltaba simplici modo Kamez legitur modo Pathach, in compositâ modo Chirek modo Segol, e. g. Part. Pe. fem. קִטְּלָא et קִטְּלָא, III. pers. sing. fem. Praet. קִטְּלָת, גִּפְקָת, סִלְקָת, אֲתַקְטַּל et אֲתַקְטַּל etc. — In Conjugatione *Peal* verba haud pauca, eaque plerumque intransitiva, loco vocalis Pathach sub med. rad. habent Zere sive Chirek seu Cholem e. g. טָאב *bonus fuit*, שָׁאַל *rogavit*, יָתַב s. יָתִיב *sedit*, זָעַק *clamavit*, חָרַב *siccatus est*, דָּמוּךְ *dormivit*; atque, quae in Praet. sive — seu — habent, hoc in Fut. et Imp. aut retinent, aut in Pathach vel Cholem commutant, e. g. יִתְקַוָּה et יִתְקַוָּה, יִשְׁפָּח.

ac saepius, ubi duplex forma existit, significatio non eadem remanet, e. g. יִתְקַף *vincet, superabit*, יִתְקַף *valebit*. — Infinitivus in syllaba ultima haud raro vocali *O* seu *U* pronunciatur. e. g. מְשׁוּׁג s. מְשׁוּׁג s. מְשׁוּׁג, מְפָרוֹק, ac terminationem אֶ— interdum accipit, cf. מְסַפֵּדָה, מְסַעֲדָה; nonnunquam vero Hebraeorum more legitur קָטוּל, קָרוֹב, קָרוֹב, seu cum syllaba יי— parag. קָטוּלִי, קָטוּלִי. — Imperativus et Futurum modo plene modo defective scribuntur, v. c. פָּרוֹק, פָּרוֹק, פָּרוֹק, יִשְׁלוּט, יִדְמוּד, יִקְטֹל.

Ithpeel in Praet. Imp. et Fut. modo in Pathach, modo in Zere seu Chirek exit, ut אֶתְהַפֵּל, אֶתְהַב, נִתְקַטֵּל, אֶתְלִידוּ.

In Conjugatione *Paël* I. pers. sing. Fut. littera praeformativa אֶ haud raro — pro — recipit, e. g. אֶבְסֵר, adeoque Zere plenum assumit: אֶיִשׁוּי, אֶיִמְנֵר etc.

§. 5. *Verba gutturalia* easdem fere, quas in lingua hebraica regulas sequuntur.

1) Verba I. gutturalis.

Peal Praet. עָבַדְתָּ, עָבַדְתָּ, עָבַדְתָּ, עָבַדְתָּ etc. Inf. מְעַבֵּד s. מְעַבֵּד. Imp. עֲבִיד, עֲבִיד, עֲבִיד, עֲבִיד — אֶכְלִי, אֶכְלִי — עֲרֹקוּ, עֲרֹק — חֲזֹרוּ, חֲזֹרוּ — עֲבִידוּ Fut. אֶמְרוּ, אֶמְרִי, אֶמְרֵ — אֶזְלוּ, אֶזְלוּ, אֶזְלוּ — יֶעֱבְדוּ, יֶעֱבִיד s. יֶעֱבִיד.

יֵעָרְקוֹן. Part. עָבִיד, עֶבֶד. *Ithpeel* אֶתְעַבֵּיד et אֶתְעַבֵּד.
Pael עֶבֶד. *Aphel* Praet. אֶעֱבֹד, אֶעֱבֵר, אֶחָרִיב (et
 hebr. הָאֵהִיל, הַחֲסִין). Inf. אֲחַזֵּרָא. Fut. יֵחַזֵּר, יֵעָשֵׂן.
 מַחֲסִיל, מַחֲלִם, מַחֲזֹר. Part. יַחֲלִף.

2) Verba II. gutturalis.

Peal Praet. נָחַתְתָּ, מָטַעַנְתָּ s. מָטַעַנְתָּ, נָחַתְתָּ.
 s. נָחַתְתָּ, לְהַיָּכֹו, מָטַעַנְו s. מָטַעַנְו, רָחִימִית s. מֵאֲכַת.
 Inf. יִרְהוּט et יִרְהוּט. Imp. רָהוּט et רָהוּט. Fut. יִרְהוּט et יִרְהוּט.
Ithpeel Praet. אֶתְבָּחִין et אֶתְבָּחִין plur. יִמְחֹק, יִנְהוּם.
 et אֶתְלָעְבוּ. *Pael* אֶבְרַךְ, סָאֵב, בָּרַךְ. (hebr.)
 אֶבְרַךְ, אֶסְחַר, אֶמְאֵךְ. *Aphel* בָּעַר, לָחַךְ. et נָהַר,
 3 p. f. sing. אֶטַעַנְתָּ.

3) Verba III. gutturalis.

Peal Praet. אָמַרְתָּ, אָמַרְתָּ s. שָׁלַחְתָּ, 3 p. f. שָׁלַח, 1 p.
 s. שָׁמַעִי, שָׁמַעִי. Imp. שָׁמַעִי, שָׁמַעִי. s. שָׁמַעִי, שָׁמַעִי.
 Fut. יִשְׁמַעִי. Part. שָׁמַעִי, שָׁלַח pass. שָׁמַעִי. *Ithpeel*
 Praet. אֶתְנַזֵּרֶת s. אֶשְׁתַּכַּחַת, 3 p. f. אֶשְׁתַּכַּחַת.
 Praet. אֶשְׁתַּכַּחַת, 3 p. f. שָׁבַחְתָּ s. יִבְרַךְ. *Ithpaal* אֶשְׁתַּכַּחַת.
Aphel Praet. אֶשְׁמַעִי s. אֶשְׁמַעִי.

Verbum regulare cum Suffixis.

§. 6. Accedentibus Suffixis verba nonnullas mutationes subeunt, quas tabula sequens exhibet:

*Praeteritum.**Futurum.*

	Sing.	Plur.		Sing.	Plur.
3. m.	קטלני	קטלוני		יקטלני	יקטלוני
	קטלך	קטלונך		יקטלך	יקטלונך
	קטלכון	קטלונך		יקטלכון	יקטלונכון
	קטלה	קטלכון		יקטלה	יקטלונה
	קטלנו	קטלוהי		יקטלנו	יקטלוננו
	(קטלנו)	קטלוננו			

Imperativus.

3. f.	קטלתי		m.	קטלני	קטלוני
	קטלך			קטלה	קטלוהי
	קטלכון			קטלנו	קטלוננו
	קטלה		f.	קטליני	
	קטלננו			קטליהי	
3. co.	קטלתיני	קטלתיני		קטלינו	
	קטלה	קטלתינה			
	קטלננו	קטלתיננו			
	קטלתיני				
	קטלתיהי				
	קטלתינו				

1. comm.	<i>Praeteritum.</i>		<i>Infinitivus.</i>
	Sing.	Plur.	
	קָטַלְתָּ	קָטַלְתֶּם	מִקְטֹל
	קָטַלְתְּ	קָטַלְתֶּן	מִקְטֹלָה
	קָטַלְתָּ	קָטַלְתֶּם	מִקְטֹלִים
	קָטַלְתְּ	קָטַלְתֶּן	מִקְטֹלִים
	קָטַלְתָּ	קָטַלְתֶּם	מִקְטֹלִים
	קָטַלְתְּ	קָטַלְתֶּן	מִקְטֹלִים

ADNOTATIONES.

1) I. et II. pers. in utroque numero respuunt Suffixa earundam personarum.

2) In Praeterito formae קָטַל et קָטַלְתָּ mutantur in קָטַל et קָטַלְתָּ, sed ante Suffixia gravia (בֵּן, בִּין) immutatae manent. II. pers. sing. fem. formam קָטַלְתְּ assumit; I. pers. sing. fit קָטַלְתָּ; in plur. loco קָטַלוּ, קָטַלְתֶּם scribitur קָטַלְתֶּם, et forma קָטַלְתֶּם fit קָטַלְתֶּם. Reliquae formae non mutantur.

3) In Imperativo formae nullam mutationem subeunt, nisi quod א in II. pers. fem. plur. abjicitur; praeterea scribitur קָטַלְתֶּן et קָטַלְתֶּן, קָטַלְתֶּן et קָטַלְתֶּן.

4) In Futuro vocali mediae radicalis abjectâ scribitur קָטַל, קָטַלְתָּ, קָטַלְתְּ, קָטַלְתָּ pro יִקְטֹל etc.; reliquae formae non mutantur.

5) Saepius praesertim in Imp. et Fut. inter Suffixa

et formas verborum Nun epentheticum, rarius (idque solum in Targ. Prov.) Jod epenth. inseritur. e. g. תִּשְׁגְּבֶיךָ, תִּבְקֶיךָ, תִּנְטֶרֶךָ.

6) Infinitivi forma ante Suffixa gravia manet, sed ante reliqua mutatur in מְקַטֵּל; caeterum tam verborum quam nominum Suffixa accipere potest, ac scribitur מְקַטֵּלִי, מְקַטֵּלְנִי et מְקַטֵּלְנִי, porro מְקַטֵּלְךָ et מְקַטֵּלְנָא, מְקַטֵּלוֹהִי et מְקַטֵּלְנָה s. מְקַטֵּלְנָךְ, מְקַטֵּלְנָךְ et מְקַטֵּלְנָא etc.

7) Participia Suffixa nominum assumunt.

8) Conjugationes Pael et Aphel easdem mutationes subeunt; scribitur enim, quando Suffixa accedunt, קָטַל pro קָטַלְךָ, אָקַטַל pro אָקַטַלְךָ, et sic porro; sed Infinitivi harum Conjugationum terminationem וֹת accipiunt, e. g. בְּאַתְרֵינוּתִיהָ, לְדַבְּרוֹתֵהוּן.

9) Conjugationes passivae Suffixa non admittunt, veruntamen etiam subinde Infinitivis earum Suffixa adjuguntur, e. g. בְּאַתְרֵמוֹתֵהוּן in elevatione eorum i. e. quum elevarentur ipsi, בְּאַשְׁתְּכֻלוֹתִי in consideratione mea, i. e. quum considero.

§. 7. Verba irregularia sunt 1) defectiva eaque

a) Verba primae rad. Nun (נ"ן).

b) Verba med. rad. geminatae s. geminantia ע (ע"ע).

2) quiescentia, quae unam e litteris י ו א inter radicales suas habent.

§. 8. Verba נ"ד primam litteram rad. in Praet. et Part. Peal, in tota Conjug. Pael, atque in Conjugg. Ithpeel et Ithpaal, si qua exempla occurrunt, retinent, in Imp. Peal vero abjiciunt, in reliquis formis secundae radicali assimilare solent.

F L E X I O.

	Peal.	Aphel.	Ittaphal.
<i>Praeteritum.</i>			
Sing. 3 m.	נָפַק	אָפַק	אִתְּפַק
— f.	נָפְקָת	אָפְקָת	אִתְּפְקָת
2 m.	נָפְקְתָּ	אָפְקְתָּ	אִתְּפְקְתָּ
— f.	נָפְקְתְּ	אָפְקְתְּ	אִתְּפְקְתְּ
1 c.	נָפְקְתָּ	אָפְקְתָּ	אִתְּפְקְתָּ
Plur. 3 m.	נָפְקוּ	אָפְקוּ	אִתְּפְקוּ
— f.	נָפְקָא	אָפְקָא	אִתְּפְקָא
2 m.	נָפְקְתוּן	אָפְקְתוּן	אִתְּפְקְתוּן
— f.	נָפְקְתִּין	אָפְקְתִּין	אִתְּפְקְתִּין
1 c.	נָפְקְתָּא	אָפְקְתָּא	אִתְּפְקְתָּא
<i>Infinitivus.</i>			
	נָפֵק	אָפֵק	אִתְּפֵק

	Pael.	Aphel.	Ittaphal.
<i>Imperativus.</i>			
Sing. 2 m.	פֹּק	אַפֵּק	אַתִּפֵּק
— f.	פִּקִּי	אַפִּיקִי	אַתִּפִּיקִי
Plur. 2 m.	פִּקּוּ	אַפִּיקוּ	אַתִּפִּיקוּ
— f.	פִּקְנָא	אַפִּקְנָא	אַתִּפִּקְנָא

Futurum.

Sing. 3 m.	יִפֹּק	יִפֵּק	יִתִּפֵּק
— f.	תִּפֹּק	תִּפֵּק	תִּתִּפֵּק
2 m.	תִּפֹּק	תִּפֵּק	תִּתִּפֵּק
— f.	תִּפִּקִּין	תִּפִּיקִין	תִּתִּפִּיקִין
1 c.	אַפֵּק	אַפֵּק	אַתִּפֵּק
Plur. 3 m.	יִפִּקּוּ	יִפִּקּוּ	יִתִּפִּקּוּ
— f.	יִפִּקְנָן	יִפִּקְנָן	יִתִּפִּקְנָן
2 m.	תִּפִּקּוּ	תִּפִּקּוּ	תִּתִּפִּקּוּ
— f.	תִּפִּקְנָן	תִּפִּקְנָן	תִּתִּפִּקְנָן
1 c.	נִפֹּק	נִפֵּק	נִתִּפֵּק

	Peal.	Aphel.	Ittaphal.
<i>I. Participium act.</i>			
m.	נִפְקֵן	מִפְקֵן	מִפְפֵּקֵן
f.	נִפְקָא	מִפְקָא	מִפְפִּקָא
<i>II. Participium pass.</i>			
m.	נִפְיָן	מִפְיָן	
f.	נִפְיָא	מִפְיָא	

N O T A E.

1) Non solum ante gutturales, verum etiam ante alias litteras praesertim in Chaldaismo biblico Nun saepe retinetur, e. g. מְנוּק, מְנִפֵּן, הִנְהִיג, אֲנַהֵר, יִנְהוּם etc., sed in verbo נָחַת, si formam Hophal הִנְחִית Dan. 5, 20. exceperis, semper abjicitur, atque haud raro vocali longâ compensatur, e. g. אֲחִית (תִּוְחִית Ps. 55, 24), atque אֲחִית, מִיחַת, תִּתְחַח, Imp. Aph. אֲחַח etc. porro אֲחַח, נִסַּח, מִיֶּסֶק, מִיֶּסֶב a verbis נִסַּח et נִסַּב.

2) Occurrunt praeterea formae: Imp. Peal פִּוֵּק, שִׁוֵּא, סִוְבוּ et סָבוּ, טָרוּ, טָר, טוּל, Fut. Peal יִפְוֹק, יִטָּר, יִפּוּל et יִפּוּל, יִתָּן. Praet. Aph. אֲפִיקוּ, אֲפִיקַת, אֲפִיק. Fut. תִּהְנוּק. Part. מִפְיָן etc.

§. 9. Verba, quae secundam radicalem geminatam habent, in Participiis Peal, in Conjug. Ithpeel, atque in Pael et Ithpaal, quarum loco Conjugg. Palpel et Ithpalpal sive Poel et Ithpoal saepissime usurpantur, a flexione verbi regularis abire non solent; in reliquis formis, quando ob litteras praeformativas fieri potest, prima radicalis geminata Dagesch accipit, alias vero, nempe in Praet. et Imp. Peal secunda radicalis geminatur, sed in fine vocis aut syllabae, si Schwa sequitur, Dagesch plerumque omittitur.

F L E X I O.

	Peal.	Aphel.	Ittaphal.
<i>Praeteritum.</i>			
Sing. 3 m.	בָּקַע	אֶבְקַע	אֶבְקַעַ
— f.	בָּקְעָה	אֶבְקְעָה	אֶבְקְעָהּ
2 m.	בָּקַעְתָּ	אֶבְקַעְתָּ	אֶבְקַעְתָּ
— f.	בָּקַעְתְּ	אֶבְקַעְתְּ	אֶבְקַעְתְּ
1 c.	בָּקַעְתִּי	אֶבְקַעְתִּי	אֶבְקַעְתִּי
Plur. 3 m.	בָּקְעוּ	אֶבְקְעוּ	אֶבְקְעוּ
— f.	בָּקְעָהּ	אֶבְקְעָהּ	אֶבְקְעָהּ
2 m.	בָּקַעְתֶּם	אֶבְקַעְתֶּם	אֶבְקַעְתֶּם
— f.	בָּקַעְתֶּן	אֶבְקַעְתֶּן	אֶבְקַעְתֶּן
1 c.	בָּקַעְתֶּם	אֶבְקַעְתֶּם	אֶבְקַעְתֶּם

	Peal.	Aphel.	Ittaphal.
<i>Infinitivus.</i>	מִדֵּק	אֲדַקֵּא	אִתְדַקֵּא

Imperativus.

Sing. 2 m.	דֵּק	אֲדַק	אִתְדַק
— f.	דִּקִּי	אֲדַקִּי	אִתְדַקִּי
Plur. 2 m.	דִּקִּין	אֲדַקִּין	אִתְדַקִּין
— f.	דִּקְנָא	אֲדַקְנָא	אִתְדַקְנָא

Futurum.

Sing. 3 m.	יִדְּק	יִדַּק	יִתְדַק
— f.	תִּדְּק	תִּדַּק	תִּתְדַק
2 m.	תִּדְּק	תִּדַּק	תִּתְדַק
— f.	תִּדְּקִין	תִּדְּקִין	תִּתְדְּקִין
1 c.	אִדְּק	אִדַּק	אִתְדַק
Plur. 3 m.	יִדְּקִין	יִדְּקִין	יִתְדְּקִין
— f.	יִדְּקִין	יִדְּקִין	יִתְדְּקִין
2 m.	תִּדְּקִין	תִּדְּקִין	תִּתְדְּקִין
— f.	תִּדְּקִין	תִּדְּקִין	תִּתְדְּקִין
1 c.	גִּדְּק	גִּדַּק	גִּתְדַק

In Conjug. *Poel* שׁוּמָם. *Ithpoal* אֲשָׁתוּמָם Part.
מְמַרְמֵר, מְדַדְדֵּק. *Palpel* Fut. יִגְלַגֵּל Part.
Ithpalpal Fut. יִדְקִדְקוּן Part. מְתַגַּלְגֵּלִין.

In Conjug. *Aphel* Praet. הִדְקָה, הִדְקוּ, אָעַל,
הִנְעֵלָה, הִעֵלָה, אָעֵלָא Inf. הִנְעֵלָה, הִנְעֵל, אָעֵלוּ,
Imp. הִעֵלוּ, הִעֵל. Part. מְהַדֵּק. *Hophal* הִעֵלָה, הִעֵלוּ.

§. 10. Verba, quorum prima radicalis א est, ver-
bis proprie gutturalibus accensenda sunt; sed multa
eorum ab initio vocum et syllabarum secundum optimos
codd. (cf. Levy, ch. Wörterb. I. Praef. p. V.) pro Chateph
plenam vocalem assumunt, in Conjugg. Ithpeel et Ithpaal
radicalem א litterae praef. hic illic assimilant, aut in
Pael abjiciunt, ac fere omnia ad modum verborum פ"י
seu פ"ן flectuntur, unde hae formae existunt:

Peal אָבַד Inf. מִיבֵד Fut. יֵאָבֵד s. יִיבֵד — אָגַר
Inf. מִיגֵר — אָזַל Inf. מִיזֵל Imp. אֵיזֵל et אִיזֵל,
אֶחָדִית, אֶחָדוּ, אֶחָד — יִזֵּל Fut. אִיזֵלוּ
— יִיחֹד s. יִחֹד Fut. מִיחֵד Inf. אֶחָדוּ, אִיחָדוּ
Imp. מִיֵּלֶף Inf. אֶלִּיף — יִיכֹז Fut. מִיכֵל Inf. אָכַל
— אָמַרְתָּ, אָמַרְתָּ, אָמַר — יֵאָלֶף et יִלִּיף Fut. אֶלִּיפוּ
— יֵאָמַר Fut. אָמַר Imp. מִימֵר Inf. אָמַרְתָּ, אָמַרְתָּ
— אָנִים s. אָנִים pass. אָנִים s. אָנִים act. Part. יֵנֵם
Fut. אָפְכוּ, אָפְכָתָא, אָפְךָ — יִסֵּר Fut. מִיסֵּר Inf.

אַרַע — יִירוֹם Fut. אָרַם — יִיצַר Fut. אָצַר — יִיפּוֹן Fut.
 אָשְׁדוּ, אָשָׁא, אָשָׁד — יָאֲרַע et יִאֲרַע Fut. יִישׁוּד —

Ithpeel אֵיתְחַד s. אֶתְחַד s. אֶתְאַחַד, אֶתְגַּר, אֶתְבַּד
 אֶתְאָשַׁד s. אֶתְאָשָׁד, אֶתְאָמַר, אֶתְאָכִיל s. אֶתְאָכִיל
 Part. מֶתְאָשַׁד.

Pael Fut. 1. p. s. אֶלִּיחַ pro אֶאֱלִיחַ Part. מְלִיחַ
 et מְאִלִּיחַ — מְאִסִּי et מְאָסִי pro מְאִסִּי.

Ithpaal אֶתְחַד, אֶתְגַּר, אֶתְבַּד.

Aphel יוֹבִיד Fut. et הוֹבִיד et אוֹבִיד s. אוֹבִיד
 אֹכֵל — מוֹחֲרִין pro מוֹחֲרִין Part. אוֹחַר — יְהוֹבִיד
 — מִפֶּךְ Part. אָפִיךְ s. אִפֶּךְ s. אֶאֱפֶךְ etc., sed
 מְהִימֵן Part. יִימִין et יְהִימִין Fut. הִימִין.

Hoph. ch. bibl. אָפַךְ, הוֹבִיד. Formas. verborum אָפַךְ, אָפַךְ
 vide infra.

§. 11. In verbis פִּי prima radicalis ab initio syllabae immutata et mobilis retineri solet, sed in fine ejus posita modo in ך mutatur, modo quiescit, modo denique, idque rarius, sequenti litterae consonanti assimilatur; atque ita tres oriuntur classes:

Peal Praet. יָלַךְ s. יָלִיד s. יָלִיר 3 p. f. יָלַח s. יָלִיחַ
 יְלִיפִיחַ, יְתַבִּיחַ, יְדַעִיחַ, יְלַדִּיחַ s. יָלַח 1 p. s. יָלִיד
 Imp. תִּבְּבוּ, תִּבְּבִי, תִּבְּבוּ, תִּבְּבִי, תִּבְּבוּ, תִּבְּבִי. Inf.
 יִלְדוּן pl. יָלִיד et יָלִיר s. יָלִיד s. יָלִיר Fut. יִלְדוּ
 etc. Part. יָלִיד, יָלִיר, יָלִיר, יָלִיר etc. *Ithpeel* יָלַח, יָלִיחַ, יָלִיחַ, יָלִיחַ etc.

הוֹרְעִית 1 p. s. הוֹרַע, אוֹסֵף, אוֹלִיד Aphel Praet.
 יוֹרַע et יוֹסֵף, יוֹלִיד Fut. הוֹרִיעוּ 3 p. pl.
 הוֹרְעָה, אוֹרְעָא Inf. etc. יוֹרִיעוּן, אֶהוֹרַע, תִּהְיוּרַע
 מְהוֹרַע, מוֹרַע, מוֹלִיד Part. לְהוֹרְעוֹתָךְ הוֹרַע
 אתוֹסֵף Ittaphal הוֹסֵף Hophal. מוֹעִי semel etiam etc.

Petermann's Gramm. chald.

Peal Fut. יִיטב, יִיקר, יִיטב. *Pael* יִטב, Fut. יִיטב.
Aphel אֵיטֵב s. אֵיטִב, הֵיבֵל, verum etiam אֵיקֵר,
אֵילִל.

3) Verba פ"י, quae primam radicalem ad analogiam verborum פ"ן in Inf. et Fut. *Peal* et tota Conj. *Aphel* litterae sequenti assimilant, eamque adeo subinde in ן convertunt: cf. יָקַח Aph. אֶקֶח s. אֶקִּח. Part. מִקָּח — יָצַח Aph. אֶנִּיח. Part. מִנָּח — יָצַע Aph. (Hiph.) אֶנְצָח et אֶצְעֹן — יָצַב Aph. Inf. אֶנְצָבָא.

Jam vero verba nonnulla modo hâc, modo illâ ratione flectuntur, cf. יָדַע et יִידַע s. יִנְדַע etc. Inf. מִדַּע — יָבֵל s. יָבֹל etc. Inf. מִבֵּל Fut. אֶיבֹל pro אֶבֹּל s. אֶיבֹּל, יָבִיחַ et מִיָּחַב — יִבֵּל Hoph. יִבִּלּוּךְ, אֶיבֹּל, מִיָּחַב etc.

§. 12. Verba ע"י et ע"ן quam maxime inter se confunduntur, sed flexio eorum multo facilior ac simplicior est, quam in lingua hebraica. In Conjug. *Peal* duplex forma reperitur, in *Pael*, cujus loco saepe *Polel* scribitur aut *Palpel*, littera י, utpote gravior quam ן, praevalet Conjugationes *Ithpeel* et *Ittaphal* saepissime in-

ter se commutantur, et Conj. *Ithpeel*, quae אִתְּקַם s. אִתְּקִים scribenda est, ubique fere, ut in lingua syriaca, in edd. Dagesch Conjugationis *Ittaphal* accipit. Caeterum formae *Pael* et *Ithpaal*, *Polel* et *Palpel* regulariter flectuntur.

Verba quiescentia ע"י et ע"ן.

	Peal.	Ithpeel. (Ittaphal.)	Aphel.
<i>Praeteritum.</i>			
Sing. 3 m.	קָם	כִּיב	אִתְּקַם
— f.	קָמַת	כִּיבַת	אִתְּקִימַת
2 m.	קָמְתָּ	כִּיבְתָּ	אִתְּקִימְתָּ
— f.	קָמַתְּ	כִּיבַתְּ	אִתְּקִימַתְּ
1 c.	קָמַת	כִּיבַת	אִתְּקִימַת
Plur. 3 m.	קָמוּ	כִּיבוּ	אִתְּקִימוּ
— f.	קָמָא	כִּיבָא	אִתְּקִימָא
2 m.	קָמְתוּן	(כִּיבְתוּן)	אִתְּקִימְתוּן
— f.	קָמַתְן	(כִּיבַתְן)	אִתְּקִימַתְן
1 c.	קָמְנָא	כִּיבְנָא	אִתְּקִימְנָא
<i>Infinitivus.</i>			
	מָקַם	אִתְּקַמָּא	אִתְּקִימָא

	Peal.		Ithpeel. (Ittaphal.)	Aphel.
<i>Imperativus.</i>				
Sing. 2 m.	קום	סיב	אתקם	אקים
— f.	קומי	סיבי	אתקמי	אקימי
Plur. 2 m.	קומו	סיבו	אתקמו	אקימו
— f.	קומנא	סיבנא	אתקמנא	אקימנא

Futurum.

Sing. 3 m.	יקום	יסיב	יתקם	יקים
— f.	תקום	תסיב	תתקם	תקים
2 m.	תקום	תסיב	תתקם	תקים
— f.	תקומין	תסיבין	תתקמין	תקמין
1 c.	אקום	אסיב	אתקם	אקים
Plur. 3 m.	יקומון	יסיבון	יתקמון	יקימון
— f.	יקומן	יסיבן	יתקמן	יקימן
2 m.	תקומון	תסיבון	תתקמון	תקימון
— f.	תקומן	תסיבן	תתקמן	תקימן
1 c.	נקום	נסיב	נתקם	נקים

Peal.	Ithpeel. (Ittaphal.)	Aphel.
-------	-------------------------	--------

I. *Participium act.*

m.	קָאם	קָיַם	מָקִים
f.	קָאָם		מָקִימָא

II. *Participium pass.*

m.	קִים	מִתְקֵם	מִקָּם
f.	קִימָא	מִתְקִמָא	מִקָּמָא

NOTAE.

Praeterea leguntur formae in Conjug. *Peal* Praet.

קָמַתּוֹן, קָמַתּוֹן, קָמַתּוֹן, קָמַתּוֹן, לְפָנַי c. Suff. רָם,
מֵיָקָם, מִקָּם Inf. מֵהֵית, סִיבִית, סִיבִית שְׁמַת
קֻמָּא Imp. דְּדוֹר (et hebr.) מֵהֵיוֹב מֵיָקָם pro מֵיָקָם
אַמוֹת (hebr.), אֵימוֹת, אֵטוֹס יְחֻב Fut. קֻמָּא pro
יְקֻמוֹן, יְהֻבוֹן, יְהֻדָּה, יְהֻדָּה, תְּהֻדָּה (Buxt. אֲתוֹב),
קָאֵמֶיא, קָאֵמֶין, קָאֵים I. Part. נְמוֹתוֹן pro נְמוֹתוֹן
קֵיימִין II. Part. c. Aff. Praet. שְׂמַת posita est.

In Conjugatione *Ithpeel* (*Ittaphal*) Praet. אִתְּקַם, אִתְּקַמְתָּ, אִתְּקַמְתָּהוּ et אִתְּקַמְתָּ, אִתְּקַמְתָּהוּ, אִתְּקַמְתָּהוּ pro אִתְּקַמְתָּ, אִתְּקַמְתָּהוּ, אִתְּקַמְתָּהוּ. Inf. מִתְּקַמֵּן.

*) In his enim verbis littera ף, quoniam dagessata est, metathesin ante litteras ן ם צ ן (cf. supra pag. 2.) non patitur.

Imp. הִתְצִיד, יִתְבִּיל, יִתְוִין, יִתְבָּן. Fut. אֲתִבֵּן. Part. מִתְבָּן, מִתְוִין, יִתְשָׁמוּן, יִרְאֻמוּ (Niph.), נִתְהַנַּח, מִתְפָּם, מִתְפִּיק, מִתְבִּיל.

In Conjug. *Pael* Praet. קִיֵּמוּ, קִיֵּיִם. Inf. קִיֵּמָה, Imp. קִיֵּיִמוּ, Part. מְקִיֵּיִם pro מְקִיֵּיִם. Similiter flectuntur nonnulla verba med. א, quae verbis med. gutt. proprie accensenda sunt, e. g. שָׁאֵל a שָׁאֵל, שָׁאֵל, שָׁאֵל, שָׁאֵל — שָׁאֵר a שָׁאֵר.

In Conjugatione *Ithpaal* Praet. אֲתִקְיָמוּן. Imp. אֲתִקְיָמוּ, Fut. יִתְקִיֵּמוּ. אֲתִקְיָמוּ.

In Conjugg. *Polel* Praet. רִוְּמַת, רִוְּמַת et רִוְּשִׁישַׁת, רִוְּשִׁישַׁת. Fut. אֲרוֹמֶם, I. Part. מְרוֹמֶם. *Ithpolal* Praet. אֲתִרוֹמֶם. Imp. אֲתִרוֹמֶם, Fut. יִתְרוֹמֶם. *Palpel* Praet. מְטִיִּים, דְּבִדֵּךְ. Fut. אֲתִרוֹמֶם, יִתְרוֹמֶם. *Palpel* Praet. מְטִיִּים, דְּבִדֵּךְ. Part. מְטִיִּים, Inf. מְטִיִּים. Fut. יִדְבִּדֵּךְ. *Ithpalpal* Praet. אֲטִמְטִים, מְטִיִּים. Fut. יִטְמִיִּים, יִדְבִּדֵּךְ.

In Conjug. *Aphel* Praet. אֲצִית, אֲצִית. Inf. אֲצִית, c. Suff. אֲצִית, אֲצִית, אֲצִית, אֲצִית, ex analogia verborum עֵצ, אֲצִית, אֲצִית, אֲצִית, ex analogia verborum אֲצִית, אֲצִית, אֲצִית, אֲצִית, Inf. אֲצִית, אֲצִית, אֲצִית, אֲצִית.

s. **לְמוֹקְמָא**. Imp. **אַקִּים**, (**שִׁימוּ**), **אַצִּיחָא** pro **אַצִּיחָא**,
 Fut. **יִהְיֶיבּוֹן**, **אָבִית**, **אַזִּיעַ**, **תִּזְוֶיךָ**, **תִּסָּרֶךָ**, **יִזְוֶיךָ**, **יִהְיֶיבּוֹן**.
 I. Part. **מְקִים**, **מְגִיחַ**, **מָרִים**, pl. **מְפַסִּין**,
מְהָקִים. H. Part. **מַעֲיֵק**. In Conjugg.
Hophal Praet. **הִקְיַמְתָּ**, et *Ittaphal* (cf. *Ittheel*) ex ana-
 logia verb. **פִּי**, Praet. **אַתְּחַבֶּה**.

Verba med. rad. ך et 3 rad. א vel ה literam ך
 semper mobilem retinent, atque idem fit in aliis verbis
 quibusdam, e. g. **וָוֶר**, **כִּבֵּן**, **עָוֶר**, **עָוֶת**, **צָוֶח**,
רָוֶח, **רָוֶן**, **רָוֶח**; in aliis denique eadem littera modo mobilis re-
 manet, modo quiescit, e. g. **לָוֶט** Praet. Peal **לָט**, c.
 Suff. **לְנָטְנִי** I. Reg. 2, 8.

§. 13. Verba **לֵא**, quae Verba hebr. **לֵא** (לֵא et
 לֵא) et **לֵא** comprehendunt, modo א, modo ה, modo י,
 in fine habent; sed in Conjug. Peal praeter Imperativum,
 et in Infinitivis omnium Conjugg. plerumque א, in Con-
 jugg. derivatis et Imp. Peal plerumque י in fine repe-
 ritur, atque illud in vocali Kamez, hoc vero sive in
 Chirek seu in Zere quiescere solet. In media voce ante
 litteras affirmativas tertia radicalis praecedente Schwa
 abjicitur, sed retinetur mobilis in 3 et 2 pers. fem. plur.
 Fut. omnium Conjugationum, et in flexione Participio-
 rum; ac praecedente vocali plerumque in ea quiescit,
 rarius abjicitur, aut diphthongescit.

V E R B A א ל .

	Peal.	Ithpeel.	Pael.
<i>Praeteritum.</i>			
Sing. 3 m.	גָּלָא	אֶתְגָּלִי	גָּלִי
— f.	גָּלָת	אֶתְגָּלִית	גָּלִית
2 m. גָּלִיתָ ,	גָּלִיתָ	אֶתְגָּלִיתָ	גָּלִיתָ
— f. גָּלִיתְּ ,	גָּלִיתְּ	אֶתְגָּלִיתְּ	גָּלִיתְּ
1 c. גָּלִיתִי ,	גָּלִיתִי	אֶתְגָּלִיתִי	גָּלִיתִי
Plur. 3 m.	גָּלוּ	אֶתְגָּלוּ	גָּלוּ
— f.	גָּלָאָה	אֶתְגָּלָאָה	גָּלָאָה
2 m. גָּלִיתוּ ,	גָּלִיתוּ	אֶתְגָּלִיתוּ	גָּלִיתוּ
— f. גָּלִיתְנָא ,	גָּלִיתְנָא	אֶתְגָּלִיתְנָא	גָּלִיתְנָא
1 c. גָּלִינָא ,	גָּלִינָא	אֶתְגָּלִינָא	גָּלִינָא
<i>Infinitivus.</i>			
	מִגָּלָא	אֶתְגָּלָאָה	גָּלָאָה
<i>Imperativus.</i>			
Sing. 2 m.	גָּלִי	אֶתְגָּלִי	גָּלִי
— f.	גָּלָא	אֶתְגָּלָא	גָּלָא
Plur. 2 m.	גָּלוּ	אֶתְגָּלוּ	גָּלוּ
— f.	גָּלָאָה	אֶתְגָּלָאָה	גָּלָאָה

	Peal.	Ithpeel.	Pael.
<i>Futurum.</i>			
Sing. 3 m.	יִגְלֵא	יִתְגַּלֵּא	יִגְלֵא
— f.	תִּגְלֵא	תִּתְגַּלֵּא	תִּגְלֵא
2 m.	תִּגְלֵא	תִּתְגַּלֵּא	תִּגְלֵא
— f.	תִּגְלִין	תִּתְגַּלִּין	תִּגְלִין
1 c.	אִגְלֵא	אִתְגַּלֵּא	אִגְלֵא
Plur. 3 m.	יִגְלוּ	יִתְגַּלוּ	יִגְלוּ
— f.	יִגְלִין	יִתְגַּלִּין	יִגְלִין
2 m.	תִּגְלוּ	תִּתְגַּלוּ	תִּגְלוּ
— f.	תִּגְלִין	תִּתְגַּלִּין	תִּגְלִין
1 c.	נִגְלֵא	נִתְגַּלֵּא	נִגְלֵא

I. *Participium act.*

masc.	גֹּלֵא	מִגְלֵא
fem.	גֹּלְיָא	מִגְלְיָא

II. *Participium pass.*

masc.	גָּלִי	מִתְגַּלִּי	מְגֻלִּי
fem.	גָּלְיָא	מִתְגַּלְיָא	מְגֻלְיָא

V E R B A אֵל.

	Ithpaal.	Aphel.	Ittaphal.
<i>Praeteritum.</i>			
Sing. 3 m.	אֶתְּגַלִּי	אֶגְלִי	אֶתְּגַלִּי
— f.	אֶתְּגַלִּית	אֶגְלִית	אֶתְּגַלִּית
2 m.	אֶתְּגַלִּיתֶם	אֶגְלִיתֶם	אֶתְּגַלִּיתֶם
— f.	אֶתְּגַלִּיתֶיךָ	אֶגְלִיתֶיךָ	אֶתְּגַלִּיתֶיךָ
1 c.	אֶתְּגַלִּיתֶהוּ	אֶגְלִיתֶהוּ	אֶתְּגַלִּיתֶהוּ
Plur. 3 m.	אֶתְּגַלִּיּוּ	אֶגְלִיּוּ	אֶתְּגַלִּיּוּ
— f.	אֶתְּגַלִּיֶּנָּה	אֶגְלִיֶּנָּה	אֶתְּגַלִּיֶּנָּה
2 m.	אֶתְּגַלִּיתוּן	אֶגְלִיתוּן	אֶתְּגַלִּיתוּן
— f.	אֶתְּגַלִּיתֶינָּה	אֶגְלִיתֶינָּה	אֶתְּגַלִּיתֶינָּה
1 c.	אֶתְּגַלִּינָּה	אֶגְלִינָּה	אֶתְּגַלִּינָּה
<i>Infinitivus.</i>			
	אֶתְּגַלֵּא	אֶגְלֵא	אֶתְּגַלֵּא
<i>Imperativus.</i>			
Sing. 2 m.	אֶתְּגַלֵּי	אֶגְלֵי	אֶתְּגַלֵּי
— f.	אֶתְּגַלֵּי	אֶגְלֵי	אֶתְּגַלֵּי
Plur. 2 m.	אֶתְּגַלֵּוּ	אֶגְלֵוּ	אֶתְּגַלֵּוּ
— f.	אֶתְּגַלֵּנָּה	אֶגְלֵנָּה	אֶתְּגַלֵּנָּה

		Ithpaal.	Aphel.	Ittaphal.
<i>Futurum.</i>				
Sing.	3 m.	יִתְגַּלֵּא	יִגְלֵא	יִתְגַּלֵּא
	— f.	תִּתְגַּלֵּא	תִּגְלֵא	תִּתְגַּלֵּא
	2 m.	תִּתְגַּלֵּא	תִּגְלֵא	תִּתְגַּלֵּא
	— f.	תִּתְגַּלִּין	תִּגְלִין	תִּתְגַּלִּין
	1 c.	אִתְגַּלֵּא	אִגְלֵא	אִתְגַּלֵּא
Plur.	3 m.	יִתְגַּלּוּ	יִגְלוּ	יִתְגַּלּוּ
	— f.	יִתְגַּלִּין	יִגְלִין	יִתְגַּלִּין
	2 m.	תִּתְגַּלּוּ	תִּגְלוּ	תִּתְגַּלּוּ
	— f.	תִּתְגַּלִּין	תִּגְלִין	תִּתְגַּלִּין
	1 c.	נִתְגַּלֵּא	נִגְלֵא	נִתְגַּלֵּא

I. *Participium act.*

m.

מִגְלֵא

f.

מִגְלִיָּא

II. *Participium pass.*

m.

מִתְגַּלֵּא

מִגְלִי

מִתְגַּלֵּא

f.

מִתְגַּלִּיָּא

מִגְלִיָּא

מִתְגַּלִּיָּא

NOTE.

Formae, quae praeterea, sive saepius, sive rarius leguntur, sunt sequentes:

In Conjug. *Peal Praet.* sing. p. m. **בָּעָה**, **חָדָא**, **מָלְאָת** f. **אִשְׁתִּי**, **אִבְרִי** et sec. p. 4, 4. **צָדִי**, **מָלִי**, **חָדִי**, **חֲוִיָּא**, **חֲוָתָא** 2 p. m. **מָסִית**, **כְּהִית**, **צָרִיאת**, **מָטָת**, **קָרִיתִי**, **חֲוִית**, **צָבִית** 1 p. **הָוִית** f. Dan. 4, 19., plur. 3 m. **רָמִיו**, **צָדִיאוּ**, **קָרוּ** (קָרוּ), **הָווּ** plur. 3 m. **הָוֵאן**, **הָוִן**, **קָרְאן**, **צָרִיָּא**, **חֲוָתָא** f. **אִשְׁתִּיו** Inf. **לְקִינָא**, **חֲוִינָא** 1 p. **סָטִיתוֹן**, **חֲוִיתוֹן** 2 p. m. Esr. 5, 3 **לְמַחֲזָא**, **לְמַחֲזִי**, **לְמַכְבִּי**, **לְמַחֲזִי** (abs.) **לְמַכְבְּנִה**, **לְמַכְבְּנִי**, **לְחֲוִיָּא**, **לְבָנָא** Imp. sing. m. **חֲוִי**, **מָהוּא**, **מַחֲזָא**, **מַגְלָא**, **מַחְדָּא** (אֲחֹו) pl. m. **אִשְׁתִּי**, **חֲוִיָּא**, **חֲוִי**, **גָּלָא**, **גָּלִי**, **קָרוֹן** f. **קָרוֹן**, **חֲמוֹן**, **חֲמוֹן**, **הָוִן**, **הָוִן**, **חֲזוֹ**, **אִתּוֹ** (אֲחֹו) **יִכְרָה** **יִצְבִּי**, **יִהְוִי**, **יִקְרָה** 3 p. m. Fut. sing. **בְּכָאָה** f. **תִּשְׁתֶּה** 2 p. m. apoc. **תִּמְגִּי**, **תִּחְוִי**, **תִּהְוִא**, **תִּתְחֹו** f. **יִמְטוּ** plur. 3 p. m. **אֲעֵנָה**, **אֲחָדִי** 1 p. **תִּצְלִי** 1 p. **יִטְעִין**, **יִחְוִין** f. **יִחְוִין**, **יִבּוּון**, **יִשְׁתּוּן**, **יִהְוִין** 1 Part. sing. m. **גָּלָה**, **קָרִי** emph. **רָעִיָּא**, **חָדִיָּא** plur. m. **רָמִין**, **רָמִין**, **מַחֲזִין**, **בָּנִין** plur. m. **אֲתִתִּין** f. **שְׁתִּין**, **חֲמִין**, **חֲמִין** II. Part. sing. m.

קָרִי, גָּלִי, גָּלִי, אָזָא pro אָזָה, חָזָה, בָּנָה plur. m.
גָּלָן, מָלָן, גָּלִין, מָלִין f. מָחֵן, עֲנִין, שָׁרִין.

In Conjug. *Ithpeel* Praet. sing. 3 p. m. הִתְמַלִּי,
f. אֲתַגְלִיתִי plur. 3 p. m. אֲתַחֲזִיאת, אֲתַגְלִיאת.
Inf. אֲתַחֲזִיתוּ plur. 2 p. m. אֲתַרְמִיָּא f. אֲתַגְלִיאוּ
Imp. אֲתַדְמָא, Fut. sing. 3 p. m. יִתְחַזֵּי, אֲשַׁחֲזִי, אֲתַחֲזָא
(יִתְרַבָּא), plur. 3 p. m. יִתְמַנּוּ, 2 p. m. יִתְרַמּוּ.
Part. sing. מִתְבַּצֵּי, מִתְבַּנָּא cf. pag. 2, 2. pro מִתְבַּצֵּי plur.
מִתְחַזֵּן, מִתְחַזֵּן, מִצְטַדֵּן.

In Conjug. *Pael* Praet. sing. 3 p. m. אָסִי, f.
וְכִייתִי, 1 p. מְנִיחָא, חֲנִיחָא 2 p. m. שְׁנִית, גְּלִיאת
גְּלִיאוּ, שָׁרִין plur. 3 p. m. אָסִיתִי, שְׁנִיתִי, דְּכִייתִי
Inf. אָסִינָא, 1 p. אָסִיתוּן, 2 p. עֲדִיָּאן, עֲדִיָּא f.
Imp. sing. אָסִי, מְנִי, apoc. חֲו, Fut. sing. 3 p. m. יִחֲוִי
אֲרִיבִי, אֲרִיבִי s. אֲרִיבִי, אֲרִיבִי 1 p. אֲרִיבִי, אֲרִיבִי
plur. 3 p. m. יִשְׁנִין, יִחֲוּן, יִבְעִין, I. Part. sing. מְחַזֵּי,
מְכַבֵּין, מְעַנֵּין, מְצַלֵּין plur. 3 p. m. מְאִסִּי pro מְסִי, מְנִי
מְמַכָּא, מְפַנָּא II. Part. sing. מְאִסֵּן pro מְסִין
plur. מְעַנֵּן.

In Conjug. *Ithpaal* Praet sing. 3 p. m. הִתְנַבֵּי,

אֶתְחַוָּה, אֶתְחַוָּא, (אֲשַׁתְּנִי Dan. 3, 19) אֲשַׁתְּנוּ
 אֶתְאַסִּיאֻ pro אֶתְאַסִּיאוּ plur. 3 p. m. אֶתְעַנִּיחַ 1 p.
 אֶתְנַלֵּין f. אֶתְחַלוּן sec. pag. 2, 2., אֶדְבִּיאֻ
 אֶתְרְדָא, אֶתְנַבִּי Imp. אֶתְאַסָּא pro אֶתְאַסָּא
 יִפְסֹון, יִשְׁתְּנוּ plur. אֶתְפִּי, תִּפְתִּי sing.
 מִתְנַשָּׂא, מִתְפִּיא Part. sing. m. emph. et fem.
 מִתְנַבֵּן, מִתְכַּוִּין, מִשְׁתַּרִּין plur. מִתְחַבָּא
 מִדְּכַן.

In Conjug. *Aphel* Praet. sing. 3 p. m. **הִגְלִי**, **אַחֲזִי**, **אַסְחִי**, 1 p. **אֶסְחִית**, **אֶסְגִּית** f. **אֶחְמִיתָא**, 2 p. m. **אֶחְמִי**, **אֶסְחִי**, **אֶסְגִּי**, **אֶחְמִי**, plur. 3 p. m. **אֶחְמִי**, **אֶסְחִי**, **אֶסְגִּי** f. **הִשְׁנִיָּא**, **הִשְׁנִיָּה**, **אֶחְזִיָּא**, **אֶשְׁקִיָּא** Inf. **אֶשְׁקִיָּא**, **אֶחְזִיָּא**, **אֶסְחִיָּא**, **אֶסְגִּיָּא** Imp. **אֶחְזִי**, **אֶסְחִי**, **אֶסְגִּי** pl. **אֶחְזִי**, **אֶסְחִי**, **אֶסְגִּי** Fut. sing. 3 p. m. **יִהְיֶה**, **יִהְיֶה** f. **יִהְיֶה**, **יִהְיֶה** plur. 3 p. m. **יִהְיֶה**, **יִהְיֶה** I. Part. **מְחִי**, **מְחִי**, **מְחִי**, **מְחִי** 2 p. m. **מְחִי**, **מְחִי** 1 p. **מְחִי**, **מְחִי** plur. 3 p. m. **מְחִי**, **מְחִי**, **מְחִי**, **מְחִי** plur. **מְחִי**, **מְחִי**, **מְחִי**, **מְחִי** i. e. *sunt pervertentes* c. Aff. Praet.

§. 14. Verba multifarie infirma varii sunt generis; sed plerumque, si radd. infirmæ se invicem in radice excipiunt, ex una tantum parte irregularia sunt. Ita verba פִּי et עִי, פִּי et עִי, פִּי et עִי, quoad radicalem priorem regularia esse solent, sed reperitur tamen יִלְלוּ, s. יִלְלוּ, Fut. Aph. a voce יָלַל juxta אֵלֵל,

Peal Praet. sing. 3. p. m. הָיָה, הָיָה, הָיָה, plur. 3 p. m. הָיוּ, הָיוּ, הָיוּ, 1 p. m. הָיִיתִי, הָיִיתָ, הָיִיתָ, plur. 3 p. m. הָיוּ, הָיוּ, הָיוּ, f. הָיוּ, הָיוּ, הָיוּ, Imp. sing. חָיִי, חָיִי, חָיִי, plur. 3 p. m. חָיוּ, חָיוּ, חָיוּ, Inf. חָיָה, חָיָה, חָיָה, abs. חָיָה, Fut. חָיָה, plur. 3 p. m. חָיוּ, חָיוּ, חָיוּ, et hebr. אָחִי, אָחִי, אָחִי, plur. 3 p. m. אָחִי, אָחִי, אָחִי, saepius cum ל prae-
fixo loco י, e. g. אָחִי, אָחִי, אָחִי, atque
haud raro etiam forma apocopata reperitur, e. g. אָחִי, אָחִי, אָחִי, plur. 3 p. m. אָחוּ, אָחוּ, אָחוּ, *Pael* Imp. apoc. אָחוּ, Fut. אָחוּ, plur. 3 p. m. אָחוּ, אָחוּ, אָחוּ, etc. *Aphel* Praet. sing. 3. p. m. אָחִי, אָחִי, אָחִי, plur. 3 p. m. אָחוּ, אָחוּ, אָחוּ, Imp. sing. אָחִי, אָחִי, אָחִי, plur. 3 p. m. אָחוּ, אָחוּ, אָחוּ, Fut. אָחוּ, אָחוּ, אָחוּ, Part. אָחוּ, אָחוּ, אָחוּ.

Verba פ"ן et ל"א e. g. *Peal* Imp. שָׁא, שָׂא. *Aphel* Praet. אָדִי, Imp. אֲדִי, sed legitur contra: מְנַצִּי, תְּנַצִּי, אֲנִישִׁי, תְּנִשִּׁין, מְנַשֵּׂא, יְנַצֵּן etc.

Digitized by Google

immutant, atque in verbis regularibus: 1) פ"ן, Peal
 אֶפְקַתְנִי אֶפְקַנּוֹן Aph. תִּגְמַלְךָ, יִטְלוֹנְךָ, נִגְדַנּוֹן
 תִּדְקַנָּה Aph. יִבּוֹנוֹן Pe. ע"ע 2) אֶסְקַתְנָא, אֶסְקַתְךָ
 יִדְעָךָ Peal פ"י 3) אַעֲלֶתָּה, הֵעֲלֵנִי, אִמְכַּתְנָא
 ע"ו 4) אַהֲדַעְנָה, לְהִדְעַתְנִי, הִדְעַתְנִי Aph. יִדְעַתָּה
 אִקְיַמָּה Aph. קִימָנָה Pa. תְּדוּשָׁנָה, שָׁמָּה, שָׁמוּהִי Pe.
 הִתִּיבּוֹנָא, יִקְיַמְנָא.

Sed verba ל"א magis deflectunt:

Praet. Pe. חֲזַנִּי, בְּדַאנִּי, בְּנָהִי, רְמָהִי, חֲזָאָה,
 אֲנִשְׁיָנִי, אֲחֻיָּנִי Aph. רַבִּיָּה Pa. (מִנּוֹן), תִּלְגָּנוֹן,
 אֲנִשָּׂה, אֲשֵׁרִיה, אִיתָךְ, אֲחֻנְךָ, אֲטַעֲךָ, אֲחֻנְךָ
 אִיתָנָה, אֲחֻנְנָא, אִיתָנָה.

Inf. Pe. לְמַחֲוִיה, לְמַחֲוֶה, לְמַחֲוֶךְ, לְמַבְעֶךְ,
 לְמַחֲוִיהוֹן, לְמַחֲוִיכוֹן, לְמַחֲוִיה, לְמַחֲוֶה, לְמַחֲוֶה.

Imp. Pe. אֲחֻינָא, אֲחֻיָּנִי Aph. קַרְהָא, רִמִּיהִי.

Fut. Pe. אֲחֻנְנוֹן, אֲחֻנְיָה, יֲחֻנְנָה, יֲחֻנְנִי,
 Pa. יֲחֻינְנִי, אֲשֻׁנְנָה, יֲחֻנְנָה, יֲחֻנְנִי.

III. DE NOMINIBUS.

§. 1. *Nomina* sunt aut primitiva aut derivata; ac *derivata* quidem sive a verbis sive a nominibus descendunt, eaque ita comparata sunt, ut modo solis litteris radd. constant, veluti formae סִפֶּר, מִלֵּךְ, כָּתַב, modo litteras inserant, e. g. לְבוּשׁ, אוֹמֵן, זַעִיר s. II. rad. geminent, e. g. נִנְבָּה, חֲכָל, נִבְרָה, modo in fine terminationem abstractam seu femininam, modo ab initio litteram addant; atque si מ praefigitur, plerumque *locus* aut *instrumentum* exprimitur, cf. מִזְרֶק, מְדַבֵּר, מְדַבֵּחַ.

Adjectiva easdem fere, quas substantiva formas admittunt; exstant vero etiam formae, quae his magis minusve propriae sunt. Huc pertinent participia, et formae participales, e. g. קָטַל, קָטִיל, קָטוּל, קָטוּלָה (praesertim de coloribus), קָטַל, קָטִיל, קָטוּל (de defectibus corporis), atque etiam formae a nominibus deductae in קָטַל, קָטִיל, et קָטוּל, קָטוּלָה fem. קָטַלָה, קָטִילָה desinentes.

§. 2. *Genus* est triplex, masculinum, femininum, et commune, neutrum non distinguitur, sed terminatio fem. *neutro* et *abstracto* notando inservit.

Masculina sunt nomina virorum et virilium officiorum, montium, fluviorum, populorum et mensium.

Feminina sunt nomina mulierum et muliebrum officiorum, urbium, regionum, insularum et membrorum

corporis inprimis geminorum (licet nonnulla etiam sint gen. communis), porro etiam, quae terminationes habent אֶ—*) s. הֶ—, וְהֶ—, וְהֵ—, וְהִ— s. הֵ—, וְהִ—, וְהֵ—.

Communia sunt nomina quorundam animalium, numeralia a viginti ad centum inclusive, et alia quaedam, e. g. אֵשׁ, אִשָּׁה, נֶפֶשׁ et גִּפְתָּא.

Nomina quaedam feminina sunt, licet terminationem hujus generis non habeant, veluti אֶכָּן, אֶרֶץ, אֶרֶב, et numeralia cardinalia a 3—10.

§. 3. *Numeri* sunt duo, singularis et pluralis; dualis enim, qui in יֵין— desinit, nonnisi in Chaldaismo biblico occurrit, alibi ejus loco numeri pluralis forma ponitur, aut, ubi necesse est, vox תִּרְיִין i. e. *duo* additur.

Terminatio pluralis est duplex, masc. יֵין—, fem. יֵין—, e. g. טוֹר pl. טוֹרִין, מְדִינָא pl. מְדִינִין. Sed nomina masc. in אֶ— s. יֵין— desinentia terminationem יֵין—, in יֵין— vero s. אֵין— exeuntia terminationem יֵין— accipiunt; atque nomina fem. quae in אֶ— terminantur, in plur. יֵין—, ea vero, quae in וְהֵ— vel וְהִ— desinunt, in plur. יֵין— vel יֵין— habent, e. g. גִּלְיָא pl. גִּלְיִין, קְדָמִי pl. קְדָמִין, מְלָכִין pl. מְלָכִין, קְדָמָא pl. קְדָמִין, מְשָׁרִי pl. מְשָׁרִין.

*) Sed notari debet, nomina etiam masculina in statu emphatico, qui dicitur, eandem terminationem assumere.

vocem coalescat. Hinc efficitur, ut prius nomen tono fere destitutum, quando fieri potest, contrahatur, aut mutationem ejusmodi subeat, quâ conjunctio facilior redditur. Haec forma a Grammaticis *status constructus* nuncupari solet; altera vero, ex qua nomen praeter conjunctionem absolute positum est, *status absolutus* dicitur. Sed in lingua chald. ipsa stirps rarius contrahitur, quum jam in statu absoluto brevior formam plerumque praeferat. In nomm. masc. sola terminatio plur. יִּ— in יִּ— mutatur, feminina vero terminationes אֵ—, וֹ, יִּ—, in תֵּ—, וֹת, תִּי—, et plur. יִּ—, וֹ, יִּ— in תֵּ—, וֹת, תִּי— commutant. Exstat denique in lingua aramaica (i. e. syr. chald. et sam.) tertia quoque forma, quae *status emphaticus* dicitur, et *Articulum* in hac lingua desideratum supplet, licet nonnunquam etiam nomen in hoc statu positum definitione careat. Exprimitur hic per syllabam אֵ— formae nominis brevissimae additam, quae efficit, ut vocalis nominis ultima eaque simplex abjiciatur, et Schwa praecedens in vocalem brevem transeat, terminationes Partt. verbb. אֵלֵּ אֵ—, יִּ— in אֵי, sed forma denominativa יִּ— in אֵי— cf. pag. 4. mutetur. In Plur. nomm. mascul. forma stat. constr. יִּ— in אֵי— transit, sed אֵי— immutata manet. In nomm. fem. eadem regula observatur, et formae st. constructi תֵּ—, וֹת, תִּי—, תֵּ—, וֹת, תִּי—, in אֵת, אֵתֵּ, אֵתִי—, אֵתֵּ—, אֵתֵּ, אֵתִי—, transeunt, sed יִּ— transfertur in אֵתִי—, אֵתֵּ— in אֵתִי—, et אֵתֵּ— in אֵתִי—.

Pronomina suffixa, quae a vocali incipiunt, formae status emphatici abjectâ syllabâ ם — adnectuntur, et in Plur. nomm. masc. cum terminatione status constructi prorsus coalescunt; reliquâ vero a littera consonante incipientia plerumque (exceptis iis formis, quae Hebr. segolatis respondent) formam status constructi retinent.

Sequitur tabula flexionis nominum.

FLEXIO NOMINUM MASCULIN.

	I.		II.	
	a.	b.	a.	b.
<i>Sing.</i>				
st. abs.	טֹוֹר	קְטֹוֹל	עֲלָם	קְהֵן
st. estr.	טֹוֹר	קְטֹוֹל	עֲלָם	קְהֵן
st. emph.	טֹוֹרָא	קְטֹוֹלָא	עֲלָמָא	קְהֵנָא
c. Suff. {	טֹוֹרָה	קְטֹוֹלָה	עֲלָמָה	קְהֵנָה
	טֹוֹרִכּוֹן	קְטֹוֹלִכּוֹן	עֲלָמְכּוֹן	קְהֵנְכּוֹן
<i>Plur.</i>				
st. abs.	טֹוֹרִין	קְטֹוֹלִין	עֲלָמִין	קְהֵנִין
st. estr.	טֹוֹרִי	קְטֹוֹלִי	עֲלָמִי	קְהֵנִי
st. emph.	טֹוֹרִיאַ	קְטֹוֹלִיאַ	עֲלָמִיאַ	קְהֵנִיאַ
c. Suff. {	טֹוֹרוֹהִי	קְטֹוֹלוֹהִי	עֲלָמוֹהִי	קְהֵנוֹהִי
	טֹוֹרִיכּוֹן	קְטֹוֹלִיכּוֹן	עֲלָמִיכּוֹן	קְהֵנִיכּוֹן

III.

<i>Sing.</i>	a.	b.	c.
st. abs.	מֶלֶךְ	וּמֶן	עֵין
st. estr.	מֶלֶךְ	וּמֶן	עֵין
st. emph.	מֶלֶךְא	וּמֶנָּא	עֵינָא
c. Suff. }	מֶלֶכְה	וּמֶנְה	עֵינְה
	מֶלֶכְכוֹן	וּמֶנְכוֹן	עֵינְכוֹן
<i>Plur.</i>			
st. abs.	מֶלְכִין	וּמְנִין	עֵינִין
st. estr.	מֶלְכִי	וּמְנִי	עֵינִי
st. emph.	מֶלְכִיא	וּמְנִיא	עֵינִיא
c. Suff. }	מֶלְכוֹהִי	וּמְנוֹהִי	עֵינוֹהִי
	מֶלְכִיכוֹן	וּמְנִיכוֹן	עֵינִיכוֹן

IV.

V.

<i>Sing.</i>		a.	b.	c.
st. abs.	מִתְקַטֵּל	נָב	עָז	אֵם
st. estr.	מִתְקַטֵּל	נָב	עָז	אֵם
st. emph.	מִתְקַטֵּלא	נָבֵא	עָזֵא	אֵמֵא
c. Suff.	מִתְקַטֵּלה	נָבֵה	עָזֵה	אֵמֵה

<i>Plur.</i>	IV.	V.		
		a.	b.	c.
st. abs.	מִתְקַטְּלִין	נָבִין	עֲזִין	אֲמִין
st. estr.	מִתְקַטְּלֵי	נָבִי	עֲזִי	אֲמִי
st. emph.	מִתְקַטְּלֵיָא	נָבִיָא	עֲזִיָא	אֲמִיָא
c. Suff.	מִתְקַטְּלִיכּוֹן	נָבִיכּוֹן	עֲזִיכּוֹן	אֲמִיכּוֹן

<i>Sing.</i>	VI.	VII.	
	a.	b.	
st. abs.	נָלֵא	מִנְלֵי	קִדְמִי
st. estr.	נָלֵא	מִנְלֵי	קִדְמִי
st. emph.	נָלֵיא	מִנְלֵיא	קִדְמֵאָה
c. Suff.	נָלֵיָה	מִנְלֵיָה	קִדְמֵאָה
<i>Plur.</i>			
st. abs.	נָלִין	מִנְלִין	קִדְמַאִין
st. estr.	נָלִי	מִנְלִי	קִדְמַאִי
st. emph.	נָלִיא	מִנְלִיא	קִדְמַאִי
c. Suff.	נָלִיכּוֹן	מִנְלִיכּוֹן	קִדְמַאִיכּוֹן

FLEXIO NOMINUM FEMIN.

I.

<i>Sing.</i>	a.	b.	c.
st. abs.	מְדִינָא	מִשְׁרֵי	מַלְכוּ
st. cstr.	מְדִינַת	מִשְׁרֵית	מַלְכוֹת
st. emph.	מְדִינָתָא	מִשְׁרֵיתָא	מַלְכוֹתָא
c. Suff. }	מְדִינָתָהּ	מִשְׁרֵיתָהּ	מַלְכוֹתָהּ
	מְדִינָתָהּ	מִשְׁרֵיתָהּ	מַלְכוֹתָהּ
<i>Plur.</i>			
st. abs.	מְדִינִין	מִשְׁרֵין	מַלְכוֹן
st. cstr.	מְדִינַת	מִשְׁרֵית	מַלְכוֹת
st. emph.	מְדִינָתָא	מִשְׁרֵיתָא	מַלְכוֹתָא
c. Suff.	מְדִינָתָהּ	מִשְׁרֵיתָהּ	מַלְכוֹתָהּ

II.

III.

IV.

<i>Sing.</i>			
st. abs.	אַרְמְלָא	גְּלִיָּא	קְדָמָא
st. cstr.	אַרְמַלַת	גְּלִית	קְדָמַת
st. emph.	אַרְמַלְתָּא	גְּלִיתָא	קְדָמִיתָא
c. Suff. }	אַרְמַלְתָּהּ	גְּלִיתָהּ	קְדָמִיתָהּ
	אַרְמַלְתָּהּ	גְּלִיתָהּ	קְדָמִיתָהּ

	II.	III.	IV.
<i>Sing.</i>			
st. abs.	אַרְמֶלֶךְ	נִלְיָן	קִדְמָאן
st. cstr.	אַרְמֶלֶת	נִלְיַת	קִדְמָאֵת
st. emph.	אַרְמֶלֶתָּא	נִלְיַתָּא	קִדְמָתָּא
c. Suff.	אַרְמֶלֶתְכוֹן	נִלְיַתְכוֹן	קִדְמָתְכוֹן

NOTAE AD PARADIGMATA NOMM. MASC.

No. 1. comprehendit nomina immutabilia, quae ante ultimam consonantem vocalem longam יִי, יִי, יִי, et maximam partem eorum, quae vocalem Kamez in ultima syllaba habent, licet in his haud raro Kamez et Pathach inter se confundantur, e. g. יִקָּר, שָׁאָר, st. cstr. item, sive etiam יִקָּר שָׁאָר — אִוְלָפֶן, st. cstr. אִוְלָפֶן, verum etiam אִוְלָפֶן.

No. 2. continet nomina in Pathach vel Zere ex-
untia, quae aut duabus consonantibus, aut duabus sylla-
bis constant, cf. יָד st. emph. יָדָּא c. Suff. שְׁמָהּ.
מִסְפָּר st. emph. מִסְפָּרָּא c. Suff. מִעֲבָדָּהּ.
Pertinet huc etiam פָּרוּל st. emph. פָּרוּלָּא. Sed legi-
tur contra regulam דִּמְךָ pro דִּמְךָ, קִטְלִין pro קִטְלִין
a Sing. קִטְלִין, atque ante Suffixa כּוֹן, הוֹן in vocibus
monosyllabis vocali breviori scribitur דִּמְכוֹן, שְׁמָחוֹן,

יִרְכּוֹן. — Formae יְרִישִׁין s. יְרִישִׁין et יְרִישִׁא non a יְרִישׁ sed a יְרִישׁ derivandae sunt.

No. 3. complectitur nomina, quae formis Hebraeorum segolatis respondent, et nonnunquam, praesertim in Chaldaismo biblico, formam hebraicam retinent. In flexione plerumque vocales Pathach aut Chirek, rarius Segol adsumunt; Cholem in Kamez chatuph transire solet, at subinde etiam retinetur; Schurek et Kibbuz, quae in flexione occurrunt, a forma primitiva per Schurek scripta derivantur.

Media radicalis Jod in flexione haud raro mobilis manet, ac scribitur עֵינָא, עֵינָה, עֵינִי, עֵינִי etc.

Ad No. 4. referuntur Participia Conjug. Ithpeel.

Ad No. 5. pertinent nomina, maximam partem monosyllaba et a verbis עֵעַ derivata, quorum ultima littera in flexione geminatur, unde efficitur, ut vocales longae in cognatas breviores transferri soleant. In quibusdam vocibus etiam Pathach in Chirek transit, e g. גִּלְגִּל pl. גִּלְגִּלִּין, פַּת st. emph. פַּתָּא, צַד st. emph. צַדָּא. Nomen כָּל in st. emph. scribitur כָּלָא, st. estr. כָּל, c. Sufi. כָּלָה et כָּלָהוֹן etc.

No. 6. comprehendit formas a verbis לָא derivatas, sive sint Nomina, sive Participia, sive Infinitivi. In st. abs. Plur. loco terminationis יִן — saepius יִן, nonnunquam etiam יִן — habent cf. supra pag. 44.

Voces monsyllabae a Schevate incipientes flectuntur ad normam paradd. No. 3. (quibus proprie accensendae sunt), et accedente syllabâ vocalem auxiliarem Pathach vel Chirek assumunt, e. g. בְּכִי st. emph. בְּכִיָּא, רְכִי st. emph. רְכִיָּא pl. c. Suff. רְכִיָּהָ, sed st emph. pl. רְכִיָּא a forma sing. רְכִי descendit; porro עָפִי c. Suff. עָפִיָּה.

Nonnullae voces more hebr. flectuntur, e. g. עָנִי fem. עָנִיָּה st. cstr. pl. עָנִיִּי st. emph. עָנִיָּה c. Suff. עָנִיָּה, sed scribitur etiam Sing. st. emph. עָנִיָּה, c. Suff. עָנִיָּה — נָכִי st. abs. pl. נָכִיִּי st. cstr. נָכִיִּי — נָכִי s. נָכִיָּה fem. נָכִיָּה s. נָכִיָּה pl. נָכִיָּה etc.

Infinitivi Conjug. Peal verb. לָא (cf. supra pag. 44.) litteram ultimam rad. in flexione aut retinent, aut abjiciunt.

No. 7. complecitur nomina in יָ (אִי, אִי) exeuntia, eaque maximam partem gentilicia, patrouymica et numeralia ordinalia. Pertinent huc etiam Adjectiva nonnulla a verbis לָא derivata e. g. וְכִי s. וְכִיָּה st. emph. et fem. וְכִיָּה pl. וְכִיָּה st. emph. עָלִיָּה (עָלִיָּה) pl. עָלִיָּה.

In Chaldaismo biblico loco terminationis pl. אִי scribitur אִי e. g. קְרָמִיָּה, יְהוּדִיָּה, תַּפְתִּיָּה, כְּשָׂדִיָּה.

NOTAE AD PARADIGMATA NOMM. FEM.

Ad No. 1. pertinent omnia nomina fem. invariabilia in אָ—, וּ, יָ— desinentia, quorum syllaba ultima ab una consonante incipit. cf. וְרַעִית pl. וְרַעֲיָן st. estr. וְרַעֲיִת (T. Jon. 3, 15. וְרַעֲיִת edd. falso pro וְרַעֲיָן).

Nomina adjectiva fem. a forma masc. יָ— derivata in st. abs. Sing. תָּ semper assumunt, e. g. תְּחִלָּתָּהּ, עֲלֵיהּ etc.

Eandem flexionem sequitur etiam nomen רַבָּן pl. רַבָּנָה, רַבָּנִי, רַבָּנִיָּה, רַבָּנִיָּהּ, sed scribitur etiam רַבָּנִי, רַבָּנִיָּהּ.

No. 2. continet ea nomm. fem., quorum syllaba ultima a duobus consonantibus incipit, unde efficitur, ut in flexione vocalis auxiliaris modo Pathach, modo Chirek, rarius Segol inseratur, e. g. אֲנָרָה s. אֲנָרָהּ st. emph. אֲנָרָהּ, שָׂפָה st. emph. שָׂפָהּ, et חֲמָה st. emph. חֲמָהּ.

Eâdem ratione flectitur nomen עֲלֵלָהּ st. emph. עֲלֵלָהּ.

Nonnulla nomina monosyllaba med. אָ in flexione vocalem ad primam rad. retrahunt, e. g. מֶאֱהָ, מֶאֱהָן — סֶאֱהָ, סֶאֱהָן, מֶאֱהָ, מֶאֱהָן — itemque עֶאֱהָ, עֶאֱהָן, קֶאֱהָ, קֶאֱהָן.

Nomina hujus generis in וּ, יָ, ךְּ exeuntia in Sing. ad No. 1. flectuntur, in Plur. vero vocalem auxiliarem recipiunt, e. g. וְכוּ pl. וְכוּן etc.

קָרוֹא st. emph. , קוֹרֶיָא , קוֹרֵיָא st. emph. קְרִי
 קְרִי etc. קוֹרֵי c. Suff. קוֹרֵי , קוֹרֵי , קוֹרֵי pl. , קְרִי
 נָשִׁין et אֲנָשִׁין pl. נָשׁ s. נָשׁ et אֲנָשׁ , אֲנָשׁ
 אֲנָתוּ , אֲתוּ , אֲנָתָא , אֲתָא , אֲתָא st. constr.
 נָשִׁין pl. אֲתָא .

אֲמָתְהוֹן c. Suff. אֲמָתְהוֹן pl. אֲמָא st. emph. אֲמָ
 אֲמִידוֹן .

אֲמָתְהוֹן pl. , אֲמָתְהוֹן st. emph. אֲמָתְהוֹן
 שְׁמִי c. Suff. שְׁמִי st. emph. שְׁמִי , שְׁמִי
 שְׁמָתְהוֹן pl. שְׁמָתְהוֹן .

בֵּיתָא pl. בֵּיתָא st. emph. בֵּי , בֵּית st. constr. בֵּית
 בְּתִין .

בְּרִיָּה c. Suff. בְּרִיָּה , בְּרִיָּה st. emph. בְּרִיָּה
 בְּנִיָּה pl. בְּנִיָּה , בְּנִיָּה .

בְּרִית c. Suff. בְּרִית , בְּרִית st. emph. בְּרִית , בְּרִית
 בְּרִיתִי pl. בְּרִיתִי .

אָבִי c. Suff. אָבִי st. emph. אָבִי st. constr. אָבִי
 אָבוּךְ s. Dan. 5, 13. alias semper ejus loco st. emph.) אָבוּךְ
 et אָבוּהִי (Gen. 24, 23.) אָבוּהִי etc., אָבוּךְ
 , אָבְהִי etc pl. אָבוּהִי , אָבוּהִי
 אָבְהִי c. Suff. אָבְהִי , אָבְהִי , אָבְהִי
 etc. Similiter

אָחוּךְ , אָחוּךְ c. Suff. אָחוּךְ st. emph. אָחוּךְ

אָחוּדִי s. אָחוּדָא, אָחוּדָא etc. pl. אָחוּיִן c. Suff.

אָחוּדִי אָחוּדָא, אָחוּדִי אָחוּדָא etc. etc.

חֲמוּדָא, חֲמוּדִי c. Suff.

§. 5. *De nominibus numeralibus.*

1) *Cardinalia* ab 1 ad 10 utriusque sunt generis, et duo prima Femininum regulari modo formant, octo reliqua Masculina sunt cum terminatione feminina, et vice versa. Sunt vero haec:

<i>Stat. constr.</i>		<i>Stat. absol.</i>	
Fem.	Masc.	Fem.	Masc.
1 חֲדָת	חַד	חֲדָא	חַד
2 פְּרִי	פְּרִי	פְּרִי	פְּרִי
3 תְּלָתִי	תְּלָתָא	תְּלָת	תְּלָתָא
4 אַרְבַּעִי	אַרְבַּעָא	אַרְבַּע	אַרְבַּעָא
5 חֲמִישִׁי	חֲמִישָׁא	חֲמִישׁ	חֲמִישָׁא
6 שִׁשִּׁי	שִׁשָׁא	שִׁשׁ	שִׁשָׁא
7 שִׁבְעִי	שִׁבְעָא	שִׁבְע	שִׁבְעָא
8 תְּמַנִּי	תְּמַנָּא	תְּמַנִּי	תְּמַנָּא
9 תְּשַׁעִי	תְּשַׁעָא	תְּשַׁע	תְּשַׁעָא
10 עֶסְרִי	עֶסְרָא	עֶסְר	עֶסְרָא

N O T A E.

a) *תְּרוּי* ante Suffixa mutatur in *תְּרוּי*, e. g. *תְּרוּיִכּוֹן*, *תְּרוּיִנָּא* etc. — Pro *שֵׁת* legitur subinde *שֵׁת*, *שֵׁת* — pro *שִׁבְעָא* reperitur quoque *שִׁבְעָא*, *שִׁבְעָא*, et *שִׁב*, *שִׁיב* pro *שִׁבְעָא* — denique pro *עֶסְרָא* nonnunquam scribitur *עֶשְׂרָא*. Caeterum loco *א* in st. abs. masc. saepius legitur *ה*, e. g. *תְּלָתָהּ*, *אַרְבָּעָה* etc.

b) Usurpantur haec ut Adverbia sive Adjectiva, et in st. abs. posita nomini rei numeratae plur. modo praeponuntur modo postponuntur.

Cardinalia ab 11 ad 19 e monadibus et denario ita componuntur, ut minorem numerum in st. abs. sed formâ hic illic paullum mutatâ sequatur denarius, cujus forma *עֶסְרָא* hic masculini, *עֶסְרִי* vero fem. generis est. Apud Targumistas seriores eadem in unam vocem contrahi solent.

	Fem.	Masc.
11	<i>חֲדָא עֶסְרִי, חֲדָסְרִי</i>	<i>חֲדָא עֶסְרָא, חֲדָסְרָא</i>
12	<i>פְּרָפָא עֶסְרִי, פְּרָפִיסְרִי</i>	<i>פְּרָפָא עֶסְרָא, פְּרָפִיסְרָא</i>
13	<i>תְּלָת עֶסְרִי, תְּלִיסְרִי</i>	<i>תְּלָת עֶסְרָא, תְּלִיסְרָא</i>
14	<i>אַרְבַּע עֶסְרִי, אַרְבִּיסְרִי</i>	<i>אַרְבַּע עֶסְרָא, אַרְבִּיסְרָא</i>
15	<i>חֲמִשַׁ עֶסְרִי, חֲמִיסְרִי</i>	<i>חֲמִשַׁ עֶסְרָא, חֲמִיסְרָא</i>

	Fem.	Masc.
16	שִׁית עֶסְרִי } שִׁתָּהּ עֶסְרִי }	שֵׁשֶׁת עֶסֶר } שֵׁשֶׁת עֶסֶר }
17	שִׁבְעָה עֶסְרִי , שִׁבְעִי	שִׁבְעָה עֶסֶר , שִׁבְעִי
18	תְּמַנִּי עֶסְרִי , תְּמַנִּי	עֶסֶר , תְּמַנִּי } תְּמַנִּי }
19	שְׁתֵּי עֶסְרִי } שְׁתֵּי עֶסְרִי }	שְׁתֵּי עֶסֶר , שְׁתֵּי

Haec nomini subst. in plur. posito praeponuntur. Denarii a 20 ad 90 sunt monadum et numeri עֶסֶר formae plurales, ac generis communis:

40, אַרְבָּעִין , 30, תְּלָתִין , 20, עֶסְרִין vel עֶשְׂרִין , 50, חֲמִשִּׁין , 60, שִׁתִּין , 70, שִׁבְעִין vel שִׁבְעִין , 80, תְּמַנִּין vel תְּמַנִּין , 90. תְּשַׁעִין

Denarii cum monadibus ita componuntur, ut maior numerus plerumque praecedat, et minor, in quo genus rei numeratae observatur, intercedente copulâ ׀ sequatur: 21, עֶסְרִין ׀ וְחָדָה fem., 47, אַרְבָּעִין ׀ וְשִׁבְעָה masc., sed legitur quoque 25, חֲמִשָּׁה ׀ וְעֶשְׂרִין fem. Res numerata in st. abs. plur. plerumque postponitur, rarius praeponitur.

Reliqua cardinalia, quae tanquam vera substantiva usurpantur, sunt haec:

300, תִּלְתַּת מֵאָה, 200, מֵאָתָן s. מֵאָתַיִן, 100, מֵאָה,
400, אַרְבַּע מֵאָה, et sic porro, praemissis semper monadibus in st. abs. fem. gen. — אֶלֶף st. emph. 1000, אַרְבָּעָא אֶלְפִין, 3000, תְּלָתָא אֶלְפִין, 2000, תְּרִין אֶלְפִין, 4000 etc., praemissis monadibus in st. abs. masc. gen. s. תְּרֵתָא עֶסְרִי רִבּוֹן, 10,000. רִבּוֹ s. עֶסְרָא אֶלְפִין, 120,000. מֵאָה וְעֶסְרִין אֶלְפִין.

2) *Ordinalia*, quae terminationem adj. אֶי (אֶי—, אֶי—) adsument, sunt haec:

Primus קְדָמָא emph. קָמִי contr. קְדָמַי s. קְדָמִי pl. קְדָמַי s. קְדָמַיִן, cstr. et emph. קְדָמַיִן s. קְדָמַיִן; קְדָמִיתָא f. קְדָמִיתָא pl. קְדָמִיתָא contr. קְדָמִיתָא s. קְדָמִיתָא; sed ejus loco reperiuntur etiam formae: קְדָמוֹנִי, קְדָמוֹן, קְדָמוֹנִי, קְדָמוֹנִי.

Secundus תְּנִינָא f. s. תְּנִינִין pl. תְּנִינָא emph. תְּנִינָא s. תְּנִינָא emph. תְּנִינָא; atque ejus loco leguntur etiam formae: חוֹרִי, חוֹרֵן, אוֹחֶרֶן, אוֹחֶרֶן, אוֹחֶרֶן, חוֹרִי.

Tertius תְּלִיתָא emph. תְּלִיתִי, תְּלִיתָא, תְּלִיתִי fem. תְּלִיתָא emph. תְּלִיתָא.

Quartus רְבִיעָאָה emph. רְבִיעַי, רְבִיעַי fem. רְבִיעִיתָא et רְבִיעִיתָא fem. רְבִיעִיתָא emph.

Quintus חֲמִישָׁאָה fem. חֲמִישִׁי, חֲמִישִׁי item, emph. חֲמִישִׁיתָא.

Sextus שְׁתִּיתָא et שְׁתִּיתָא, שְׁתִּי fem. שְׁתִּיתָא emph. שְׁתִּיתָא.

Septimus שְׁבִיעָאָה fem. שְׁבִיעַי, שְׁבִיעַי emph. שְׁבִיעִיתָא, שְׁבִיעִיתָא, שְׁבִיעִיתָא emph. שְׁבִיעִיתָא.

Octavus חֲמִינָאָה fem. item, חֲמִינִי, חֲמִינִי emph. חֲמִינִיתָא.

Nonus חֲשִׁיעָאָה fem. חֲשִׁיעַי, חֲשִׁיעַי emph. חֲשִׁיעִיתָא.

Decimus עֲשִׂירָאָה, עֲשִׂירָאָה emph. עֲשִׂירַי, עֲשִׂירַי fem. emph. עֲשִׂירִיתָא, עֲשִׂירִיתָא.

Ordinalia ab 11 ad 19 e monadibus Cardinal. et Ordinal. עֲשִׂירַי, ejus loco סְרִי s. סְרִי scribitur, componuntur:

חֲלָסְרִי s. חֲלָסְרִי, חֲלָסְרִי s. חֲלָסְרִי fem. חֲלָסְרִיתָא s. חֲלָסְרִיתָא etc.

Ordinalia inde a numero 20 a Cardinalibus non differunt.

Reliqua numeralia omittenda hic putamus.

modo cum sequenti nomine conjungitur; quod si locum habet, ante litteras gutturales scribitur **מִי**, aliis vero litteris **נ** assimilatur, e. g. **מִבֵּית**, **מֵאֶרְעָא**; accedentibus Suffixis scribitur **מִנִּי**, e. g. **מִנִּי**, **מִנְּךָ**, **מִנְּכֹן**, **מִנְּכֵן** etc. Similiter praepositio **עִם** cum Suffixis scribitur **עִמִּי**, **עִמְּךָ** etc.

5) **מִטּוֹל** s. **אִמְטוֹל** praepositio, quae ante Suffixa gravia (vide No. 3.) immutata remanet, ante levia vero formam femininam accipit, e. g. **אִמְטוֹלְתָּךְ**, **אִמְטוֹלְתִּי**, **אִמְטוֹלְתָּנָא**, **מִטּוֹלְתָּנָא**, sed **מִטּוֹלְהוֹן**, **אִמְטוֹלְהוֹן**

6) **לְקַבֵּל** s. **לְקַבֵּל** praepositio cum Suffixis scribitur: **לְקַבֵּלִי** s. **לְקַבֵּלִי**, **לְקַבֵּלְךָ** s. **לְקַבֵּלְךָ**, **לְקַבֵּלְהָ** s. **לְקַבֵּלְהָ**, **לְקַבֵּלְהוֹן** sive **לְקַבֵּלְהוֹן**, **לְקַבֵּלְכֹן** sive **לְקַבֵּלְכֹן**, **לְקַבֵּלְכֵן** sive **לְקַבֵּלְכֵן**.

7) Nonnullae particulae cum Suffixis more nominum pluralis numeri conjunguntur, ut:

a) **אַחֲרָי** e. g. **מֵאַחֲרָי** (**מֵאַחֲרָי**), **לְאַחֲרָי**, **מֵאַחֲרָהָ**.

b) **עַל** e. g. **עַלִּי**, **עַלְּךָ**, **עַלְּהָ** s. **עַלִּי** s. **עַלִּיהוֹם** s. **עַלִּיהוֹן**, **עַלִּיכֹן**, **עַלִּיכֵן** (Dan. 4, 14.) **עַלִּיהָ**.

c) **קִדְמָי** e. g. **קִדְמִי** et contr. **קִדְמִי**, **קִדְמָךְ** et **קִדְמִי** s. **קִדְמִי**, **קִדְמָהָ** s. **קִדְמִי**, **קִדְמָהוֹן** s. **קִדְמִי**.

d) Huc referri potest etiam אִית in Dan. אִיתִי ,
(essentia) est, et negativum לֹא non est, e. g. אִיתִיךָ ,
לֹאִיתִיךָ , לֹאִיתִיךָ , לֹאִיתִיךָ , לֹאִיתִיךָ , לֹאִיתִיךָ ,
לֹאִיתִיךָ .

8) Aliae particulae cum Suffixis modo more nomi-
num singular., modo more nominum plural. numeri con-
junguntur, ut:

a) בִּינָא , בִּינָה et בִּינָה , בִּינָה , בִּינָה , בִּינָה ,
בִּינָה , בִּינָה , בִּינָה .

b) בְּתָרָךְ , בְּתָרָךְ s. בְּתָרָךְ , בְּתָרָךְ ,
בְּתָרָךְ , בְּתָרָךְ , בְּתָרָךְ , בְּתָרָךְ ,
בְּתָרָךְ .

c) גָּבֵיךְ et גָּבֵיךְ , גָּבֵיךְ et גָּבֵיךְ ,
גָּבֵיךְ .

d) חֲלוּפָה et חֲלוּפָה , חֲלוּפָה ,
חֲלוּפָה et חֲלוּפָה .

e) דְּבָמִיךְ , דְּבָמִיךְ , דְּבָמִיךְ ,
דְּבָמִיךְ .

f) תְּחוּתִיךְ , תְּחוּתִיךְ , תְּחוּתִיךְ ,
et תְּחוּתִיךְ .

SPECIMEN LECTIONIS ET ANALYSEOS.

Deuteron. V. 6—10.

e Targ. Onkelosi sec. ed. Angl. in Polygl. Lond. tom. I. p. 739.

6. אָנָא יְיָ אֱלֹהֶיךָ דִּי אִפְקִתָּךְ מֵאַרְעָא דְּמִצְרַיִם
מִבֵּית עַבְדוֹתָא: 7. לֹא-יִהְיֶה לְךָ אֱלֹה אֲחֵרֵן בְּרִ-
מִנִּי: 8. לֹא-תַעֲבִיד לְךָ צֶלֶם בָּל-דְּמוּת דִּי בְּשִׁמְיָא
מִלְעִילָא וְדִי בְּאַרְעָא מִלְרַע וְדִי בְּמִיָּא מִלְרַע לְאַרְעָא:
9. לֹא-תִסְגֹּד לְהוֹן וְלֹא תִפְלַחְגֹּן אַרִי אָנָא יְיָ אֱלֹהֶיךָ
אֶל קִנָּא מִסְעַר חֻבִּי אֲבָהֵן עַל-בְּנֵי מְרִדִין עַל-דֶּר--
תְּלִיתִי וְעַל-דֶּר--רִבְעִי--לְשָׁנָא כִּד--מִשְׁלֵמִין--בְּנֵיָא
לְמַחֲשֵׁי-בֵת־אֲבָתְהוֹן: 10. וְעַבִּיד טִיבּוּ לְאַלְפֵי דָרִין
לְרַחֲמֵי וּלְנִטְרֵי פִקְקָדֵי:

6. Anâ Jêhôvâ êlâhâch dî appektâch mêar'â dêmizrajim
mibbêth abdûthâ, 7. Lâ jehêvê lâch êlâh ôchârân bar minni.
8. Lâ tha'bêd lâch zêlam col dêmûth di bishmajja millêlâ
vêdî bêar'â millêrâ vêdî bêmajjâ millêrâ lêar'â 9. Lâ thiagôd
lêhou vêlâ thi phlêchinnûn ârê ânâ Jêhôvâ êlâhâch êl kannâ mas'ar
chôbê âbâhân al bēnîn mârêdîn al dâr tēlîthai vêal dâr rêb'îai
lēsânêai cad mēs challēmîn bēnajjâ lēmechêtê bâthar âbâbâthhôn.
10. Vêâbêd tēbû lēalphê dârîn lērâchâmai ûlênâtrê phikkûdâi.

אֲנִי *ego*. Pron. pers. separ. I. pers. sing. cf. p. 6.

יְהוָה *Jehova*.

אֱלֹהֶיךָ *Deus tuus*. Nomen **אֱלֹהֶיךָ** cum Suff. II. pers.

sing. masc. cf. pag. 7.

הַי *qui*. Pron. relat. cf. pag. 9.

אֶפְקַחְךָ *eduxi te*. I. pers. sing. Praet. Conjugationis Aphel a voce **נָפַק**, verbo I. rad. נ cf. pag. 25.

sqq. cum Suff. II. pers. sing. masc. — **נָפַק** Pe. *exit*, Aph.

eduxit. I. pers. sing. **אֶפְקַחְךָ** accedente Suffixo mutatur in **אֶפְקַחְךָ** s. **אֶפְקַחְךָ**, ut hoc in loco. cf. pagg. 23. et 49.

מֵאֶרֶץ *e terra*. Status emphaticus (cf. pag. 53.) vocis **אֶרֶץ**, quae gen. fem. est. cf. pag. 51., cum Praepositione **מִן**, quae ob sequentem litteram gutturalem in **מִן** mutata est. cf. pag. 70.

מִצְרַיִם *Aegypti*. Genitivus, qui saepe (ut in lingua hebr.) per statum constructum exprimitur (cf. pag. 52.), hoc loco, ut et alibi saepissime, per praefixum **יְ** (cf. pag. 9.), quod status emph. praecedit, indicatur.

מִבֵּית *e domo*. Status constructus (cf. pag. 52.) vocis irregularis **בֵּית** (cf. pag. 63.), quae in num. Sing. flectitur ut **עֵין** cf. pag. 55., additâ Praepositione **מִן**, cujus littera ך sequenti litterae assimilatur. cf. pag. 70.

עֲבָדוּתָא *servitutis*. Nomen generis et formae fem.

in statu emphat. (cf. pag. 53.) positum, quod flexionem nominis מְלָכוֹ (cf. pag. 56.) sequitur. Genitivus per statum constr. vocis praecedentis indicatur. cf. pag. 52.

לֹא - יִהְיֶה *non est s. non sit.* Particula negationis לֹא i. q. hebr. לֹא sequente III. pers. masc. Sing. Fut. a verbo irregulari הָיָה s. הָיָה *fuit*, quod verbis עָוַן et לֹא accensetur. cf. pag. 47.

לְךָ *tibi.* Praefixum לְ cf. pag. 69, cui Pron. Suffixum pers. II. masc. Sing. (cf. pag. 8.) accessit.

אֱלֹהֵי *Deus.* Status absolutus (cf. pag. 53.) num. Sing.

אוֹחֶרֶן *alius.* Nomen adjectivum terminationis ךְ cf. pag. 50.

בְּרַמְנִי *praeter me.* בְּרַ est Adverbium, quod significat *foris, extra*, at sequente Praepositione מִן respondet hebr. מִן רָמַן s. latinae Praepos. *praeter.* מְנִי est Praepositio מִן addito Pron. Suff. I. pers. Sing. cf. pag. 70.

לֹא תַעֲבִיר *non facies.* Particula negationis לֹא cum II. pers. masc. Sing. Fut. a voce עָבַר verbo I. guttur. cf. pag. 20.

לְךָ *tibi.* De hac voce modo dictum est.

צֶלֶם *imaginem.* Status absolutus Sing. nominis masc., quod in flexione sequitur nomen מֶלֶךְ cf. pag. 55.

כָּל־דְּמוּת *omnem similitudinem*. כָּל est st. estr. nominis כָּל, i. e. *universitas*, quod cum hebr. כָּל convenit; דְּמוּת est st. estr. nominis fem. דָּמוּ, quod flectitur, ut מְלָכּוֹ cf. pag. 57.

דִּי *ejus, quod*. Pronomen relativum (cf. pag. 9.), quod usu convenit cum hebr. אֲשֶׁר; Genitivus ejus cernitur e praecedente statu constructo.

בְּשָׁמַיָּא *in coelis*. Praepositio ב cf. pag. 69. addito statu emph. nominis, quod nonnisi in numero plurali, idque tantum in st. emph. et constr. hujus numeri occurrit.

מֵעֵילָא *desuper s. superne*. Adverbium compositum e Praepositione מִן i. e. *ex*, Praefixo לְ i. e. *ad* cf. pag. 69., et Adverbio עֵילָא i. e. *supra* a voce אֵלָא *adscendit*. Vario modo scribitur, nempe מֵעֵילָא, מֵעֵילָא, מֵעֵילָא.

וְדִי *et ejus, quod*. Copula וְ cum Pron. relat. דִּי. cf. supra.

בְּאַרְעָא *in terra*. Praefixum ב cf. pag. 69. cum statu emph. nominis אֲרֶע cf. supra.

מִלָּרַע *ab infra s. inferne*. Adverbium compositum ex מִן et לְ et אֲרֶע pro אֲרֶע i. e. *infra*. Scribitur saepius מִלָּרַע sine Dagesch.

וְרִי בְּמַיָּא *et ejus, quod in aquis.* De voce וְרִי vide supra. בְּמַיָּא. Praefixum בְּ cum statu emph. nominis מַיָּין, quod nonnisi in plurali numero legitur.

מִלְרַע לְאָרְעָא *infra terram.* Vox מִלְרַע sequente לְ praefixo Praepositionis vicem gerit.

לֹא-תִסְגֹּד לְהוֹן *non procumbes iis s. non adorabis ea.* תִּסְגֹּד est II. pers. masc. Sing. Fut. a voce סִגְד s. סָגַד cf. pag. 19. sq. לְהוֹן est Praefixum לְ accedente Pron. Suff. III. pers. masc. plur. cf. pag. 9.

וְלֹא תִפְלַחֲנֹן *nec servies iis s. nec coles ea.* וְלֹא compositum est ex copula וְ *et*, et לֹא *non*. תִּפְלַחֲנֹן est II. pers. masc. Sing. Fut. תִּפְלַח a verbo III. guttur. פִּלַּח cum Pron. suff. III. pers. masc. Plur. cf. pagg. 6. et 22. sq.

וְאֵרִי *nam s. quia.* Conjunctio respondens hebr. כִּי.

אֲנִי יְיָ אֱלֹהֶיךָ *ego Jehova. Deus tuus.* Vide, quae supra pag. 73. dicta sunt.

אֵל קָנָא *Deus zelotypus.* Eadem verba in textu hebraico leguntur, atque hinc cognita sunt.

מַסְעֵר *visitans s. animadvertens.* Participium act. Conjug. Aphel a voce סָעַר *visitavit, recensuit*, verbo II. gutt. et III. rad. ר, cf. pag. 21., unde Pathach sub ע legitur loco Zere, quod in forma מִקְטֵל habetur.

חֹרֵי *peccata*. Status constr. Plur. ob sequentem Genitivum a voce חֹיב *culpa*, *peccatum*, quae flectitur ad normam nominis חַיִּיב cf. pag. 54.

אֲבֹתָם *patrum*. Status absol. Plur. a nomine irregulari אָב s. אֲבָא *pater*. cf. pag. 63.

עַל-בָּנָיו *super filios* s. *in filiis*. Praepositio עַל cf. pag. 70. sequente statu abs. Plur. nominis irregularis בָּר *filius*. cf. pag. 63.

מְרִירִים *rebelles*. Status abs. Plur. Participii act. Conj. Peal מָרַד a verbo מָרַד *rebellavit*, *rebellis fuit*. Flectitur ut nomina עָלָם et כָּהֵן cf. pag. 54.

עַל-דֶּר-תְּלִיתִי וְעַל-דֶּר-רִבְעִי *super generationem tertiam et super generationem quartam*. עַל est Praepositio, דֶּר status absol. Sing., תְּלִיתִי et רִבְעִי sunt nomina numeralia ordinalia, de quibus cf. pag. 67. sq. in st. abs. Sing. masc. ad vocem דֶּר referenda.

לְשָׁנָי *osoribus meis*. Praefixum לְ, cui junctum est Participium act. Conj. Peal שָׁנָה in numero Plur. positum cum Pron. Suff. I. pers. Sing. cf. pag. 7. Descendit haec forma part. a rad. שָׁנָה, sive (quemadmodum saepius scribitur) סָנָה *odit*, verbo לִ"א cf. pag. 39. sqq. Flectitur Part. שָׁנָה ad nomen נָשָׂה cf. pag. 56., sed hoc in loco, ut et alibi saepius, litteram rad. א more hebraico retinens scribitur שָׁנָא pro שָׁנִי.

בְּרִי-מִשְׁלָמִין--בְּנֵיָא לְמַחֲטֵי-בְתֵר-אַבְהָתְהוֹן
quando perficientes (sc. sunt) *filiī peccare post patres suos.* בְּרִי est Coniunctio significans *quum, quando.*
 מִשְׁלָמִין stat. absol. Plur. Part. act. Conj. Pael a verbo
 שָׁלַם s. שָׁלִים positus loco Praesentis. בְּנֵיָא est status
 emph. Plur. nominis irreg. בְּרִי, de quo modo dictum
 est, לְמַחֲטֵי Praefixum לְ cum Inf. Conj. Peal a voce
 חָטָא *peccavit*, verbo I. gutt. et לֵא cf. pagg. 20 et 44.
 בְּתֵר est Praep. denotans *post* cf. p. 71, quae verbis, quibus-
 cum coniungitur, sequendi notionem addit; itaque „*peccare post*“
 significat „*peccando sequi.*“ אַבְהָתְהוֹן est
 status estr. Plur. nominis irreg. אָב (cf. supra) cum Pron.
 Suff. III. pers. masc. Plur. cf. pag. 7. Sensus igitur ho-
 rum verborum est: „quando perficiunt filii peccando se-
 qui (i. e. quando filii perfecte sequuntur peccando) patres
 suos.“

וְעֵבֶר *et faciens.* Copula וְ cum Sing. masc. Part.
 Conjug. Peal a voce עָבַר, de qua vide supra p. 73.

טִיבוֹ (s. טִיבוֹ) *bonitatem* s. *bōnum.* Status absol.
 nominis abstracti forma fem.; flectitur ut מְלָכָא cf. p. 57.

לְאַלְפֵי-דָרִין *ad mille generationes.* לְאַלְפֵי est st.
 constr. Plur. vocis אֵלֶּף s. אֶלֶף, quae flectitur ad nor-
 mam nominis מְלָךְ cf. pag. 55., praecedente Praefixo
 לְ. Status constr. indicat Genitivum sequi. דָרִין est st.

abs. Plur. nominis דָּר, a radice דָּרַךְ, quod in flexione sequitur nomen מִן cf. pag. 54.

לְרַחֲמֵי *diligentibus me.* Praefixum לְ hoc in loco est nota Dativi. רַחֲמֵי est Plur. Part. act. Conj. Peal רַחַם a radice רָחַם s. רָחַם *amavit*, addito Pron. Suff. I. pers. Sing.

וְלִנְטָרֵי פִקּוּדֵי *et custodientibus praecepta mea.* וְ est copula וְ, quae, ut in lingua hebr., propter Schwā sequens vocalem Schurek accipit. נְטָרֵי est status estr. Plur. part. act. Conj. Peal נָטַר a radice נָטַר, atque Genitivum sequentem innuit. פִּקּוּדֵי Plur. nominis פִּקּוּד a radice פָּקַד *praecepit, jussit* descendens, quod flectitur ad vocem קָטוּל cf. pag. 54., cum Pron. Suff. I. pers. Sing., quod, quia in fine periodi positum est, more hebraico Kamez accipit pro Pathach.

LITTERATURA CHALDAICA.*)

I. Grammaticae et Lexica.

L. Hirzel, de chaldaismi biblici origine et auctoritate crit. commentatio. Lipsiae. 1830. 4. 10 Sgr.

Franc. Dietrich, De Sermonis Chaldaici proprietate. Lipsiae. 1839. 8. 7½ Sgr.

Seb. Münster, Grammatica et Lexicon chald. Basil. 1527. 4.

Martin Martinez, Institutiones linguarum hebr. et chald. Salmant. 1571. 8.

Petr. Martinii Grammatica Chaldaica quatenus ab Hebraea differt. Rochelle. 1597. 8.

Christoph. Crinesii Gymnasium Chaldaicum, exhibens Grammaticam et Lexicon. Norimb. 1627. 4.

Andr. Mylii Grammatica Chaldaica in quantum ab Hebraea differt. Gedan. 1637. 4.

Joh. Buxtorf (filius), Lexicon Chaldaico-Talmudicum et Rabbinicum. Basil. 1640. fol. W. 9 Thlr.

Jo. Pantaviti thesaurus Synonymicus Hebr. Chald. Rabbinicus. Lovdovae. 1645. fol.

Guil. Jamesii Isagoge in linguam chald. Lond. 1651. 8.

J. Terentii Gymnasium chaldaicum. P. I. II. Franeq. 1664. 8. W. 1 Thlr.

Christ. Cellarii Chaldaismus s. Grammatica nova linguae Chaldaicae. Cizae. 1685. 4. W. 10 Sgr.

Johann Andreas Danz, Nucifrangibulum. Jenae. 1686. 8.

Idem liber sub titulo: Literator Ebraeo-Chaldaicus, plenam utriusque linguae V. T. institutionem harmonice ita tradens, ut cuncta firmis superstructa fundamentis innotescant scientifice. Jenae. 1696. 8. et saepius. 1745. 22½ Sgr.

*) Littera W. libris nonnullis addita significat „Welgel.“ T. O. Catalog einer auserwählten Sammlung von Büchern, zu haben bei T. O. W. Leipzig. 1839. 8.

- Johann Andreas Danz*, idem liber ed. cur. J. H. Zopf. Jen. 1773. 8.
 - *Interpres Ebraeo Chaldaicus*. Jen. 1696. 8. et saepius.
 - - ed. cura Jo. Godofr. Tympe. Jenae. 1755. 4. 1 Thlr. 5 Sgr.
 - idem liber cur. J. H. Zopf. Jenae. 1773. 8.
Ejusdem. Compendium grammat. hebraeo chaldaicae. Francof. 1765. 8. 1 Thlr. 5 Sgr.
 - hebr. und chald. Grammatik, ins Deutsche übersetzt von Kypke. Breslau. 1784. 8. 10 Sgr.
Henrici Opatii Chaldaismus Targumico-Talmudico-Rabbinicus. ed. III. Kilon. 1696. 4. W. 1 Thlr.
Pierre Guarin, Gramm. Hebr. et Chald. ex optimis quae hactenus prodierunt, nova facillique methodo concinnata. Paris 1724—26. 2 Voll. 4.
Herm. v. der Hardt, Via in Chaldaeam. Helmst. 1732. 8. 7½ Sgr.
Ant. Zanolini, Lexicon et Grammatica Chaldaico-Rabbinica, cum Rabbinorum abbreviaturis. Paduae. 1747. 2 Voll. 4. W. 5 Thlr.
 — — Ratio et insit. addiscendae ling. chald. rabb. talm. Acc. Peregrinatio Rabbinum Petachiae cum intpt. latin. et adnot. Patav. 1750. 4. W. 1 Thlr. 20 Sgr.
*Appendix institutionum ad fundamenta linguae Hebraicae a cel. Schroeder*o editarum, Chaldaismi biblici praecepta exhibens. Ulmae. 1787. 8.
Joh. Wilh. Friedr. Hezel, Anweisung zum Chaldaeischen in Erman-gelung alles mündlichen Unterrichts. Lemgo. 1787. 8. 7½ Sgr.
M. J. Landau, Rabbinisch-aramäisch-deutsches Wörterbuch zur Kenntniss des Talmuds, der Targumim etc. Prag. 1819. 20. 3 Thle. in 5 Bden. 8.
G. Bd. Wiener, Grammatik des biblischen und targumischen Chaldaismus. Leipzig. 1824. 8. 20 Sgr. Zweite Ausgabe. 1842. 20 Sgr.
Jul. Fürst, Lehrgebäude der aramäischen Idiome mit Bezug auf die indo-germanischen Sprachen. Chald. Grammatik. (A. u. d. T.: Formenlehre der chald. Grammatik). Leipzig. 1835. 8. 1 Thlr. 10 Sgr.
Joh. Buxtorfi Lexicon chaldaicum, talmudicum et rabbinicum denuo edit. et annot. auctum a B. Fischer et Herm. Gelbe. Fasc. 1—22. Leipzig. 1866—71. à n. 15 Sgr.
J. Levy, Chaldaisches Wörterbuch über die Targumim und einen grossen Theil des rabbinischen Schriftthums. Leipzig. 1866—68. 2 Bde. 4. 11 Thlr.

- J. B. Schönhak*, Hammashbir oder Aruch hachadasch, aramäisch-rabbinisch-deutsches Wörterbuch. Warschau. 1858. 2 Thle. 8. n. 2 Thlr. 20 Sgr.
- J. Böhmer*, Kezad Maarichin oder Beitrag zur chaldäisch-rabbinischen Lexicographie. Berlin. 1855. n. 20 Sgr.

II. Chrestomathiae.

- Excerpta ex variis Targumim in usum Praelectionum ed. Herm. von der Hardt.* Helmstad. 1714. 8.
- G. Laur. Bauer*, Chrestomathia e Paraphrasibus Chald. et Talmude delecta c. notis et indice. Norimb. et Altdorf. 1792. 8. 22½ Sgr.
- J. Jahn*, chaldäische Chrestomathie. Grösstentheils aus Handschriften herausgegeben. Wien. 1800. 8. 1 Thlr. 10 Sgr.
- H. Adf. Grimm*, Chald. Chrestomathie mit einem vollständigen Glossarium. Lemgo. 1801. 8. 20 Sgr.
- G. Bd. Winer*, chaldäisches Lesebuch aus den Targumim des A. T. ausgewählt, mit erläuternden Anmerk. und einem vollständigen Wortregister. Leipzig. 1825. 8. 20 Sgr. Zweite durchaus verb. Auflage, bearb. von *Jul. Fürst* Leipzig 1864. 8. 20 Sgr.
- Jos. Kaerle*, Chrestomathia targumico-chaldaica ex Onkelosi, Jonathanis aliorumque targumistarum paraphrasibus collecta (addito lexico). Viennae. 1857. 8. n. 1 Thlr. 10 Sgr.

Danielis caput IV. Chaldaice cum apposita e regione versione hebr. punctata et substrata utrique translatione latina. Ultrajecti 1665.

Danielis caput V eodem modo ibidem. 1667.

Ejusdem caput VI. eodem modo ibidem. 1668.

III. Biblia, quae dicuntur Rabbinica.

- Biblia rabbinica, seu Biblia hebr. cum Masora et Targum Onkelosi in Pentateuchum, Hierosolymitano in eundem, Jonathanis in Prophetas, R. Joseph Caeci et aliorum in Psalmos, Proverbia, Job et 5 parva Volumina, et altera paraphrasi in librum Esther. Item cum commentariis Rabbiorum. Accedunt variantes lectiones ben Ascher et Ben Naphthali, cum praef. lat. a *Felice Pratensi*, cujus cura et studio haec primum edita sunt. Venet. typis Dan. Bombergii. 1518. fol.
- Biblia Rabbinica, (*prima R. Jacob Chajim*), seu Biblia hebr. cum utraque Masora in omnes S. S. libros, Targum Onkelosi in Pentateuchum, Hierosolymitano in eundem, Jonathanis in omnes

Prophetas, R. Joseph Caeci et aliorum in Psalmos, Proverbia, Job, Megilloth, et altero Targum in Volumen Esther. Item cum commentario Rabbiorum etc. Venet. apud Dan. Bomberg. 1526. 4 Voll. fol.

Biblia Rabbinica. ed. II. cum praef. R. Jac. f. Chajim. Venet. in domo Dan. Bombergii, opera Cornel. Adelkind. 1549 4 Voll. fol.

(Complectitur Masoram utramque, Targum Onkelosi, Hierosolymitanum, Jonathanis, R. Joseph Caeci, et aliorum; item commentaria Rabbiorum).

Biblia Rabbinica. ed. III. per Jo. de Gara. Venet. typis Bomberg 1568. 4 Voll. fol.

(Complectitur eadem, quae in ed. II. reperiuntur).

Biblia Rabbinica juxta priores editiones Dan. Bombergii, cum Targum, Masora utraque, et commentariis Rabbiorum, ed. IV. ab Inquisitoribus recognita, et edita studio et cum praefatione R. Jehuda Arje seu Leonis Mutinensis. Venet. Petri et Laur. Bragadini per Joh. Cajun. 1617. 4 Voll. fol.

Biblia Rabbinica ed. V. juxta secundam anni 1549 concinnata, studio Jo. Buxtorfii Patris, qui in Targumim puncta vocalia ex analogia linguae Hebraicae immutavit, plurima errata Masorae diversorum exemplarium et concordantiarum subsidio castigavit. Basil. 1618. 19. 4 Voll. fol.

Adde:

Biblia Polyglotta Hutteri. Biblia hebraice, chaldaice, graece, latine, germanice et slavonice studio Eliae Hutteri. Norimbergae. 1599. fol.

(Continet hoc opus praeter Pentateuchum tantummodo libros Jos. Judd. et Ruth). W. 5 Thlr. 20 Sgr.

IV. Targum Onkelosi in Pentateuchum.

Pentateuchus Hebr. et Chald. c. commentar. Raschii. Bononiae. 1482. fol. editio princeps.

Pentateuchus Hebr. et Chald. sine punctis, cum commentar. Raschii. Venet. Bomberg. 1523. fol.

Idem Hebr. et Chald. cum quinque Megilloth. Hebr. ibid. 1527. 8.

Idem Hebr. et Chald. cum 5 Megilloth. ibid. 1543. 8.

Targum Onkelosi latine versum ab Alphonso de Zamora (e Bibliis Polyglottis Compl. deinde ab Aria Montano recogn. o emend.) seorsim editum. Antwerp. 1535. 8. et cum versione Bibliorum latina Vulgata. Venet. 1609. fol. et Antwerp. 1616. fol.

- Pauli Fagii* expositio dictionum hebraic. literalis et simplex in IV. priora capita Geneseos. Isnae. 1542. 4.
(In calce adjecta est Paraphrasis Chald. Onkelosi in eadem capita cum vers. lat.)
- Targum h. e. Paraphrasis Onkeli chald. in sacra biblia, ex chald. in lat. fidelissime versa, additis in singula fere capita succinctis annotationibus. Autore *Paulo Fagio*. Pentateuchus. Tomus I. (et unicus). Argentorati 1546. fol.
- Pentateuchus c. Targ. Onkelosi, vers. arab. Saadiae, vers. persica Tawus et commentario Raschii. Constantinop. 1546. fol.
- Pentateuchus Hebr. et Chald. cum Megilloth (Hebr.) et Haphtharoth Venet. apud M. A. Justinianum. 1547. 8.
- Idem Hebr. et Chald. cum commentariis Rabbin. et 5 Megilloth Hebr. et Chald. cum commentar. Raschi. Venet. per Dan. Bomberg. 1548. fol.
- Pentateuchus Hebr. et Chald. cum comment. Rabbin., item 5 Megilloth Hebr. et Chald. Cracov. apud Isaac ben Aaron Prostit. 1587. fol.
- Pentateuchus Hebr. et Chald. cum comment. Rabbin.; item 5 Megilloth cum Targum et Raschi, ac denique Haphtharoth c. comm. Kimchi. Basil. 1606. fol. ap. Conr. Waldkirch.
- Pentateuchus cum comment. Rabb.; item 5 Megilloth cum Targum et Raschi, et Haphtharoth. Prag, apud Mosen ben Jos. ben Bezalel. 1618. 2 Voll. 4.
- Pentateuchus Hebr. et Chald. et 5 Megilloth Hebr. Amstelod. Henr. Laurentii. 1631. 4.
- Idem Hebr. et Chald. per Menasse ben Israel. Amstelod. 1631. 4.
- Pentateuchus cum Targum et Raschi, item 5 Megilloth et Haphtharoth. Venet. per Job. Martinelli. 1642. 4.
- Pentateuchus cum 5 Megilloth Hebr. et Chald. Venet. 1671. 8.
etc. etc.
- cf. Le Long Biblioth. sacra ed. Masch. Tom. I. p. 95. sqq. et Wolfii Biblioth. Hebr. T. II. p. 385 sqq.
- With. Fr. Hezel*, Geneseos ex Onkelosi Paraphrasi Chald. quatuor priora capita, una cum Danielis cap. II. Chaldaice. Lemgov. 1788. 8. 3½ Sgr.

V. Targum Pseudo-Jonathanis et Hierosolymitanum in Pentateuchum.

- Pentateuchus Hebr. cum triplici Targum et comment. Raschi, et 5 Megilloth, cum ejusdem comment. et duplici Targum in Esther, cum praef. *R. Ascher Phorins*. Venet. de Gara. 1591. 8.

Pentateuchus cum Targum triplici, per quatuor columnas, itemque Raschii commentario contextui substrato. Venet. apud Jo. de Gara. 1594. 3 Voll.

Vol. tertio 5 Megilloth cum Targum et comm. Raschi item super Esther Targum Scheni (i. e. alterum) continentur.

Targum Pseudo-Jonathanis in Pentateuchum cum duplici Paraphrasi in Esther. Basil. apud Waldkirchium. 1607. fol.

Pentateuchus Hebr. cum triplici Targum, 5 Megilloth Hebr. et Chald. cum comment. Raschi, item Haphtharoth. Hanov. apud Hans Jacob Hene. 1614. 8.

Expositio vocum difficiliorum in Targum Onkelosi, Jonathanis et Hierosolymitano obviarum, cum triplici isto Targum. Hanov. 1614. 8. et Amstelod. 1646. 4. per R. Pheibel ben David.

Pentateuchus Hebr. cum triplici Targum itemque 5 Megilloth Hebr. et Chald. Amstelod. per Menasse ben Israel. 1640. 4.

(Insunt praeterea comment. Raschi et Targum secundum super Esther, item Haphtharoth.)

Pentateuchus cum triplici Targum. Prag. 1646. 8.

Targum Hierosolymitanum in Pentateuchum latine versum cum notis marginalibus ad illustranda loca difficiliora opera *Franc. Taileri*. Londini 1649. 4.

Pentateuchus cum Targum Pseudo-Jonathanis et Hierosolymitano, item cum commentario rabb. Amst. Jos. Athias. 1671. fol.

Pentateuchus cum triplici Targum comment. Raschi excerptis ex Baal Turim, 5 Megilloth cum Targum scheni (secundo) super Esther et Haphtharoth. Amstelod. apud Uri Veibs 1670. 4. et ibid. apud David ben Uri Veibs. 1674. 4.

Pentateuchus cum triplici versione Chald. tribusque commentariis Raschii, Raschbam et Aben Esrae, cura et typis *Dan. Ern. Jablonsky*. Berol. 1705. 5 tomi. 4 min.

Pentateuchus hebr. cum paraphr. chald. Onkelos et Jonathan etc. Metz. 1766. 4. W. 10 Thlr. 20 Sgr.

VI. Targum Jonathanis fil. Uzielis in prophetas priores et posteriores.

Targum Jonathanis in Prophetas cum textu hebr. et comment. Kimchii et Levi ben Gerson. Editio princeps. Leiriae (in Lusitan.) 1494. fol.

Chaldaea Jonathae Uzielis filii interpretatio per *Joh. Mercerum*. Paris. ex offic. Car. Steph. 1557. 4.

Prophetas posteriores cum Targum, item commentariis Raschii, Aben

- Esrae et Kimchii, variis item lectionibus ex multorum exemplarium diligenti collatione in margine adscriptis. Parisiis per Rob. Stephanum. 1556. 4.
- Jonathanis Targum in XII Prophetas minores cum vers. lat. *Joh. Merceri*. Paris. 1559. 4.
- Targum Jonathanis in XII Prophetas minores latine versum ab *Imman. Tremellio*. Heidelb. 1567. 8.
- Hoseas Hebr. et Chald. cum verss. lat., commentariis Hebraicis Raschi, Aben Esrae et Dav. Kimchi, Masora item parva, ejusque et commentariorum latina quoque a Jo. Mercero facta versione. Accedunt in fine succinctae sed necessariae annotationes *Gul. Coddaci*. Leidae 1621. 4. W. 1 Thlr. 10 Sgr.
- Targum Jonathanis in Hoseam cum versione lat. *Alph. de Zamora*. Leidae. 1621. 4.
- Idem sine versione lat. Helmst. 1703. 4.
- Targum Jonathanis in Jonam. Utraj. 1757. et 1692. 8.
- Idem in Joelem et Abdiam. *ibid.* 1657. 8.
- Idem in Joelem et Micham. Witteb. 1565. fol.
- Idem iu Abdiam. Bremae 1673. 4.
- Hoseas hebr. cum Targum Jonathanis et comment. Raschii, Aben Esrae et Kimchii cura *Herm. von der Hardt*. Helmst. 1702. 4. W. 1 Thlr. 10 Sgr.
- Ed. II. cura *J. D. Michaelis*. Gött. 1775. 4.
- Hoseas, Joel, Amos, Abdias et Jonas, Hebr. et Chald. cum comment. Rabbiorum et Masora. Paris. apud Rob. Stephanum. 1556. 4. W. 1 Thlr. 15 Sgr.
- Targum Jonathanis in Hoseam, Joelem et Amosum, ut et Anonymi Paraphrastae in Ruth et Threnos lat. vers. a *Quinquarboreo* cum notis ejusdem. Paris. 1556. 4.
- Targum Jonathanis in Joelem lat. versum a *Gilb. Genebrardo*. Paris. 1563. 4.
- Joel et Micha, Hebr. Chald. Gr. Lat. et Germ. studio *Jo. Draconitis*. Witteb. 1565. fol.
- Joel et Abdias Hebr. Chald. et Lat. c. comment. Rabbiorum et notis philologicis (eodem ordine ut Jonas) auctore *Joh. Leusden*. Traj. ad Rh. 1657. 8.
- Amos, Obadja et Jonas Chald. per *J. Mercerum*. Paris. ex officina Car. Stephani. 1557. 4.
- Targum Jonathanis in Abdiam et Jonam lat. vertit *Joh. Mercerus*. Paris. 1550. 4.
- Targum Jonathanis in Abdiam, Jonam et Sophoniam lat. versum ab *Arnoldo Pontaco*. Paris. 1566. 4.

- Obadiae prophetia** Hebr. Chald. Syr. et Arab. speciminis loco edita per *Ludov. Mich. Crocium.* Brem. 1623. 4. (cum vers. lat. et commentariis Rabb.)
- Obadias** Hebr. et Chald. cum Masora utraque et tribus Rabbiniis Jarchi, Aben Esra et Kimchi, studio *Matthaei Wasmuthi.* Jenae 1678. 12.
- Jonas** Hebr. et Chald. cum Masora utraque, comment. Raschii, Aben Esrae, Kimchi et Abarbanelis, cura *Friderici Alberti Christiani,* Ex Judaei, cujus Lexicon succinctum vocum Hebr. accedit. Lips. 1683. 8.
- Jonas illustratus** Hebr. et Chald. et Latine, per paraphrasin Chaldaicam, Masoram magnam et parvam, et per trium Rabbino- rum textum Rabbinicum punctatum, nec non per varias notas Philologicas, auctore *Joh. Leusden.* Traj. ad Rh. 1656. 8. ed. II. 1692. 8. W. 1 Thlr. 10 Sgr.
- Jonas Vates expositus** cum Targum Jonathanis, Masora utraque, Raschi, Esra, Kimchi, ben Melech et Abarbanel, cura *M. Georg. Christiani Burcklini.* Francof. ad M. 1697. 4.
- Micha, Nahum, Habacuc, Sophonia, Hagg. Zachar., Malach.,** Chald. Paris. 1552. 4.
- Targum Jonathanis in Haggaeum** lat. vertit. *Mercerus.* Paris 1551. 4.
- Malachias, Hebr. Chald. Gr. Lat. et Germ.,** studio *Eliae Hutteri.* Norimb. 1601. 4.
- The book of Jonah in four oriental versions, namely Chaldee, Syriac, Aethiopic and Arabic, with glossaries** edited by *W. Wright.* London 1857. 8. n. 2 Thlr. 15 Sgr.

VII. Josephi Caeci Targum in Hagiographa.

- Psalmi Davidici chaldaice.** Rom. 1510. 4.
- Augustin Justinianus:** Psalterium Hebraeum, Graec. Arab. et Chald. cum tribus Lat. interprett. et glossis. Genuae 1516. fol. W. 9 Thlr. 20 Sgr.
- Psalterium hebr. gr. chald. et lat.** Colon. 1518. fol. W. 8 Thlr. 7
- Psalterium Hebr. Chald. Gr. Lat. et Germ.** studio *Jo. Draconitis.* Witteb. 1565. fol.
- Duodecas Aureorum Psalmorum Davidicorum, eorum, qui sunt praecipui prophetici de Jesu Christo, nempe II, VIII, XVI, XXII, XL, XLV, LXVIII, LXIX, LXXII, XCVII, CX et CXVIII.** Hebr. Chald. cum Lat. versione, et Graece. Brem. 1614. 8.
- Psalterium Hebr. Chald. Syr. Arab. Gr. et Lat. cum interpretatione** *Jac. Gerschovii.* Rostoch. 1643. fol.
- Psalmus CXIX.** Hebr. Chald. Syr. et Arab. cum commentariis Rabb.

- e regione posita versione textuum istorum Latina et notarum Masorethicarum. Argentorati. 1700. 4.
- Targum in Proverbia, editum opera *Jo Merceri*. Paris 1561. 4.
- Proverbia Salomonis Hebr. Chald. Gr. Lat. et Germ., studio *Jo. Draconitis*. Witteb. 1565. fol.
- Targum in Jobum latine versum opera *Victorii Scialac*. Rom. 1618. 8.
- Liber Ijobi Chaldaice et Latine cum notis, item Graece συνηρώς cum variantibus Lectionibus, ed. *Jo. Terentius*. Franckerae 1663. 4. W. 1 Thlr. 10 Sgr.
- Canticum Canticorum Hebr. et Chald. addita versione Hispanica cum commentario *R. Abraham Laniado*. Venet. 1619. 4.
- Canticum Canticorum Chald. cum versione Italica. Venet. 1672. 8. per *Christoph Ambrosini*.
- Canticum Canticorum et Ecclesiastes Chaldaice et Latine per *Oswaldum Schreckenfuchsium*. Basil. 1553. 8.
- Targum Koheleth h. e. Chaldaica Paraphrasis Ecclesiastis Latina facta auctore *Pet. Costo*, cui Salomonis Ecclesiasten ex translatione Vulgata adversum posuimus. Lugduni. 1554. 4. apud Matthiam Bonhomme.
- Targum in Ecclesiasten, emendatum per *Jo. Mercerum*. Paris. 1562. 4.
- Targum in Ruth cum versione Lat. et scholiis *Jo. Merceri*. Paris. 1564. 4.
- Collegium Rabbिनico-Biblicum studio *I. Benedicti Carpzovii* et Filii ejus. Lips. 1703. 4.
(Continet librum Ruth Hebr. et Chald. cum vers. lat., Masora utraque et commentariis Rabb.)
ed. II. cura *Adriani Relandi*. Troj. ad Rh. 1710. 8.
- Targum II. in Esther cum Ketubim. Venet. 1518. fol. apud Dan. Bombergium.
- Targum duplex in Esther cum Targum Jonathanis in Pentateuchum. Basil. 1607. fol. apud Conr. Waldkirch.
- Versio Germanica rhythmica Targum II. in Esther. Amstelod. 1649. 4.
- Targum Prius et Posterius in Estheram, nunc primum urbe donatum et in Linguam Latinam translatum, studio et opera *Franc. Taileri*, Angli. Londini. 1655. 4.
- Paraphrasis Chaldaica libri Chronicorum — cura *Matthaei Beckii*. T. I. Augustae Vindelic. 1680. T. II. 1683. 4. W. 3 Thlr.
- Paraphrasis Chaldaica in librum priorem et posteriorem Chronicorum — ed. *Dav. Wilkins*. Amstelod. 1715. 4. W. 1 Thlr. 20 Sgr.
- Salom. Kohn.*, de targumo Jobi disquisitio. Addita est appendix, in qua continentur nonnullae variae lectiones e cod. ms. a. 1258. sumptae. Schwerin 1867. 8. n. 10 Sgr.

CHRESTOMATHIA.

QUANTUM PRIMA CAPITA GENESEOS.

A. TARGUM ONKELOS.

CAPUT I.

1. בְּקֶדְמִין בָּרָא יי ית שְׁמִיָּא וַיֵּת אֶרְעָא: 2. וְאַרְעָא
חֲזֹת צִדְיָא וְרִיבֻנָּא וְחֲשׂוּבָא עַל-אַפִּי תְּחוּמָּא וְרוּחָא
מִן-קַדְמִין מְנַשְׁבָּא עַל-אַפִּי מִיָּא: 3. וְאָמַר יי יְהֵא-
נְהוּרָא וְהִהוּ-נְהוּרָא: 4. וְחֵזָא יי ית-נְהוּרָא אֶרֶי-טָב
וְאַפְרִישׁ יי בֵּין נְהוּרָא וּבֵין חֲשׂוּבָא: 5. וְקָרָא יי
לְנְהוּרָא יִמָּא וְלַחֲשׂוּבָא קָרָא לִילִיָּה וְהִהוּ-רִמְשׁ וְהִהוּ-
צֶפֶר יוֹם חָד: 6. וְאָמַר יי יְהֵא לְקִיעָא בְּמַצִּיעוֹת
מִיָּא וְיְהֵא מִפְרִישׁ בֵּין מִיָּא לְמִיָּא: 7. וַעֲבַד יי ית-
לְקִיעָא וְאַפְרִישׁ בֵּין מִיָּא רִי מְלַדֵּעַ לְרִקִּיעָא וּבֵין מִיָּא
רִי מַעַל לְרִקִּיעָא וְהִהוּ-בֵן: 8. וְקָרָא יי לְרִקִּיעָא שְׁמִיָּא

A

Chrest. chald.

וְהוֹדֵרְמֶשׁ וְהוֹדֵר־צֶפֶר יוֹם תִּיגִיין: 9 וְאָמַר יי יתְבַנְשׁוּן
מִיָּא מִתְחֹת שְׁמִיָּא לְאַתֵּר חֵד וְתַתְּחוּי יִבְשָׁמָא וְהוֹדֵר
בֵּן: 10 וְקָרָא יי לִיבְשָׁמָא אֲרָעָא וּלְבֵית בְּנִישׁוֹת
מִיָּא קָרָא יִמְמִי וַחֲזָא יי אֲרִי־טָב: 11 וְאָמַר יי תִּדְרֹאִית
אֲרָעָא דִּיתְאָה עֲשָׂבָא דְּבֵר זֶרְעִיה מְזֹדְרַע אֵילָן פִּירִין
עֲבִיד פִּירִין לְזֻגִיה דִּי בֵר־זֶרְעִיה־בֵּיה עַל־אֲרָעָא
וְהוֹדֵר בֵּן: 12 וְאַפִּיקַת אֲרָעָא דִּיתְאָה עֲשָׂבָא דְּבֵר
זֶרְעִיה מְזֹדְרַע לְזֻגִיה וְאֵילָן עֲבִיד־פִּירִין דְּבֵר זֶרְעִיה בֵּיה
לְזֻגִיה וַחֲזָא יי אֲרִי־טָב: 13 וְהוֹדֵרְמֶשׁ וְהוֹדֵר־צֶפֶר
יוֹם תִּלִּיתָאִי: 14 וְאָמַר יי וַהּוֹן גְּהוֹרִין בְּרִקְעָא
דְּשִׁמְיָא לְאַפְרָשָׁא בֵּין יִמְמָא וּבֵין לִילִיָּא וַהּוֹן לְאַתֵּין
וְלִזְמַנִּין וְלִמְמַנִּי־בְּהוֹן יוֹמִין וְשָׁנִין: 15 וַהּוֹן לְגְּהוֹרִין
בְּרִקְעָא דְּשִׁמְיָא לְאַנְהָרָה עַל־אֲרָעָא וְהוֹדֵר־בֵּן:
16 וְעֲבַד יי ית־תִּרִין גְּהוֹרִיָּא רַבְּרִבִּיָּא ית־גְּהוֹרִיָּא רַבָּא
לְמִשְׁלַט בִּימְמָא וַיִּת־גְּהוֹרִיָּא וְעִירָא לְמִשְׁלַט בְּלִילִיָּא
וַיִּת־כּוֹכְבִּיָּא: 17 וַיִּהֲב יתְהוֹן יי בְּרִקְעָא דְּשִׁמְיָא
לְאַנְהָרָא עַל־אֲרָעָא: 18 וְלְמִשְׁלַט בִּימְמָא וּבְלִילִיָּא
וְלְאַפְרָשָׁא בֵּין גְּהוֹרִיָּא וּבֵין חֲשׂוֹבָא וַחֲזָא יי אֲרִי־טָב:

19. וְהָיָה רִמְשׁ וְהָיָה צִפֹּר יוֹם רִבְעָא: 20. וְאָמַר יי
 יִרְחֲשׁוּן מִיָּא רְחִישׁ נִפְשָׁא חַיִּיתָא וְעוֹפָא דְּפֶרַח עַל-
 אֲרָעָא עַל-אִפִּי רִקִּיעָא דְּשָׁמַיָּא: 21. וּבָרָא יי יְת-
 תַּנִּינִיָּא רַבְרַבִּיָּא וְיֵת-כָּל-נִפְשָׁא חַיִּיתָא דְּרְחֲשָׁא דִּי
 אֲרֻחִישׁוֹ מִיָּא לְזַנְיָהוֹן וְיֵת כָּל-עוֹפָא דְּפֶרַח לְזַנְיָהוֹן וְחָזָא
 יי אֲרִי-טָב: 22. וּבָרִיךְ יְתַהוֹן יי לְמִימַר פּוֹשׁוֹ וְסָגוּ
 וּמָלוּ יֵת-מִיָּא בִּימְמִיָּא וְעוֹפָא יִסְגִּי בְּאֲרָעָא: 23. וְהָיָה
 רִמְשׁ וְהָיָה צִפֹּר יוֹם חֲמִישָׁא: 24. וְאָמַר יי תַּפְּסִיק
 אֲרָעָא נִפְשָׁא חַיִּיתָא לְזַנְיָה בְּעִיר וְרֻחִישׁ וְחַיִּית אֲרָעָא
 לְזַנְיָה וְהָיָה-בֵּן: 25. וְעַבְדֵּי יי יֵת-חַיִּית אֲרָעָא לְזַנְיָה וְיֵת
 בְּעִירָא לְזַנְיָה וְיֵת כָּל-רִיחֲשָׁא דְּאֲרָעָא לְזַנְיָהוֹן וְחָזָא יי
 אֲרִי-טָב: 26. וְאָמַר יי נַעֲבִיד אִינְשָׁא בְּצִלְמָנָא בְּדֻמוֹתָנָא
 וְיִשְׁלָטוֹן בְּנוּנֵי יָמָא וּבְעוֹפָא דְּשָׁמַיָּא וּבְבְעִירָא וּבְכָל-
 אֲרָעָא וּבְכָל-רִיחֲשָׁא דְּרְחִישׁ עַל-אֲרָעָא: 27. וּבָרָא יי
 יֵת-אָדָם בְּצִלְמִיָּה בְּצִלְמָא בְּיֵי בָרָא יְתִיָּה דְּכַר וְנוֹקְבָא
 בָּרָא יְתַהוֹן: 28. וּבָרִיךְ יְתַהוֹן יי וְאָמַר לְהוֹן יי פּוֹשׁוֹ
 וְסָגוּ וּמָלוּ יֵת-אֲרָעָא וְתַקִּיפוּ-עָלָהּ וְשָׁלְטוּ בְּנוּנֵי יָמָא
 וּבְעוֹפָא דְּשָׁמַיָּא וּבְכָל-נִפְשָׁא חַיִּיתָא דְּרְחֲשָׁא עַל-אֲרָעָא:

29. ואמר יי הא יתבית לבון ית-כל-עשׂבא דבר-
 זרעיה מזדרע די על-אפי כל-ארעא וית-כל-אילנא
 די-ביה פירי-אילנא דבר-זרעיה מזדרע לבון יחי
 למיכל: 30. ולכל-חית ארעא ולכל-עופא דשמא
 ולכל דרחיש על-ארעא דביה נפשׂא חייטא ית-כל-
 ירוק עשׂבא למיכל ובהוה-בן: 31. וחזא יי ית-כל-
 די-עבד וקא תקין לחדא ובהוה-רמש ובהוה-צפר יום
 שתיטאי:

CAPUT II.

1. ואשתכללו שמא וארעא וכל-חיליהון:
 2. ושיצי יי ביומא שביעא עיבדתיה די עבד ונח
 ביומא שביעא מכל-עיבדתיה די עבד: 3. ובריק
 יי ית-יומא שביעא וקדיש יתיה ארי ביה נח מכל-
 עיבדתיה די-ברא יי למעבד: 4. אלן תולדת שמא
 וארעא בר-אתבראו ביומא די עבד יי אלהים
 ארעא ושמא: 5. וכל אילני חקלא עד-לא הוו
 בארעא וכל-עסבא דחקלא עד-לא צמח ארי לא
 אחית-מטרא יי אלהים על-ארעא ואינש לית למפלח

ית-אַדְמָתָא : 6. וְעֵנְנָא הוּא סְלִיק מִן-אַרְעָא וְאַשְׁקִי
 ית-כָּל-אַפִּי אֲדָמָתָא : 7. וּבָרָא יי אֱלֹהִים ית-
 אָדָם עֶפְרָא מִן-אַדְמָתָא וּנְפַח בְּאַפוּהִי נִשְׁמָתָא
 דְּחַיִּי וְהוּא בְּאָדָם לְרוּחַ מְמַלְלָא : 8. וּנְצִיב יי אֱלֹהִים
 גִּינְתָא בְּעֵדָן מִלְּקַדְמִין וְאַשְׁרֵי תַּמָּן ית-אָדָם דִּי בָרָא :
 9. וְאַצְמַח יי אֱלֹהִים מִן-אַרְעָא כָּל-אֵילָן דְּמִרְגָּנָא
 לְמַחְוֵי וְטֵב לְמִיכָל וְאֵילָן דְּחַיִּי בְּמַצִּיעוֹת גִּינְתָא
 דְּאַבְלִי-פִירוֹתֵי-חֲבָמִין בֵּין-טֵב לְבִישׁ : 10. וְנִתְרָא
 הוּא-נִפְשִׁיק מִעֵדָן לְאַשְׁקָאָה ית-גִּינְתָא וּמִפְּמָן מִתְּפָרֶשׁ
 וְהוּא לְאַרְבָּעָה רִישֵׁי גְהָרִין : 11. שׁוּם חָד פִּישׁוֹן
 הוּא מִסְּרָף ית כָּל-אַרְעָא וְדִחוּלָה דִּי תַּמָּן בְּהָבָא :
 12. וְדִהָבָא דְּאַרְעָא הָיִיא טֵב פִּמָּן בְּדוּלְחָא וְאַבְגִּי
 בּוֹרְלָא : 13. וְשׁוּם גְּהָרָא תַּגְּינָא גִּיחוֹן הוּא מִסְּרָף
 ית כָּל-אַרְעָא דְּכּוּשׁ : 14. וְשׁוּם גְּהָרָא תְּלִיתָאָה
 דִּינָלֵת הוּא מְתַלֵּךְ לְמַדִּינָתָא דְּאַתּוּר וְגְּהָרָא
 דְּבִיעָאָה הוּא פָּרָת : 15. וְדָבָר יי אֱלֹהִים ית-אָדָם
 וְאַשְׁרֵיִיה בְּגִינְתָא-דְּעֵדָן לְמַפְלָחָה וּלְמַטְרָה : 16. וּפְסִיד
 יי אֱלֹהִים עַל-אָדָם לְמִימְרָא מְכָל אֵילָן-גִּינְתָא מִיכָל

תיכול: 17. ומאילן דאכלין פירותיו חכמין בין-טב
 לביש לא תיכול מניה ארי ביומא דתיכול מניה
 ממת תמות: 18. ואמר יי אלהים לא תקין דיהוי
 אדם בלחודוהי אעפיד-ליה סמך בקבליה: 19. ובקרא
 יי אלהים מן-ארעא בל-חית בקרא ונת בל-עופא
 דשמא ואיתי לנת-אדם למחוי מה-יקרי-ליה וכל די
 הנה-קרי-ליה אדם נפשא חייטא הוא שמייה: 20. ובקרא
 אדם שמחן לבל-בעירא ולעופא דשמא ולכל
 חית בקרא ולאדם לא-אשבח סמך בקיבליה: 21. ורמא
 יי אלהים שינפא על-אדם ודמוך ונסיב חדא מעלעוהי
 ומלי בקרא תחותיה: 22. ובגא יי אלהים ית-עילעא
 דנסיב מן-אדם לאתתא ואיתנה לנת-אדם: 23. ואמר
 אדם הךא ומגא גרמא מגרמי ובקרא מבסרי לךא
 יתקרי אתתא ארי מבעלה נסיבא דא: 24. על-כן
 ישבוק גבר בית-משקבי אבוהי ואמיה וידבק באתתיה
 ויהון לבקרא חר: 25. ויהו תרויהון ערטילאין אדם
 ואתתיה ולא מתבלמין:

1. וְחוּיָא הָוָה עָרִים מְכַל מִית בְּרָא רַי עֲבַד יי
 אֱלֹהִים וְאָמַר לְאַתְתָּא בְּקוּשָׁטָא אָמַר יי לָא
 תִּיכְלוֹן מְכַל אֵילָן גִּינְתָּא : 2. וְאָמַרְתָּ אַתְתָּא לְחוּיָא
 מִפִּירִי אֵילָן גִּינְתָּא גִּיבּוּל : 3. וּמִפִּירִי אֵילָנָא רַי
 בְּמַצִּיעוֹת גִּינְתָּא אָמַר יי לָא תִּיכְלוֹן מִגִּיה וְלָא תִּקְרִבּוֹן
 בִּיה דְּלָמָא תְּמוֹתוֹן : 4. וְאָמַר חוּיָא לְאַתְתָּא לָא מִמַּת
 תְּמוֹתוֹן : 5. אָרִי גְלִי קָדָם יי אָרִי בִּיזְמָא דְּתִיכְלוֹן
 מִגִּיה וְיִתְפַּתְחוֹן עֵינֵיבּוֹן וְתִהוֹן כְּרִבְרִין חֲכָמִין בִּין טַב
 לְבִישׁ : 6. וְחֻזַּת אַתְתָּא אָרִי טַב אֵילָנָא לְמִיכַל וְאָרִי
 אֲסוּדָהוּא לְעֵינִין וּמְרַגַּג אֵילָנָא לְאַסְתְּכָלָא בִּיה וּנְסִיבַת
 מְאִיבָה וְאַכְלַת וְיִחַבַּת אַף דְּלִבְעָלָה עָמָה וְאַכְל :
 7. וְאַתְפַּתְחָא עֵינֵי תְּרוּיָהוֹן וִידְעוּ אָרִי עֲרִשְׁלָאִין אֵינוֹן
 וְחֲשִׁיטוּ לְהוֹן טְרַפִּי תִינִין וְעֲבְדוּ לְהוֹן וְרוּזִין : 8. וּשְׁמַעוּ
 ית־קַל מִימְרָא דִּי אֱלֹהִים מִתְּהִלָּה בְּגִינְתָּא לְמַנָּה
 יוֹמָא וְאַטְמַר אָדָם וְאַתְתִּיה מִן קָדָם יי אֱלֹהִים בְּגוּ
 אֵילָן גִּינְתָּא : 9. וְקָרָא יי אֱלֹהִים לְאָדָם וְאָמַר לִיה אַן
 אַת : 10. וְאָמַר ית־קַל מִימְרָה שְׁמַעִית בְּגִינְתָּא

ודחילת ארי-ערטילאי אָנא וואַטמָרית : 11. וואַמר מן
 חַי לךְ אַרי ערטיילאי אַתְּ בְּמִן־אֵילָנָא דִּי פִּסְקָרְסָךְ
 בְּדִיל־דְּלֹא־לְמִיכַל מִגִּיה אָכְלִית : 12. וואַמר אָדָם
 אַתְמָא דִּיהֶבְתָּ עִמִּי הִיא יְהִבְתָּ־לִי מִן־אֵילָנָא וְאָכְלִית :
 13. וואַמר יִי אֱלֹהִים לְאַתְמָא מַה־דָּא עֲבַדְתָּ וְאַמְרַת
 אַתְמָא חֲוִיָּא אַטְעֵנִי וְאָכְלִית : 14. וואַמר יִי אֱלֹהִים
 לְחֲוִיָּא אַרִי־עֲבַדְתָּ דָּא לִישׁ אַתְּ מְבַל־בְּעִירָא וּמְבַל
 חַת בָּרָא עַל־מַעַךְ חֲזִייל וְעַפְרָא תִּיכּוּל כָּל־יוֹמֵי
 חַיָּךְ : 15. וּדְבּוּ אֲשׁוּי בִּינָךְ וּבִין אַתְמָא וּבִין בְּנָךְ
 וּבִין בְּנֵהָא הוּא יְהִי־דְבִיר לָךְ מַה־בְּעַבְדְתָּ־לִיה
 מִלְּקַדְמִין וְאַתְּ תְּהִי־גִטְר־לִיה לְסוּפָא : 16. לְאַתְמָא
 אָמַר אַסְנָאָה אַסְנִי צַעֲרִיכִי וְעִידוּנִיכִי כְּצַעַר תְּלִידִין
 בְּנִין וְלֹנֶת־כְּעִלִיךְ תִּהְיָ תִּיאֻבְתִּיךְ וְהוּא יִשְׁלַט־בִּיךְ :
 17. וּלְאָדָם אָמַר אַרִי קְבִלְתָּא לְמִימַר אַתְתָּךְ וְאָכְלִית
 מִן־אֵילָנָא דִּי פִּסְקָרְסָךְ לְמִימַר לָא תִּיכּוּל מִגִּיה
 לִישָׁא אַרְעָא בְּדִילָךְ בְּעַמַל תִּיכּוּלִינָה כָּל יוֹמֵי חַיָּךְ :
 18. וְכּוּבִין וְאַטְרִין תַּצְמַח לָךְ וְתִיכּוּל יִתְעַסְבָּא
 וְחֻקְלָא : 19. בְּדִיעָפָא דְאַפְךָ תִּיכּוּל לְחֻמָּא עַד

דִּתְחַב לְאַרְעָא דְמִנָּה אֲתַבְרִיתָא אַרִי-עֶפְרָא אִתָּה
וְלַעֲפָרָא תְתוּב: 20. וְקָרָא אָדָם שׁוֹם אֲתַתִּיה סָנָה
אַרִי הִיא הָנֹת אִמָּא דְכָל-בְּנֵי אִינְשָׂא: 21. וְעַבְדִּי יִי
אֱלֹהִים לְאָדָם וְלֵאֲתַתִּיה לְבוֹשֵׁין דִּיקָר עַל-דְּמִשְׁקֵי-
בְּשָׂרָהוֹן וְאַלְבִּשְׁנוֹן: 22. וְאָמַר יִי אֱלֹהִים הָא אָדָם הָנָה
יְחִידִי בְּעֶלְמָא-מְגִיָּה לְמַדְע טַב וּבִישׁ וּכְעַן דְּלָמָא
יֹשִׁישׁ יְדִידָא וְיִסַּב אַף מֵאִילָן חַיָּא וְיִכּוּל וְיִיחִי לְעָלָם:
23. וְשִׁלְחִיהָ יִי אֱלֹהִים מְגִינָתָא דְּעֵדֶן לְמַפְלַח יְתֵר
אַדְמָתָא דְּאֲתַבְרִי מִסְּמִין: 24. וְתַרְיֵךְ יְתֵר-אָדָם וְאַשְׁרֵי
מִלְּקֻדְמִין לְגִינָתָא דְּעֵדֶן יְתֵר-כְּרוּבָא וְיְתֵר-שֹׁנֵן סְרָבָא
דְּמִתְחַסְבָּא לְמִשְׁר יְתֵר-אֹרַח אֵילָן חַיָּא:

CAPUT IV.

1. וְאָדָם יָדַע יְתֵר-סָנָה אֲתַתִּיה וְעָדִיאַת וְיִלִּידַת יְתֵר-
קִין וְאַמְרַת קִינִיתִי גְבֵרָא מִן-קָדָם יִי: 2. וְאוֹסִיפַת לְמִילַד
יְתֵר-אֶחָוִיהִי יְתֵר-הֶבֶל וְהִנֵּה-הֶבֶל רָעִי עָנָא וְקִין סָנָה גְבֵר-
שָׁלַח בְּאַרְעָא: 3. וְהִנֵּה מִסּוּף יוֹמִין וְאִתִּי קִין מֵאִיבָא
דְּאַרְעָא קוֹרְבָנָא קָדָם יִי: 4. וְהֶבֶל אִתִּי אֶחָ-הוּא
מִבְּכִירִי עָנִיָּה וּמִשְׁמַנִּיָּהוֹן וְהִנֵּה-דְרַעְנָא קָדָם יִי בְּהֶבֶל

B

Chrest. chald.

וּבְקוֹרְבָנֶיהָ : 5. וּבְקִין וּבְקוֹרְבָנֶיהָ לֹא הִנֵּה דִעְנָא וְתִקְרָה
לְקִין לַחֲדָא וְאַתְּכִבִּישׁוּ אִפּוֹהִי : 6. וְאָמַר יי לְקִין לִמָּא
תִּקְרָה לָךְ וּלִמָּא אַתְּכִבִּישׁוּ אִפְּךָ : 7. הֲלֹא אִם-תּוֹשִׁיב
עוֹבְדָךְ יִשְׁתַּבֵּךְ לָךְ וְאִם לֹא תוֹשִׁיב עוֹבְדָךְ לְיוֹם דִּינָא
חֲטָאָךְ נִטִּיר דַּעֲתִיד לְאַתְּפָרְעָא-מִנָּךְ אִם-לֹא תִתּוּב
וְאִם-תִּתּוּב יִשְׁתַּבֵּךְ לָךְ : 8. וְאָמַר קִין לְהֵבֶל אָחוּהִי
וַחֲוָה בְּמַהוּירֹון בְּחִקְלָא וְקָם קִין בְּהֵבֶל אָחוּהִי וְקָטְלֶיהָ :
9. וְאָמַר יי לְקִין אַן הֵבֶל אָחוּךְ וְאָמַר לֹא יָדַעְנָא
הַנִּטֵּר אָחִי אָנָּה : 10. וְאָמַר מֶה עֲבַדְתָּא קַל דִּם-
וִרְעִין דַּעֲתִידִין לְמַפְסָךְ-מִן-אָחוּךְ קִבְלִין-קַדְמִי מִן-אַרְעָא :
11. וּבַעַן לִיט אַתָּה מִן-אַרְעָא דִּי פְתַחַת יַת-פּוֹמָה
וּקְבִילַת יַת-דְּמִי אָחוּךְ מִן-יָדְךָ : 12. אַרִי תִפְלַח יַת-
אַרְעָא לֹא-תוֹסִיף לְמַתָּן-הֵילָה לָךְ מְטַלְטַל וְגַלִּי
תְּהֵא בְּאַרְעָא : 13. וְאָמַר קִין קָדָם-יי סְנִי חוֹבִי
מִלְּמַשְׁבָּק : 14. הֵא תִרְכַּבְתָּא יְתִי יוֹמָא-דִּין מַעַל אִפִּי
אַרְעָא וּמִן-קַדְמָה לִית-אַפְשֵׁר לְאִיטְמָרָא וְאַהִי מְטַלְטַל
וְגַלִּי בְּאַרְעָא וִיהֵא כָל-דִּי-שְׂבַחְנִי יִקְטַלְנִי : 15. וְאָמַר
לִיה יי בְּבֵן כָּל-דִּי-קָטוּל קִין לְשִׁבְעָה דְרִין יִתְפָּרַע

מגידה ושאי יי לקון אחא בריל ודלא למקטליתיה כל-
 דמשכחניה: 16. ונפק קין מן-קדם יי ויחיב פארעא-
 גל-ומטלטל דבהות-עבדא-עלזת-מלקדמין בניהבתא
 דעדן: 17. וידע קין ית-אפתיה ועדיצת ויליבת
 ית-חנוך ונתה בני קרמא וקרא שמא דקרמא בשום
 בריה חנוך: 18. ואתיליד לחנוך ית-עירד ועירד
 אוליד ית-מחנאל ומחנאל אוליד ית-מתושאל
 ומתושאל אוליד ית-למך: 19. ונסיב-ליה למך
 פרתין נשין שום חדא עדא ושום תנייתא צלה:
 20. ויליבת עדת ית-יבל הוא הנה רבחוון דכל-דיתבי
 משכגין ומרי בעיר: 21. ושום אחוהי יובל הוא הנה
 רבחוון דכל-דממנן על-פום-גבלא דידע-זמר כנוכא
 ואכוכא: 22. וצלה אף-תוא יליבת ית-תובל קין
 רבחוון דכל-ידע-עיבדת נחשא ופרזלא נאסתיה
 דתובל-קין געמה: 23. ואמר למך לנשוהי עדת וצלה
 שמען קלי נשי למך אציתא למימרי לא-גברא
 קטלית דבדיליה אנא סבל חובין ואף-לא-עולימא
 סבלית דבדיליה ישתיצ-זרעי: 24. ארי-שבעא דרין

אֶתְלִיאוֹ לָקֵץ הָלָא לְלִמְךָ בְּרִיהַ שְׁבַעֲעִין וְשִׁבְעָא :
 25. וַיַּדַּע אָדָם עוֹד יִתְּאֲתָתִיהּ וַיֵּלֶדֶת בֶּר וַקָּרַת יֵת
 שְׁמִיהּ שֵׁת אָרִי אָמַרְתָּ יִהְיֶה לִּי יֵי בֶר אֹמְרָן חֶלֶף הֶבֶל
 וְקִטְלִיהּ קֵין : 26. וְלִשְׁתָּ אֶחָדְהוּא אֶתְיֵלִיד בֶּר וַקָּרַא
 יֵת שְׁמִיהּ אָנוּשׁ בְּבֶן בְּיוֹמוֹתֵי חָלוֹ בְּנִי־אִנְשָׁא מְלַעֲלָא
 בְּשִׁמָּא רַבִּי :

B. TARGUM JONATHAN.

CAPUT I.

1. מִן אֲוֵלָא בְּרָא יֵי יֵת שְׁמִיָּא וַיֵּת אֶרְעָא :
 2. וְאֶרְעָא הָיָה תְּהֵיָא וּבְהֵיָא צִדָּא מִבְּנֵי גֵשׁ וְרִיקְנָא
 מִן כָּל בְּעִיר וְחִשּׁוּבָא עַל אִפִּי תְהוּמָא וְרוּחַ רַחֲמִין מִן
 קָדָם יֵי מְנַתְבָּא עַל אִנְפֵי מִיָּא : 3. וְאָמַר יֵי יֵהִי נְהוּרָא
 לְאִנְהִרָא עֵילָאָה וּמִן יֵד הָיָה נְהוּרָא : 4. וְחִמָּא יֵי יֵת
 נְהוּרָא אָרוּם טַב וְאַפְרִישׁ יֵי בֵין נְהוּרָא וּבֵין חִשּׁוּבָא :
 5. וַקָּרַא יֵי לְנְהוּרָא יִמָּא וְעַבְדִּיהּ לְמַסְלַח בֵּיהּ בִּיְדֵי
 עֲלָמָא וְלִחִשּׁוּבָא קָרַא לִילִיָּא וְעַבְדִּיהּ לְמִנְחָ בֵּיהּ :

בְּרִיתָא וְהָוָה רַמְשׁ וְהָוָה צִפּוֹר יוֹם חָדָּ: 6. וְאָמַר יי
 יְהִיא רְקִיעָא בְּמַצִּיעוֹת מִיָּא וִיהִיא מִפְּרִשׁ בְּיָנִי מוֹי עֵילָא
 לְבִינִי מוֹי פִּסְאִי: 7. וְעַבְדֵּי יי יֵת רְקִיעָא סוּמְכִיהַ תִּלְתָּ
 אֲצַבְעָתָא בְּיָנִי סְמָרִי שְׁמִיָּא לְמוֹי דְּאִזְקִינּוּם וְאַפְרִישׁ
 בְּיָנִי מִיָּא רַמְלָרַע לְרְקִיעָא וּבְיָנִי מִיָּא רַלְעִיל בְּקוֹפְתָא
 דְּרְקִיעָא וְהָוָה בֵּן: 8. וְקָרָא יי לְרְקִיעָא שְׁמִיָּא וְהָוָה
 רַמְשׁ וְהָוָה צִפּוֹר יוֹם תְּנִיין: 9. וְאָמַר יי יֵת בְּנִשּׁוֹן מִיין
 פִּסְאִין דְּאַשְׁתָּאֲרוּ מִן לָרַע לְשְׁמִיָּא לְדוּכְמָא חָדָּ
 וְתִתְנַגֵּיב אֲרַעָא רַתְתָּחְמִי יִבְשָׁתָא וְהָוָה בֵּן: 10. וְקָרָא
 יי לְנְגִיבָתָא אֲרַעָא וּלְבֵית בְּנִישׁוֹת מִיין קָרָא יִמְמִי
 וְחָמָא יי אֲרוֹם טָב: 11. וְאָמַר יי תִּרְבִּי אֲרַעָא דִּיתָאִי
 עֵיסְכָּא דְּבִזּוּרִיָּה מְזִדְרַע וְאֵילָן פִּירִי עֵבִיד פִּירִי לְזִגְיָה
 דְּבִזּוּרִיָּה בִּיהַ עַל אֲרַעָא וְהָוָה בֵּן: 12. וְהִנְפַּקְתָּ אֲרַעָא
 דִּיתָאִין עֵיסְכָּא דְּבִזּוּרִיָּה מְזִדְרַע וְאֵילָן עֵבִיד פִּירִי לְזִגְיָה
 וְחָמָא יי אֲרוֹם טָב: 13. וְהָוָה רַמְשׁ וְהָוָה צִפּוֹר יוֹם
 תִּלִּיתָאִי: 14. וְאָמַר יי יְהוֹן נְהוֹרִין בְּרְקִיעָא דְּשְׁמִיָּא
 לְמַפְרָשָׁא בְּיָנִי יִמְמָא וּבְיָנִי לִילָא וִיהוֹן לְסִימְגִין וּלְזִמְגִי
 מְזַעְדִּין וּלְזִמְגִי בְּהוֹן חוּשְׁבֵּן יוֹמִין וּלְמַקְדָּשָׁא רִישִׁי יִרְחִין

וְיֵשׁוּעַ שְׁנֵי עֵיבוּרֵי יְרֵחִין וְעֵיבוּרֵי שְׁנֵי וְתַקּוּפוֹת
 שְׁמִשָּׁא וּמוֹלַד סִיבְרָא וּמַחְזֹזִין: 15. וִיהוֹן לְגֵהוּרִין
 בְּרַקִּיעָא דְשִׁמְיָא לְמַגְבְּרָא עֲלֹוי אֲרַעָא וְהוּהָ בֵּן:
 16. וְעַבְדֵּי יְיָ יַתְּ תַרְיִן גְּהוּרִיָּא רַבְרַבִּיָּא נְהוּוֹן שְׁוִוִין
 בְּאַקְרֵהוֹן עֲשָׂרִין וְחֹד שְׁנֵי בְּצִיר מְנַהוֹן שִׁית מָאָה
 וְעֵין וְשׁוּבְעֵין חוֹלְקֵי שְׁעָתָא וּמִן בְּתַר בֵּן אֲשִׁפְעִית
 סִיבְרָא עֲלֹוי שְׁמִשָּׁא לִישָׁן תְּלִיתַי וְאַזְבָּעֶרֶת וּמִגֵּי יַת
 שְׁמִשָּׁא דְּהוּהָ גְהוּרָא רַבָּא לְמַשְׁלַט בִּימָמָא וַיַּת סִיבְרָא
 וְהוּת גְּהוּרָא וְעִירָא לְמַשְׁלַט בְּלִילְיָא וַיַּת בּוֹבְבִיָּא:
 17. וְסַבְרַת יַתְּהוֹן יְיָ עַל שְׁטַרְיָהוֹן בְּרַקִּיעָא דְשִׁמְיָא
 לְמַגְבְּרָא עַל אֲרַעָא: 18. וְלְמַשְׁמִשָּׁא בִימָמָא וּבְלִילְיָא
 לְמַפְרָשָׁא בֵּין גְּהוּרָא רִימָמָא וּבֵין חֲשׁוֹךְ לִילְיָא וּבִחְמָא
 יְיָ אֲרוֹם טָב: 19. וְהוּהָ רַמֵּשׁ וְהוּהָ צִפְרָא יוֹם רַבִּיעָא:
 20. וְאָמַר יְיָ יְרַחֲשׁוֹן רַקְקֵי מוּי רַחֲיִשׁ בְּפִשָּׁא חֲיִיתָא
 וְעוֹפָא דְּטָיִים וְשִׂרְכַּפְתִּיהָ עַל אֲרַעָא וְשִׁבִּיל טַיִסִּיהָ עַל
 אֲזִיר רַקִּיעָא שְׁמִיָּא: 21. וּבְרָא יְיָ יַת סַנְיִינְיָא רַבְרַבִּיָּא יַת
 לִוְיָתָן וְכַר וּזְגִיָּה דְּמַתְעַתְרִין לְיוֹם גְּחֻמָּתָא וַיַּת כָּל בְּפִשְׁתָּא
 חֲיִיתָא דְּרִיחֻשָּׁא דְּאַרְחִישׁוּ מִיָּא צְלִילָתָא לִזְגִיָּהוֹן

וְגַי בְּכֵיִן וְגַי דְּלֹא בְּכֵיִן וְיֵת כָּל עוֹף דְּשָׁיִים בְּגִדְפִין
לְוָנוֹתַי וְגַי בְּכֵיִן וְגַי דְּלֹא בְּכֵיִן וְחָמִי יי אַרוֹם טָב:
22. וּבְרִידִי יִתְהוֹן לְמִימַר פּוֹשֵׁוּ וּסְגוּ וּמְלוּ יֵת מְיָא
בְּיִמְמֵיָא וְעוֹפִיָּה יִפְשִׁי בְּאַרְעָא: 23. וְהוּהָ רַמְשׁ וְהוּהָ
עֶפֶר יוֹם חֲמָשָׁאִי: 24. וְאָמַר יי תַּחֲנִפֵּק גְּרִיִּשְׁתָּא
דְּאַרְעָא גַּפְשֵׁת בְּרִיִּיתָא לְוָנִיהָ וְגַי בְּכֵיִן וְגַי דְּלֹא בְּכֵיִן
בְּעִירִי וְרִיחֵשִׁי וּבְרִיִּית אַרְעָא לְוָנִיהָ וְהוּהָ בֵּן:
25. וְעַבְדִּי יי יֵת חַיּוֹת אַרְעָא לְוָנִיהָ וְגַי בְּכֵיִן וְגַי דְּלֹא
בְּכֵיִן וְיֵת בְּעִירָא לְוָנִיהָ וְיֵת כָּל רַחֲשֵׁי אַרְעָא לְוָנִיהָ וְגַי
בְּכֵיִן וְגַי דְּלֹא בְּכֵיִן וְחָמִא יי אַרוֹם טָב: 26. וְאָמַר יי
לְמַלְאַכְיָא דְּמַשְׁמָשִׁין קוֹמְוִי דְּאַתְּבְּרִיו בְּיוֹם תַּגִּין
לְבְּרִיִּית עֲלָמָא גַּעְבִּיד אֲדָם בְּעֲלָמָא בְּדִיוִקְנֵיָא
וְיִשְׁלֹטוֹן בְּבִזְוִרִי יִמָּא וּבְעוֹפָא דְּבִאֲוִיר שְׂמֵיָא וּבְבְּעִירָא
וּבְכָל אַרְעָא וּבְכָל רִיחֵשָׁא דְּרַחֲשֵׁי עֲלוּי אַרְעָא:
27. וּבְרָא יי יֵת אֲדָם בְּדִיוִקְנֵיהָ בְּעֲלָמָא יי בְּרָא יֵתִיהָ
בְּמֵאֲתָן וְאַרְבַּעִין וְתַמְנֵי אֵיבְרִין בְּתַלְתַּת מָאָה וְשִׁיתִין
וְחֲמִשָּׁא גִידִין וְקָרַם עֲלוּי מוֹשְׁבָא וּמְלִי יֵתִיהָ בְּסָרָא
וְאֲדָמָא דְּכַר וְנוֹקְבָא בְּגוֹהוֹן בְּרָא יִתְהוֹן: 28. וּבְרִידִי יִתְהוֹן

יִיאָמַר לְהוֹן יִי פּוֹשׁוּ וּסְגּוּ וּמָלוּ יַת אֶרְעָא כְּנִין וּכְנָן
וּתְקוּפוּ עֲלֶיהָ בְּגִסְכִּין וּשְׁלוּטוּ בְּבוּרֵי יָסָא וּבְעוֹפָא
דְּשָׁמְיָא וּבְכָל רִיחָשָׁא חֵיתָא דְּרַחֲשָׁא עֲלוּי אֶרְעָא :
29. יִיאָמַר יִי הָא יַהֲבִית לְכוֹן יַת כָּל עֵיסָבָא דְּבִינְרִיה
מִדְּרַע דְּעִילוּי אֲנָפִי כָּל אֶרְעָא וְיַת כָּל אֵילָנִי סָרְקָא
לְחוֹדָּהּ בְּנִינָא וּלְאַסְקוּתָא וּדְבִיהּ פִּירִי אֵילָנָא דְּבִינְרִיה
מִדְּרַע לְכוֹן יִהְיֶה לְמִיכָּל : 30 וּלְכָל חַיּוֹת אֶרְעָא וּלְכָל
עוֹפָא דְּשָׁמְיָא וּלְכָל דְּרַחֲשָׁא עַל אֶרְעָא דְּבִיהּ נַפְשָׁא
חֵיתָא יַת כָּל יְרוּקֵי עֵסְבִין וְהוּהּ כֵּן : 31. וְהוּא יִי יַת
כָּל דְּעֵבֶד וְהוּהּ טַב לְחַדָּא וְהוּהּ רֶמֶשׂ וְהוּהּ צִפּוֹר
יּוֹם שְׁתִּיתָא :

CAPUT II.

1. וּשְׁלִימוּ בְּרִיית שְׁמִיָּא וְאַרְעָא וְכָל חַיָּוִתָהוֹן :
2. וּשְׁלִימִים יִי בִּיזְמָא שְׁבִיעָאָה עֵיבִידְתִּיהּ בְּעֵבֶד
וְעִשְׁרִתִּי עֵיסְקִין דְּבָרָא בִּינִי שְׁמִשְׁתָּא וְנַח בִּיזְמָא
שְׁבִיעָאָה מִן כּוּלְהוֹן יוֹמֵי שְׁבִיעָתָא וְקוּדִישׁ יְתִיהּ אֲרוּם
כִּיהּ נַח מִכָּל עֵיבִידְתִּיהּ דְּבָרָא יִי וְעֵתִיד לְמַעְבָּד :
3. וּבְרִידָּה יִי יַת יוֹמָא שְׁבִיעָאָה מִן כּוּלְהוֹן יוֹמֵי

שְׁבִיעָתָא וְקָדִישׁ יְתִיהָ אַרוֹם בִּיה גַּח מְכַל עִיבְדִּיתִי
דְּבָרָא יִי וְעֵתִיד לְמַעְבָּד : 4. אֵילִין תּוֹלְדֵת שְׁמָיָא
וְאַרְעָא כֹד אֶתְבְּרִיאוּ כִּיּוֹמָא בְּעֵבֶד יִי אֱלֹהִים אֲרַעָא
וְשְׁמָיָא : 5. וְכָל אֵילָנִי חֲקֵלָא עַד כְּדוֹ לָא הָווּ בְּאַרְעָא
וְכָל עֵיסָבִי חֲקֵלָא עַד כְּדוֹ לָא צִמַח אַרוֹם לָא אִמְסַר
יִי אֱלֹהִים עַל אֲרַעָא וְאִיגֵשׁ לֵיית לְמַפְלַח יֵת
אַדְמָתָא : 6. וְעַנְן יִקְרָא הֶהָר גְּהִית מִתְּחוֹת פּוֹרְסִי
יִקְרָא וּמְלִי מְיָא מִן אוּקְיָנוֹס וְהֵבֵר סְלִיק מִן אֲרַעָא
וּמַחִית מִטְּרָא וּמִשְׁקֵי יֵת כָּל אִפִּי אַדְמָתָא : 7. וְכָרָא
יִי אֱלֹהִים יֵת אָדָם בְּתֵרִין יִצְרִין וְדָבֵר עֲפָרָא מֵאֲחֵר
בֵּית מְקֻדָּשָׁא וּמֵאַרְבַּעַת רוּחֵי עֲלָמָא וּפְתָבָא מְכַל
מִימֵי עֲלָמָא וּבְרִיָּה סוּמָק שְׁחִים וְחֻזּוֹר וְנֶפֶח
בְּנִחִירוֹהִי גִשְׁמָתָא רַחֲמֵי וְהִנֵּה גִשְׁמָתָא בְּגוּפָא דְאָדָם
לְרוּחַ מְמַלְלָא לְאַנְגֵּלוֹת עֵינִין וּלְמַצְתוֹת אוּדְגִין :
8. וְאַתְנָצִיב בְּמִימְרָא דִּי אֱלֹהִים גִּינוּגִיתָא מַעֲדָן
לְצִדִּיקָא קָדָם בְּרִית עוֹלָם וְאַשְׁרֵי תַמָּן יֵת אָדָם כֹּד
בְּרִיָּה : 9. וְרַבִּי יִי אֱלֹהִים מִן אַדְמָתָא כָּל אֵילָן דְּמִרְגָּא
לְמִיחָמִי וְטֵב לְמִיכַל וְאֵילָן חֲנִיָּא בְּמַצִּיעוֹת גִּינוּגִיתָא

וְהָיָה מִתְּלָךְ חֲמֵשׁ מֵאָה שָׁנִין וְאֵילָן דָּאֲבָלִי פִירוּהוּ
 דְּעֵין בֵּין טַב לְבִישׁ: 10. וְנִהְרָא גָפִיק מַעְדָן לְאַשְׁקָאָה
 ית גִּינוּגִיתָא וּמַמְסָן מִתְפָּרֵשׁ וְהוּי לְאַרְבַּעַת רִישֵׁי
 נְהָרִין: 11. שׁוּם חֹד פִּישׁוֹן הוּא דְּמִקְיָה ית כָּל
 אַרְעֵי הַיִּנְדְּקִי דְּתַסָּן וְדִבְרָא: 12. וְדִבְרָא דְּאַרְעָא
 תְּהִיא כְּהִיר תַּסָּן בִּידְלָחָה וְאַבְגִּין טָבִין דְּכוּרְלִין:
 13. וְשׁוּם נִהְרָא תִּינְיָנָא גִיחוֹן הוּא דְּמִקְיָה ית כָּל
 אַרְעָא דְּכוּשׁ: 14. וְשׁוּם נִהְרָא תְּלִיתָאָה דִּינְגֻלַת
 הוּא דְּמִתְלִיָּה לְמַדְנַח אַתּוּר וְנִהְרָא רְבִיעָאָה הוּא
 סָתָה: 15. וְדִבְרַי אֱלֹהִים ית אָדָם מִן טַוּוֹר פּוֹלְחָנָא
 אַמֵּר דְּאַתְבָּרִיא מַמְסָן וְאַשְׁרֵייהּ בְּגִינוּגִיתָא דְּעָדָן
 לְמַהוּי פִּלַח בְּאוּרִייתָא וּלְמַנְטֵר פִּקּוּדָתָא: 16. וּפְסִיד
 אֱלֹהִים עַל אָדָם לְמִימַר מִכָּל אֵילָן גִּינוּגִיתָא מִיבֵל
 תִּיבּוֹל: 17. וּמֵאֵילָן דְּאֲבָלִין פִּירוּהוּ חֲכָמִין לְמִידַע
 בֵּין טַב לְבִישׁ לֹא תִיבּוֹל מִגֵּיהּ אַרְי בְּיוֹמָא דְּתִיבּוֹל
 תְּהִי חַיִּיב קְטוֹל: 18. וְאַמֵּר אֱלֹהִים לֹא תַסָּן
 דִּיהוּ אָדָם דְּמִיָּה בְּלַחוּדוּתִי אַעֲבִיד לִיהּ אִיפֹא דְּתִהִי
 סְמִיָּה בְּקִבְלִיהּ: 19. וּבִרָא אֱלֹהִים מִן אֲדָמָא

כָּל חַיּוֹת בָּרָא וַיֵּת כָּל עוֹפֹא דְשָׁמַיָא וְאִיִּיתִי לְוֹת אָדָם
לְמִיחָמִי מַה יְהִי קָרִי לִיה שׁוּם וְכָל דְּקָרִי לִיה אָדָם
בְּפִשָּׁא מִן חַיִּיתָא הוּא שְׁמִיה: 20. וְקָרָא אָדָם שְׁמֵהּ
לְכָל בְּעִירָא וּלְכָל עוֹפֹא דְשָׁמַיָא וּלְכָל חַיּוֹת בָּרָא
וּלְאָדָם לָא אִשְׁכַּח עַד הַשָּׁפָא סְמִיךְ בְּקַבְלִיה:
21. וְרָמָא יֵי אֱלֹהִים שִׁינָּתָא עֲמִיקָתָא עֲלוֹי אָדָם וְרָמָּה
וְנָסַב חָכְא מַעֲלֵעוּהִי הִיא עֲלֵעָא תְּלִיסְרִית דִּמֵּן כְּסֹר
יִמְיָנָא וְאַחַר בְּבִישָׁרָא: 22. וּבָנָא יֵי אֱלֹהִים יֵת עֲלֵעָא
דְּנָסַב מִן אָדָם לְאַתָּתָא וְאַיִתָּיָא לְוֹת אָדָם: 23. וְאָמַר
אָדָם הָדָא וּמָנָא וְלֹא תוֹב תַּתְּכָרִי אַתָּתָא מִן גִּבְרָה
הִיכְמָא דְאַתְּכָרִיאת דָּא מְנִי גִרְמָא מְנַרְמִי וּבִשָּׁרָא
מְבִשָּׂרִי לְכָא חָמִי לְמִיקָרִי אַתָּא אֲרוּם מְנַבֵּר אַתְּנָסִיבֵת
דָּא: 24. בְּגִין כֵּן יִשְׁבּוּק גִּבְרָה וּמַתְּכָרֵשׁ מִן בֵּית
מִדְּמַבְיָה דְאַבּוּהִי וְדֵאֲמִיָּה וַיִּתְּחַבֵּר בְּאַיִנְתָּתִיָּה וַיְהוּן
תְּרוּוִיהוּן לְבִישָׁרָא חָד: 25. וַהֲוּוּ תְּרוּוִיהוּן חֲפִימִין
אָדָם וְאַנְתָּתִיָּה וְלֹא אִמְתִּינוּ בִּיקְרָהוּן:

CAPUT III.

1. וַחֲוָיָא תְּנַח חֲפִים לְבִישׁ מְכָל חַיּוֹת בָּרָא וְעַבְדִּי

יי אלהים ואמר לאתתא הקושטא דאמר יי אלהים
 לא תיכלון מכל אילן גינוניתא: 2. ואמרת אתתא
 לחוץא משאר פירי אילן גינוניתא אית לן רשו למיכל:
 3. ומפירי אלנא דבי מציעות גינוניתא אמר יי לא
 תיכלון מגיה ולא תקרבון ביה דילמא תמותון:
 4. בי היא שעמא אמר חוץא דלשור על בריה ואמר
 לאתתא לא ממת תמותון ברם כל אופנא סגי בר
 אפנותיה: 5. ארום גלי קדם יי ארום ביומא דתיכלון
 מגיה ותהוון במלאדין ברבין דחכמין למנדע בין
 טב לביש: 6. וחמת אתתא נת סמאל מלאך מותא
 דחילת וידעת ארום טב אילנא למיכל וארום
 אסו הוא לנהורא דעייגין ומרגג אילנא לאיסתכלא
 ביה וגסיבת מאפיה ואכלת ויתבת אף לבעלה עמה
 ואכל: 7. ואתנהבן עיגי תרוויהון וידעו ארום
 ערטילאין אינון דאיתערטלו מן לבוש טופרא
 דאתבריו ביה וחון חמין בביתתהון וחשיטו להון
 מטרפי תינין ועברו להון קמורין: 8. ושמעו נת קל
 מימרא דיי אלהים מטיל בגינוניתא למנח יומא

ואֶסָמַר אֲדָם וְאַנְתִּיָּה מִן קָדָם יי אֱלֹהִים בְּמַצִּיעוֹת
 אֶלְנִי נִינוּנִיתָא: 9. וְקָרָא יי אֱלֹהִים לְאָדָם וְאָמַר לִיה
 הֲלֹא כָל עֲלָמָא דְבְרִיתִי גְלִי קָדְמִי חֲשׂוּבָא כְּהוּרָא
 וְהִיךְ אֲנִתְ סָבַר בְּלִבְךָ לְאַיְשְׁכֻרָא מִן קָדְמִי הֲלֹא אֲחֵר
 דְּאַנְתְּ מִסָּמַר בִּיה אָנָּה חָמִי וְאֵן אֵינוֹן פְּסוּדָא
 דְּבִסְיָדְכֶךָ: 10. וְאָמַר ית הַל מִימְכֶךָ שְׁמַעִית
 בְּנִינוּנִיתָא וְדַחֲלִית אָרוֹם עֲרִטִילָאִי וּמַצֹּנָתָא דְּפִסְקֶדְנִי
 אֶעֱבֵרִית מִינִי וְאַיְשְׁמֵרִית מִן כִּיסוּפָא: 11. וְאָמַר מִן
 חֲזִי לְךָ אָרוֹם עֲרִטִילָאִי אַתְּ דְּלָמָא מִן פִּירִי אֵילָנָא
 דְּבִסְיָדְכֶךָ דְּלֹא לְמִיבֵל מְנִיה אֶבְלָתָ: 12. וְאָמַר אֲדָם
 אַתְמָא דִּיהִבְתָּ גִבִּי הִיא יְהִבְתָּ לִּי מִן פִּירִי אֵילָנָא
 וְאַבְלִית: 13. וְאָמַר יי אֱלֹהִים לְאַתְמָא מַה דָּא עֲבַדְתָּ
 וְאָמַרְתָּ אַתְמָא חֲזִינָא אֲשֵׁינִי כְּחוּכְמַתִּיה וְאַמְעִינִי
 בְּרִשְׁעוּתִיה וְאַבְלִית: 14. וְאַיִתִּי יי אֱלֹהִים תִּלְתִּיהוֹן
 לְדִינָא וְאָמַר לְחֲזִינָא אָרוֹם עֲבַדְתָּ דָּא לִיט אַתְּ מִכָּל
 בְּעִירָא וּמִכָּל חַיּוֹת בְּרָא עַל מִיעָךְ תְּהֵא מְטִייל
 וְרִנְלֶךָ יִתְקַצְצוֹן וּמִשְׁכֶּךָ תְּהֵא מִשְׁלַח תְּחָא לְשִׁב
 שָׁנָן וְאַיְרְסָא דְּמוֹתָא בְּשִׁמְךָ וְעִפְרָא תִּיכּוּל כָּל יוֹמִי

חֵידָה: 15. וְדָבָר אִישׁוֹ בִּינָה וּבִין אֶתְמָא בִּין זִרְעִית
בָּנָה וּבִין זִרְעִית בָּנָהא וִיהִי כִד יְהוֹן בָּנָהא רֶאֱתָמָא
נְסָרִין מַצּוֹתָא רֶאֱזִירִיתָא יְהוֹן מְכוּנִין וּמְחִיין
יְתָה עַל רִישָׁהּ וְכִד שְׂבָקִין מַצּוֹתָא רֶאֱזִירִיתָא
חֲתָוִי מְתָבוּין וְנָבִית יְתָהוֹן בְּעַקְבִּיהוֹן בְּרִם לְהוֹן יְהֵא
אָסוּ וְלָהּ לֹא יְהֵא אָסוּ וְעַתִּידִין אִינוֹן לְמַעַבְד שְׁפִיזָתָא
בְּעִיקְבָא בְיוֹמֵי מַלְכָא מְשִׁיחָא: 16. לְאַנְתָּמָא אָמַר
אַסְנָא אַסְנֵי סִינוּפִיךָ בְּאֶדָם בְּתוּלִין וְעִידִינִיךָ בְּצַעַר
הַלְדִין בְּגִין וּלְוֹת בְּעַלִּיךָ תְּהִי מְתוּיָהּ וְהוּא יְהֵא
שְׁלִיט בֵּיהּ לְמַזְכֵּי וּלְמַחֲטִי: 17. וּלְאַדָם אָמַר אֲרוּם
קַבְלָתָהּ לְמִימַר אֲנִתְתָּהּ וְאַבְלָתָהּ מִן פִּירֵי אֵילָנָא
רִפְסִידָתָהּ לְמִימַר לֹא תִיכּוֹל מִגִּיהָ לִישָׂא אֲרַעָא בְּגִין
דְּלֹא תוֹיַצֵּאת לָהּ חוּבָהּ בְּעַמֵּל תִּיבְלָנָהּ כָּל יוֹמֵי
חֵידָה: 18. וְכוּבִין וְאַטְרִין תַּצְמַח וְתִרְבֵּי בְּדִילָהּ
וְתִיכּוֹל ית עֵישָׁקָא דְעַל אַפִּי בְּרָא עֲנִי אָדָם וְאָמַר בְּבָעוּ
בְּרַחֲמִין מִן קַדְמָהּ: יי דְּלֹא נִתְחַשֵּׁב בְּבָעִירָא דְּגִיכּוֹל
עֵיסָקָא דְּאַפִּי בְּרָא נְקוּם בָּעֵן וְנִלְעִי בְּלִיעוֹת יְדֵי וְגִיכּוֹל
מִזִּין מִן מִזִּנָּא דְּאַרְעָא וּבְבִין יִתְאַפְּרֵשׁ בָּעֵן קַדְמָהּ

בֵּין בְּנֵי אִינָשָׁא וּבֵין בְּנֵי בְעִירָא : 19. בְּלִיעוֹת-כֶּף יִדְדָּךְ
 תִּיכּוֹל מְזוֹנָא עַד דְּתִיּהֲדוֹר לְעִפְרָא דְּמִינָה אִיתְּבְּרִיאת
 אַרוֹם עִפְרָא אֲנִי וְלְעִפְרָא תַתּוּב דִּמֶן עִפְרָא אֲנִי עֲתִיד
 לְמִיקוּם לְמִיתָן דִּינָא וְחוּשְׁבָנָא עַל כָּל מַה דְּעִבְדָּךְ
 כְּיוֹם דִּינָא רַבָּא : 20. וְקָרָא אָדָם שׁוֹם אֲנִתְתִּיה חוּה
 אַרוֹם הִיא תַּתּוּב אִימָא דְּכָל בְּנֵי נָשָׂא : 21. וְעַבְדִּי
 אֱלֹהִים לְאָדָם וְלְאֲנִתְתִּיה לְבוּשִׁין דִּיקָר מֶן מִשְׁךְ חוּנָא
 דְּאַשְׁלַח מִנִּיה עַל מִשְׁךְ בְּשָׂרִיהוֹן חֶלֶף שׁוּפְרִיהוֹן
 דְּאַשְׁתְּלַחוּ וְאַלְבִּישִׁינוּן : 22. וְאָמַר יְיָ אֱלֹהִים לְמַלְאַכָּא
 דִּי מִשְׁמִשִּׁין קַדְמוֹי הֵא אָדָם הוּה יְחִידִי בְּאַרְעָא
 הִיבְמָא דְאַנָּא יְחִידִי בְּשָׁמַי מְרוּמָא וְעֲתִידִין לְמִיקוּם
 מִנִּיה דִּיִּדְעִין לְמַפְרָשָׁא כִּין טַב לְבִישׁ אֱלֹו גִטֵּר מְצוֹתָא
 בְּסִידְתִּיה אִית הוּא חֵי וְקַיִים בְּאֵילָן חַיָּיא עַד לְעֶלְמִין
 וּבְדוֹן עַל דְּלֹא גִטֵּר מַה דְּפִסְקִידְתָּא גְּזוֹר עֲלוּהִי וְנִטְרָכִיה
 מֶן גְּנָתָא דְּעֶרְן קָדָם עַד לֹא יִפְשֹׁט יִדְיָה וְיִסַּב מֶן פִּירִי
 אֵילָן חַיָּיא דְּהֵא אֵין אָבִיל הוּא מִנִּיה תְּוִי חֵי וְקַיִים עַד
 לְעֶלְמִין : 23. וְתַרְבִּיה יְיָ אֱלֹהִים מִגְּנָתָא דְּעֶרְן וְאַל
 וִיתִיב בְּטוֹר מוֹרְתָה לְמַפְלַח יַת אֲדָמָתָא דְּאַתְּבְּרִי מִתְּפִין :

24. וַתַּרְדּוּ יַת אָדָם מִן דְּאַשְׁרֵי יֶקֶר שְׁכֵנֵיהּ מִן לְקַדְמִין
 בִּין תַּרְדִּין בְּרוּבֵי אֶקְדָם עַד לֹא בָרָא עֲלֵמָא בָרָא אוֹרֵייתָא
 אַתְקִין גִּינְתָא רַעְדָן לְצַדִּיקָא דִּיכְלוּן וַיִּתְּפִקֹן מִן פִּירֵי
 אֲלָנָא עַל דִּי פִלְחוּ בְחַיִּיהוֹן בְּאוּלְפִין אוֹרֵייתָא בַעֲלֵמָא
 תְּדִין וְקִימוּ פְסוּדֵייתָא אַתְקִין גִּהִינָם לְרִשְׁעֵייתָא דְמַתִּילָא
 לְחַרְבָא שְׁנִינָא אַכְלָה מִתַּרְדִּין סְטֵרִין אַתְקִין בְּגִוּוּהַ
 וְשִׁקִּין דִּי נוֹר וְנוֹמְרִין דְּאַשְׁתָּא לְמַדָן בְּהוֹן לְרִשְׁעֵייתָא
 וְתַדּוּ בְחַיִּיהוֹן בְּאוּלְפִין אוֹרֵייתָא מִכְּפָא הוּא אוֹרֵייתָא
 לְפִלְסָה מִן פִּירֵי אֵילָן חֲזִינָא דְאַתְקִנְתָּא מִימַר בִּי
 לְנוֹסְרֵתָא דִּיהִי קִיָּים וְקִמְטִיל בְּשָׁבִילִי אֶרְסָא דְחַיִּי
 לַעֲלֵמָא דְאַתִּי :

CAPUT IV.

1. וְאַדָם יָדַע אֶת חֲוָה אִתְמִיהַּ דְּהִבּוֹת חֲמִידָא
 לְמַלְאָכָא וְאַעֲדִיאת וַיִּלֵּידַת יַת קִין וְאַמְרַת קִינִיתִי
 לְגִבְרָא יַת מַלְאָכָא דִּי : 2. וְאוֹסִיפַת לְמִילַד מִן
 בְּעֵלָה אָדָם יַת הַיְזֻמְתִּיהּ וַיֵּת הֶבֶל וְהָבָה הֶבֶל רֵעִי
 עֵצָא וְקִין תְּנָה גִבְרָא פִלַח בְּאַרְעָא : 3. וְהָבָה מִסּוּף
 וּמִיָּא בְּאַרְבָּסֵר בְּנִיסָן וְאַיִיתִי קִין מֵאִיבָא דְאַרְעָא

מִדְרַע בִּיתָנָא קֶרְבֵּן בְּכוּרֵא קָדָם יי : 4. וְהִבֵּל אֵייתִי
אֲחָּהּ הוּא מִכְּפִירִי עָנָא וּמִפְּטִימָחוּן וְהוּא רַעְנָא קָדָם יי
וּסְבַר אֲפִין בְּהִבֵּל וּבְקוֹרְבָנִיה : 5. וְלָקִין וּלְקוֹרְבָנִיה
לֹא סָבַר אֲפִין וְתַקִּיף לָקִין לְחֶדָא וְאַתְכַּבִּישׁוּ אִיקוּנִין
דְּאַפּוֹרֵי : 6. וְאָמַר יי לָקִין לָמָּה תַקִּיף לָךְ וּלְמָה
אַתְכַּבִּישׁוּ אִיקוּנִין דְּאַנְפֶּךָ : 7. הֲלֹא אִם תִּיטִיב עוּבְדֶּךָ
יִשְׁתַּבֵּיךָ לָךְ חוּבָךְ וְאִין לֹא תִיטִיב עוּבְדֶּךָ בְּעֵלְמָא
הָדִין לְיוֹם דִּינָא רַבָּא חֲטָאָךְ גָּטִיר וְעַל פִּרְעֵי לִיבְךָ
חֲטָאָךְ רַבִּיעַ וּבִידְךָ מְסָרִית רְשׁוּתִיה דִּיִּצְרָא בִּישָׁא
וּלְנוֹתָךְ יְהִי מַתּוּנָה וְאַנְתָּ תְּהֵא עֲשִׁיט בִּיה בֵּין לְמִזְבֵּי
בֵּין לְמַחֲטִי : 8. וְאָמַר קִין לֵנֹת הִבֵּל אֲחוּהִי אֵיתָא
וְנִפּוֹק פִּרְוִינָן לְבָרָא וְהוּא בַּד גִּפְקוּ תְּרוּוִיהוּן לְבָרָא
עָנִי קִין וְאָמַר לְהִבֵּל מִסְתַּבֵּל אָנָּא דְּבְרַחְמִין אַתְבְּרִי
עֲלָמָא אֲבֵל לֹא כְּפִירִי עוּבְדִין טָבִין הוּא מִדְּבַר וּמִיִּסָּב
אֲפִין אֵית בְּדִינָא מִן בְּנִל מַה אַתְקַבֵּל קֶרְבָּנֶךָ
וְקֶרְבָנִי מִנִּי לֹא אַתְקַבֵּל בְּרַעְנָא עָנִי הִבֵּל וְאָמַר לָקִין
בְּרַחְמִין אַתְבְּרִי עֲלָמָא וּכְפִירִי עוּבְדִין טָבִין הוּא מִדְּבַר
וּמִיִּסָּב אֲפִין לֵית בְּדִינָא וְעַל דְּהוּוּ פִירִי עוּבְדִי טָבִי

מדידה וקדמין לדידה אתקבל ברענא קרבני עני קין
ואמר להבל לית דין ולית דיין ולית עלם אחרון ולית
למפן אגר טב לצדיקא ולית למתפרעא מן רשיעא
עני הבל ואמר לקין אית דין ואית דיין ואית עלם
אחרון ואית למפן אגר טב לצדיקא ואית למתפרעא
מן רשיעא ועל עיסק שתגמא האילין הוו מתנציין
על אנפי ברא וקם קין על הבל אחוהי וטבע אבנא
במצחיה וקטליה: 9. ואמר יי אלהים לקין אן
הבל אחוך ואמר לא ידענא דלמא גטיר אחי אנא:
10. ואמר מה עבדת קל דמי קטילת אחוך
דאתבלעו בגרגישמא צוחין קדמי מן ארעא: 11. וכען
חלף דקטלמיה ליט אף מן ארעא דפתחת ית
פומא וקבילת ית דמי דאחוך מן ידה: 12. ארום
תיפלח ית ארעא לא תוסף למיפן חיל פירחא
לך מטלטל וגלי תהי בארעא: 13. ואמר קין
קדם יי סגי תקיף מרודי מלמסובלא בדם יוכלא
קמך למסבליה יתיה: 14. הא סכדת יתי יוסא
דין מעל אנפי ארעא מן קדמך האיפשר דאיטמר

ואין אֱהי מְטִלְמִל וְגַלִּי בְּאַרְעָא כֹּל זַכִּי דִּישְׁכַּחִינְגִּי
 יִקְטִלִּנְגִּי: 15. וְאָמַר לִיה יְיָ הָאֵל בְּבֶן כֹּל דְּקִטִּיל
 קִין לְשִׁבְעָה דְרִין יִתְפָּרַע מִגִּיה וְרָשָׁם יְיָ עַל אִפִּי דְקִין
 אֲחָא מִן שְׁמָא רַבָּא וְיִקְרָא בְּגִין דְּלֹא לְמִקְטוּל
 יִתִּיה כֹּל דִּישְׁכַּחִינְגִּיה בְּאַסְמִכְלוּתִיה בִּיה: 16. וְנִפְק
 קִין מִן קָדָם יְיָ וַיִּתֵּיב בְּאַרְעָא טִלְטוּל גְּלוּתִיה דְּחִתּוּת
 עֲבִידָא עֲלוּהִי מִלְּקַדְמִין בְּגִינוּגִיָּתָא דְעֶדֶן: 17. וַיַּדַּע
 קִין יֵת אֲנִיָּתִיה וְאֶעֱדִיעַת וַיִּלְדַּת יֵת חֲנוּךְ וְהִנֵּה
 בְּנֵי קַרְתָּא וְקָרָא שׁוּם קַרְתָּא כְּשׁוּם בְּרִיה חֲנוּךְ:
 18. וְאַתִּילִיד לְחֲנוּךְ יֵת עֵירָד וְעֵירָד אֲזִילִיד יֵת
 מַחֲוִיָּאֵל וּמַחֲוִיָּאֵל אֲזִילִיד יֵת מַתּוּשָׁאֵל וּמַתּוּשָׁאֵל אֲזִילִיד
 יֵת לָמֶךְ: 19. וְנָסִיב לִיה לָמֶךְ תַּרְתִּין גְּשִׁין שׁוּם
 חֲדָא עֶדָה וְשׁוּם תַּנְיָתָא עֶלָה: 20. וַיִּלְדַּת עֶדָה יֵת
 יִבְל הוּא תָנָה רַב בְּהוּזִן דְּכָל יִתְבִּי מִשְׁכַּנִּין וּמֵאֲרִי
 בְעִיר: 21. וְשׁוּם אֲחוּהִי יוֹבֵל הוּא תָנָה רַב בְּהוּזִן
 דְּכָל דִּמְכַנֵּן לְזִמְרָה בְּבִנְיָא וְאַבְנָבָא: 22. וְעֶלָה
 אָחָא הִיא יִלְדַת יֵת תּוֹבֵל קִין רַב לְכָל אוֹפֵן דְּיַדַּע
 בְּעִבְדִּית גְּחָשָׂא וּפְחֻלָּא וְאַחֲתִיה דְּתּוֹבֵל קִין גַּעֲמָה הִיא

תחת מרת קינין וזמרין : 23. ואמר למך לנשוי עדה
ועלה קבילן קלי נשי למך אציתן למימרי ארום לא
נבא קטלית דנתקטלא תחותיה ואוף לא עולימא
תילית דבגניה יהוברון ורעי : 24. ארום קין דחב ותב
תויקמא עד שובעה דרין אתליו ליה ולמך בר בריה
דלא חב דינא הוא דיתלי ליה עד שובעין ושבעא :
25. וידע אדם תוב ית אנתתיה לסוף מאה ותלתי
שצן דאתקטיל הבל וילידת בר וקרת ית שמייה שש
ארום אמרת יחב לי יי בר אויתרן חלף הבל דקטלית
קן : 26. ולשש אף הוא אתיליד בר וקרת ית שמייה
אנוש הוא דכרא דביומוהי שריאו למטעי ובעדו להון
מען ומכנין לטעותהון בשום מימרא דיי :

C. TARGUM HIEROSOLYMITANUM.

CAPUT I.

1. בחובקמא כרא יי : 2. וארעא תות תבא
וקבא ועדו מן בני אנשא וריקבא מכל בעיר ורוחא

וְרַחֲמִין מִן קָדָם יי הָנֹת מְנַשְׁבָּא עַל אִפִּי מֵיָא: 5. וְהָנֹה
רְמֵשׁ וְהָנֹה צָפֹר סָנֵר עוֹבֵד בְּרֵאשִׁית יוֹם קָדְמִי:
6. וַיְהִי מִפְּרִישׁ בֵּין מֵיָא עֲלָאִי וּבֵין מֵיָא אֲרַעָאִי:
14. וַיְהוֹן לְאַתִּין וּלְמוֹעֲדִין וּלְמִקְדָּשָׁא בְּרוֹן רִישֵׁי יִרְחִין
וּשְׁנִין: 27. וּבְרָא מִימְרָא בִּי יֵת אָדָם בְּרֵמוֹתִיהָ בְּרֵמוֹת
מִן קָדָם יי בְּרָא יְתִיהָ דְכֵר וְוֹיְגִיהָ בְּרָא יְתֵהוּן:

CAPUT II.

7. וְהָנֹה אָדָם נִפְשׁ דְּחִיָּה: 9. וְאֵילֵן דְּעֵסָא
כָּל מִן דְּאָכִיל מִנִּיהָ מִפְּרִישׁ בֵּין טֹב לְבִישׁ: 15. וְגָסִיב
יי אֱלֹהִים יֵת אָדָם וְאֲשֶׁרִייהָ בְּגִנְתָּא דְּעֵדֵן וְאֲצַנַע
יְתִיהָ לְמַחְוֵי פִלַח בְּאוֹרֵיתָא וּלְמַטְוֹר: 18. אֲעֲבִיד לִיהָ
בְּרֵוּג בְּרֵוּג כִּד גָּסִיק בִּיָּה: 20. וּלְאָדָם לָא אֲשַׁכַּח בְּרֵוּג
בְּרֵוּג כִּד גָּסִיק בִּיָּה: 24. עַל כֵּן יִשְׁבּוֹק גְּבֵר בֵּית
מִדְּמָכָא דְּאָבוּי וְאִמִּיהָ: 25. וְלֹא הָוּן יִדְעִין מָה הָיָא
בְּתֵתָא:

CAPUT III.

7. וְעֲבָדוּ לְהוֹן אֲצִטְלֹן: 8. מְטִיל בְּגִנְתָּא לְתוֹקְפָא
דִּיוֹמָא: 9. וּקְרָא מִימְרָא בִּי אֱלֹהִים לְאָדָם וְאָמַר

ליהּ קא עלמא דברית גלי קדמי חשוּבא וגהורא
 גליאו קדמי ואיה אה סבר דלית גלי קדמי אתרא
 דאת בגויה הן היא מצותא דפסקדית יתך: 15. ויהי
 מ יתוון בגינא דאתמא לעין באורייתא ועבדן
 פסקדיא ויהוון מתבנין ומתין יתך לרישך וקטלין
 יתך וכד ישבקון בגינא דאתמא מצותא דאורייתא
 ולא יעבדון פסקדיא תהווי מתבנין וגבית יתהון
 בעקבדיהון וממרע יתהון ברם יהוי אסו לבגדיה
 דאתמא ולך חויה לא יהוי אסו ברם עתידין הנון
 אלן לאלין למעבד שפוייתא בעקבא בסוף עקב יומיא
 ביומו דמלקא משיחא: 18. וכופין ודרדרין תרבי
 לך ותיכול ית עשבא דבאפי ברא עני אדם ואמר
 בקעו ברחמין מן קדמך יי לא גתחשב קדמך
 מן בעיקרא למיכל ית עשבא דבאפי ברא נקום בען
 וגלעי מליאות ידי וגיכול מזון מן פירי ארעא
 ובבדין יהוי מפרש קדמך בין בני אנשא ובין
 בעיקרא: 22. ואמר מיכרא ביי אלהים קא אדם
 דברית יתיה יחידי בנו עלמי הין מה דאנא יחידי

בְּשֵׁמִי מְרוֹמָא עֲתִידִין אוֹמִין סְגִיִּיאִין לְמָקוֹם מְגִיָּה מְגִיָּה
תְּקוּם אוֹמָא דִּידְעָא לְמַפְרָשָׁא בֵּין טַב לְבִישׁ וּבִדּוֹן טַב
דְּנִטְרוֹד יְהִיָּה מִן גִּנְתָּא דְּעֵדן קָדָם עַד לָא יִפְשׁוּט
יְהִיָּה וְיִסַּב לְחֹזֵר מִן פִּירִי אֵילָנָא דְּחִיָּיא וְיִיכּוֹל וְיַחֲזִי
לְעֵלָם: 24. וְטַרְדַּת יְת אָדָם וְאַשְׁרֵי יִסַּר שְׂכִנְתִּיהָ מִן
לְקַדְמִין מִטְּרַגְחָ לְגִנְתָּא דְּעֵדן מַעֲלֹי תַרְיִן פְּרוּבִיא
קָדָם עַד לָא נִבְרָא עֲלָמָא תַרְיִן אֲלָפִין שְׁנִין בְּרָא
אוֹרִיתָא וְאַתְקִין גִּיהֶנָּם וְגִנְתָּא דְּעֵדן אֲתִקֵּן גִּנְתָּא דְּעֵדן
לְצַדִּיקָא דִּיִּיכְלוֹן וְיִתְפַּנֵּקוֹן מִן פִּירִי אֵילָנָא עַל דְּנִטְרוֹ
מִצְוֹתָא דְּאוֹרִיתָא בְּעֲלָמָא דְּעֵדן אֲתִקֵּן גִּיהֶנָּם לְרִשְׁעִיא
דְּהִיא מִדְּמִנָּא לְחֶרְבָּא שְׁנִינָא אֲבָלָה מִתַּרְיִן סְטֵרָה
אֲתִקֵּן בְּגִנְהָ וְקוֹקִין דְּנִטְרָא וְגוֹמְרִין מִבְּעֵרִין לְרִשְׁעִיא
לְהַתְּפַרַע מִגְּהֻזִין לְעֲלָמָא דְּאַתִּי עַל דְּלֹא נִטְרוֹ מִצְוֹתָא
דְּאוֹרִיתָא בְּעֲלָמָא דְּעֵדן אֲרוֹם אֵילָן דְּחִיָּיא הִיא
אוֹרִיתָא כָּל דְּנִטְרָ לָהּ בְּעֲלָמָא דְּעֵדן הִיא חַי וְקַיִם
כְּאֵילָנָא דְּחַיִּי טָבָא הִיא אוֹרִיתָא לְפִלְחָהּ בְּעֲלָמָא
דְּעֵדן הִיא פִּירִי אֵילָן דְּחִיָּיא לְעֲלָמָא דְּאַתִּי:

CAPUT IV.

7. חָלָא אִין תִּיטִיב עוֹבְדֵךְ בְּעֵלְמָא הָרִין יִשְׁתַּחֲוֵי
וְיִשְׁתַּבֵּחַ לָךְ לְעֵלְמָא רָאֲתִי וְאִין לָא תִיטִיב עוֹבְדֵךְ
בְּעֵלְמָא הָרִין לְיוֹם דִּינָא רַבָּא חֲטָאָךְ גְּמִיר וְעַל חֲרַע
לְבָא רַבִּיעַ בְּרַם בִּידְךָ מִסְרַת רְשׁוּמִיָּה דִּי צִירָא בִישָׂא
וְאַתְּ חֲבִיבִי שְׁלִיט בִּיהּ בֵּין לְמַזְבִּי בֵּין לְמַחֲטִי : 8. וְאָמַר
קִין לְהָבֵל אָחִיו אֵימָא וְנַפּוֹק לְאַפִּי בְּרָא וְהִנֵּה כֹד
נִסְקוּ תַרְוִיהוֹן לְאַפִּי בְּרָא עָנִי קִין וְאָמַר לְהָבֵל אָחִיו
לֵית דִּין וְלֵית בִּין וְלֵית עֲלֵם אוֹחֲרִין וְלֵית לְמַפָּן אָגֵר
טַב לְצַדִּיקָיָא וְלֵית לְאַתְפָּרַע מִן רְשִׁיעִיָּא וְלֵית
בְּרַחֲמִין אַתְבָּרִי עֵלְמָא וְלֵית בְּרַחֲמִין הוּא מְדַבֵּר
מִן בְּגִלְלָא מָה אַתְקַבֵּל קוֹרְבָנְךָ מִנֶּךָ בְּרַעוּ וּמִנִּי
לֹא אַתְקַבֵּל בְּרַעֲנָא עָנִי הָבֵל וְאָמַר לְקִין אֵית דִּין
וְאֵית בִּין וְאֵית עֲלֵם אוֹחֲרִין וְאֵית מַפָּן אָגֵר טַב
לְצַדִּיקָיָא וְלְאַתְפָּרַע מִרְשִׁיעִיָּא וּבְרַחֲמִין אַתְבָּרִי
עֵלְמָא וּבְרַחֲמִין הוּא מְדַבֵּר בְּרַם בְּפִרִי עוֹבְדִין טְבִין
הוּא מְדַבֵּר עַל דִּתְּוֹן עוֹבְדֵי תַסְגִּין מִן דִּידְךָ אַתְקַבֵּל
קֹרְבָנִי מִנִּי בְּרַעֲנָא וּמִנֶּךָ לֹא אַתְקַבֵּל בְּרַעֲנָא וְהוּוּ

תְּרוֹוִיהוֹן מְנַצִּין בְּאִפִּי בְּרָא וְקָם קִין עַל הָהָל אָחֹוִי
וְקָטַל יְתִיָּה : 10. קַל אֲדַמִּיהוֹן דְּאוֹכְלוֹסִין דְּצַדִּיקָא
בְּהוֹן עֲתִידִין לְמָקָם מִן הָהָל אָחֹוִד : 13. וְאָמַר קִין קָדָם
יְיָ סִגְן אֲנִין חֹזְבִי לְמַסְבּוֹל בָּרַם אִית יוֹכְלָא קָדָמָךְ
לְמַשְׁרִי וּלְמַשְׁבַּק לִי : 16. וְנִפְק קִין מִן קָדָם יְיָ וַיִּתֵּיב
בְּאַרְעָא גָלִי וּמַטְלֵטַל מִן מַדְנַח לְגַנְתָּא דְּעַדְן וְהָוָה קָדָם
עַד לֹא קָטַל קִין לְהָהָל אָחֹוִי תָּנוֹת אַרְעָא מְרַבָּא לִיה
פִּירִין כְּפִירִי גַנְתָּא דְּעַדְן מִן דְּחָטָא וְקָטַל לְאַחֹוִי חֹזְרַת
לְמַסְקָה כּוּכִין וְדַרְדְּרִין :

D.

T. JONATHAN BEN USIEL IN PROPHETAS.

I. JOSUA II, I—XV.

1. וַיִּשְׁלַח יְהוֹשֻׁעַ בֶּר נֹון מִן שְׁטִין תָּרִין גּוֹבְרִין
מַאֲלָלִין בָּרוּ לְמִימַר אוֹיְלוֹ חֹוֹ יַת־אַרְעָא וְיַת
יְרִיחוֹ וְאוֹיְלוֹ וְעָלוּ לְבֵית אַחְתָּא פּוֹגְדִיקִתָּא וּשְׁמָה
רָחַב וּשְׁבִיבוּ תָּמֹן : 2. וְאַתָּאמַר לְמַלְכָּא דִּירִיחוֹ
לְמִימַר הָא גּוֹבְרָא אָתוּ הָבָא בְּלִילָא מְבַגִּי

Chrest. chald.

E

וַיִּשְׁרָאֵל לְאַלְלָא יַת אַרְעָא : 3. וַיִּשְׁלַח מַלְכָּא דִּירִיחוֹ
 לְנֹת רָחֵב לְמִימְרֵי אִשְׁיָקִי גּוֹבְרִיָּא רָאֲתוּ לְנֹתִיךְ דְּעֵלוּ
 לְבֵיתִיךְ אֲרִי לְאַלְלָא יַת כָּל אַרְעָא אָתוּ : 4. וּדְבַרְתָּ
 אֶתְתָּא יַת תְּרִין גּוֹבְרִיָּא וְאַטְמַרְתַּנּוּן וְאַמְרַת בְּקוּשְׁטָא
 אָתוּ לְנֹתִי גּוֹבְרִיָּא וְלֹא יִדְעִית אִי מִנּוּן אַנּוּן : 5. וְתוּה
 עֲדָן לְמִיחֹד תַּרְעָא בְּקַבְלָא וְגּוֹבְרִיָּא נִפְקוּ לֹא יִדְעִית
 לְאֵן אֲזֵלוּ גּוֹבְרִיָּא רְדוּפוֹ בְּפָרִיעַ בְּתִרְיָחוֹן אֲרִי
 סְדֻקִּינּוֹן : 6. וְהִיא אֶסְקַתְנּוֹן לֹאֲגֵרָא וְאַטְמַרְתַּנּוֹן
 בְּטַעוּגֵי כַּתְנָא רְסֻדִּירִין לָהּ עַל אֲגֵרָא : 7. וְגּוֹבְרִיָּא
 רְדוּפוֹ בְּתִרְיָחוֹן אֲזִרְחַת יִרְדְּנָא עַד מְנַטָּא וְתַרְעָא
 אֲחֵרוֹ בְּתֵר דְּנִפְקוּ רְדֻפִּיָּא בְּתִרְיָחוֹן : 8. וְאַנּוֹן עַד
 לֹא שְׂבִיבוּ וְהִיא סְלִיקַת לְנֹתְהוֹן לֹאֲגֵרָא : 9. וְאַמְרַת
 לְגּוֹבְרִיָּא יִדְעָנָא אֲרִי יִתֵּב יִי לְכוּן יַת אַרְעָא וְאַרִי
 נִפְלַת אֶמְתְּכוּן עֲלֵנָּא וְאַרִי אֶתְבְּרוּ כָּל יִתְבִּי
 אַרְעָא מִן קַדְמִיכוּן : 10. אֲרִי שְׂמַעְנָא יַת דִּיבֶשׁ
 יִי יַת מִי יִמָּא רְסוּף מִן קַדְמִיכוּן בְּמַפְקָכוֹן מִפְּצָרִים
 וְדִי עֲבַדְתָּוֹן לְתִרִין מַלְכֵי אֲמוֹרָאָה דִּי בְּעֵבְרָא
 דִּירְדְּנָא לְסִיחּוֹן וּלְעוּג דִּי נִפְרַתוֹן יִתְדוּן : 11. וְשְׂמַעְנָא

וְאֶת־מִסִּי לִכְנָא וְלֹא אֲשַׁת־אֶרֶת עוֹד רוּחָא בְּאֲנָשׁ
 מִן קְדָמִיבֹן אֲרִי יי אֶלְהָבֹן הוּא אֵלֶּהָא דְשִׁכְנִיתִיה
 בְּשִׁמְיָא מְלַעְלָא וְשִׁלִּיט עַל אֲרַעָא מְלָרַע: 12. וְכַעַן
 קִיִּימוּ בְּעֵן לִי בְּמִימְרָא דִּיִּי אֲרִי עֲבָדִית עֲמֹכֹן
 טִיבֹו וְתַעֲבְדֹון אֲף אֲתוֹן עִם בֵּית אֲבָא טִיבֹו
 וְתִתְּנוֹן לִי אֵת דְקִשׁוּט: 13. וְתִיחֹון יֵת אֲבָא וְיֵת
 אֲבָא וְיֵת אֲחִי וְיֵת אֲחִיתִי וְיֵת כָּל־דִּילְהוֹן וְתִשְׁזַבֹּון
 יֵת נַפְשָׁתְנָא מִמוּתָא: 14. וְאֶמְרוּ לָהּ וְנִבְרִיא
 נַפְשָׁנָא מְסִירָא חֲלָף נַפְשָׁתִיבֹון לְמַמַּת אִם לֹא
 תַחֲוֹון יֵת פִּתְנָמְנָא דִּין וִיהֵא כֹד וְיִפֹּן יי לָנָא יֵת
 אֲרַעָא וְנַעֲבַד עֲקוּדָ טִיבֹו וְקִשׁוּט: 15. וְשִׁלְשַׁלְתִּנֹּון
 בְּאֲטוּנָא מִן חֶרְכָּא אֲרִי בֵיתָהּ כְּבוֹתַל שׁוּרָא וּבְשׁוּרָא
 הִיא יִתְבָּא:

II. HOSEA CAP. I.

1. פִּתְנָם נְבוּאָה מִן קְדָם יי דִּתְהֹה עִם הוֹשֵׁעַ
 בַּר בְּאֲרִי כִיּוּמֵי עֲזִיזָה יוֹתָם אֲחֹו יְחֻזְקִיָּה מְלִכְיָא
 דְּבֵית יְהוּדָה וּבִימֵי יִרְבֵּעָם בַּר יוֹאָשׁ מְלִכָא דִּישְׂרָאֵל:
 2. שְׁרִיּוֹת פִּתְנָמָא דִּיִּי בְּהוֹשֵׁעַ וְאָמַר יי לְהוֹשֵׁעַ אֲזַל

אֶתְנַבֵּא נִסְאָה עַל יְהוָה עֲבָדָא וְעֲבָדָא יֵאָדָר
 מוֹסִיפִין לְמַחֲשֵׁי אֲרִי מַחֲשֵׁי יְהוָה אֶתְנַבֵּא וְעֲבָדָר
 פּוֹלְחָנָא רַבִּי: 3. וְאֵל וְאֶתְנַבֵּא עַל־יְהוָה וְאֵם יְהוָה
 יִשְׁתַּבֵּק לְהוֹן וְאֵם לֹא כְסִיד עַל־יְהוָה וְיִתְרָא וְאֵסִיפִי
 וְעֲבָדוּ עוֹבְדֵין בִּישׁוֹן: 4. וְאֵם יְהוָה לִיָּה קָרָא יִשְׁתַּבֵּי־יָן
 מְבַדְרֵיָא אֲרִי עוֹד עֲבָדָר מְבָרֵר וְאֵסִיד דִּם קָלְחִי
 מְעוֹתָא דְאֵשֶׁר יְהוָה בְּחִרְעָאֵל דְקַטְלָנִין עַל דְקָלְחוּ
 לְמַעַלָּא תְבוּ אֲנִין לְמַסְעֵי בְתַר. עֲנִלָּא דְבְרִיתָאֵל בְּכִין
 אֲחִישְׁבִּיָּה דִם זָכִי עַל בֵּית יְהוָה וְאֵבְטֵל מְלֻכוֹתָא
 מִבֵּית יִשְׂרָאֵל: 5. וְיְהוָה בְּעֵדָנָא הָיִיא וְאֶתְבַּר יָת
 תְּקוּף עֲבָדֵי קָרֵב יִשְׂרָאֵל עֲבָדֵי יִזְרְעָאֵל: 6. וְאֵסִיפִי
 וְעֲבָדוּ עוֹבְדֵין בִּישׁוֹן וְאֵם לִיָּה קָרִי שׁוֹמְהוֹן דְלֹא
 רְחִימִין בְּעוֹבְדֵיהוֹן אֲרִי לֹא אֵסִיפִי עוֹד לְרַחֲמָא עַל
 בֵּית יִשְׂרָאֵל בְּרִם אֵם יִתְבוֹן מִשְׁבַּק אֲשַׁבּוֹק לְהוֹן:
 7. וְעַל דְבֵית יְהוּדָה אֲרַחֵם וְאֶפְרַקְנוֹן בְּמִיָּמְרָא רַבִּי
 אֶלְהִהוֹן וְלֹא יִתְפָּרְקוֹן בְּקִשְׁמָא וּבְחִרְבָּא וּבְעֲבָדֵי
 קָרָבָא כְּסוּסִין וּבְכַרְשִׁין: 8. וְדִרְיָהוֹן דְאֶתְנַלְיָאֵו לְבִיגִי
 עֲמִמָּא אֲשַׁתְּבָּחוּ דְלֹא הוּוּ רְחִימִין בְּעוֹבְדֵיהוֹן וְאֵסִיפִי

וַעֲבֹדוּ עֹבְדֵין בִּישׁוּן : 9. וְאָמַר קָרִי שׁוּמָהוֹן לָא עָמִי
 אָרִי אַתּוֹן לָא עָמִי בְּדִלִית אַתּוֹן מִקִּימִין פִּתְגָמִי אֲזִרִיתִי
 מִימָרִי לָא הָוָה בְּסַעֲדִיכּוֹן : 10. וַיְהִי מִגֵּן בְּנֵי יִשְׂרָאֵל
 סָגִי בְּחָלָא דִּימָא דְלָא מִתְּבַל וְדָלָא מִתְּמָנִי וַיְהִי
 בְּאַתְרָא דְאַתְנָלִיאוּ בִּיגִי עֲמִמָּא גְבַר עֲבֹדוּ עַל אֲזִרִיתָא
 וְאַתְאמַר לְהוֹן לָא עָמִי אַתּוֹן יְתוּכּוֹן וַיְתַרְבּוֹן וַיְתַאמַר
 לְהוֹן עָמִיָּה דְאַלְבָּא קִימָא : 11. וַיִּתְּכַנְשׁוּן בְּנֵי יְהוּדָה
 וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל בְּחָרָא וַיִּמְצְוּן לְהוֹן רִישׁ חֹד מִן בֵּית דָּוִד
 וַיִּסְקוּן מִן אַרְעֵה גְלוּתָהוֹן אָרִי רַב יוֹם בְּנִישְׁתָּהוֹן :

E.

JOSEPH COECUS.

A. JOBUS CAP. III.

1. מִן פֶּתֶר קָרִין פִּתַּח אֵיזֹב יַת פּוּמִיָּה וּלְטַט
 יַת יוּמִיָּה : 2. וְאַתִּיב אֵיזֹב וְאָמַר : 3. יְהוֹכָד
 יוּמָא דְאַתִּילְרִית בִּיָּה (וּמִלְאַבָּא דִּי מִמְנִי עַל עֲבוּר)
 וְלִילָא דִּי אָמַר אַתְבָּרָא גְבַר : 4. יוּמָא הַהוּא

יהא קבֿלא לא יתְּבַעֲנִיה אֱלֵהָ מִן לְגִילָא וְלֹא תַפֿע
 עֲלוֹי שְׂמִרָפְרָא : 5. יִטְנֶנָּה יְתִיה הַשְׂמִירָא וְטוֹלִי
 מוֹתָא תִשְׁרִי עֲלוֹי עֲנָא יִבְעֲתֵן יְתִיה הֵךְ מִרִיר
 יוֹמָא וְצַעֲרָא דְאַצְטַעַר יִרְמִיה עַל חוֹרְבֵן בֵּית מְקִדָּשָׁא
 וְיוֹנָה בְּאַטְלָקוֹתֶיהָ בִּימָא דְטוֹרְסוֹס : 6. לִילֵיא הוּא
 יִדְבַרְגִּיה קבֿלא לָא יִתְיַחַד עִם יוֹמִין טָבִין דְשָׁפָא
 בְּמִנְּהָן רִישֵׁי יִרְחָא לָא יַעוֹל : 7. הָא לִילֵיא הוּא
 יְהִי צַעֲרָא לָא תַעוֹל רִנָּא (דְתַרְנָנוּל בָּרָא לְמִקְלָסָא)
 בִּיה : 8. יִלְטִטוּנִיה נְבִיָּה דִי לְטָטִין יוֹמָא דְפוֹרְעֵנוּתָא
 דְאַטִּימוֹסָא לְאַדְכַּר בְּאַתְעָרוֹתֶהוֹן אֱלִוִּיתֶהוֹן : 9. יִתְחַשְׁבוֹן
 בּוֹבְבֵי נֶשֶׁף שִׁירִיה יִסְתַּבִּי לְאַנְהָרָא וְלֹא יַחֲמִי
 בְּתַמוּרֵי קְרִיצָתָא : 10. אַרוֹם לָא אֶחָד פְּאֲתִי
 בְּלִפְתִּי דְהַנּוֹן דְשִׁי בְּרָסִי וְטַמֵּר עֲמָלָא מִן עֵינֵי :
 11. לָמָּא לָא מִן בְּחָמָא אַמּוֹת מְבָרָסָא כִּד נְפָקִית
 וְאַתְגִּיד : 12. מַה דִּין אֶקְדִּימוּ יְתִי רְבוּבָא וּמַה
 תְּדִיא אַרוֹם אֵינְק : 13. אַרוֹם הַשְׁפָּא שְׂבִיבִית
 וְאַשְׁדּוּךְ דְמִבִּית בָּבֶן יְנוּחַ לִי : 14. עִם מְלִבָּא
 וְיַעֲטִי אַרְעָא דְמִשְׁבָּלָלִין צִדִּין לְהוֹן : 15. אִו עִם

בְּרִבְיָא דְדַחַב לְהוֹן דְּמַמְלִין קוֹרְטוֹרִיהוֹן סִימָא :
16. אוּ הִיךְ גָּפְלָא דְטָמִיעַ בְּמַעֲנָא דְאַמִּיָּה לִית אֶפְשָׁר
דְּאַחִי הִיךְ שְׁלֵא דְלֹא חֲמוֹן גְּחוֹר אוֹרִיָּתָא : 17. תַּמָּן
רְשִׁיעִיא בְּעַבְדוֹ תַּתּוּבָא פִּסְקוֹ רוּגוֹ גְּהֶנֶם וְתַמָּן יְנוּחוֹן
תַּלְמִידֵיא דְאַשְׁתַּלְּהִי חֵילְהוֹן בְּאוֹרִיָּתָא : 18. בְּחֻדָּא
אַסִּירִי מְדַרְשֵׁיא שְׁלִיאוֹ לָא שְׁמַעוּ יַגְקִי בֵּית רַבָּא קַד
אַמוֹרָאָה : 19. יַעֲקֹב דְּאַתְקָרִי כְּרֶדֶק וְאַבְרָהָם
דְּאַתְקָרִי קִשִּׁישׁ תַּמָּן הוּא וְיִצְחָק עֲבָדָא בְּיֵי דְנֶפֶק כּר
חוֹרִין מִן כּוּפָפָא מִן קִירִים דִּידִיהָ : 20. לְמָא
יְהִיב לְלָעִי גְחוֹרָא וְחֵי לְמִרְיִי גִפְשׁ : 21. דְּאוֹרְכִין
לְמוֹתָא וְלִיתוּי וְחֶפְסִין לִיה מִן טוֹמַעִיא : 22. כְּתוּ
חֲרָן לְרִיצָא חֲשָׁפָא יְחִידוֹן אֲרוֹם יִשְׁכָּחוֹן בֵּית
קְבוּרָתָא : 23. כָּל אֵלִין מְרִירָתָא לְגַבֵּר דִּי אוֹרְחִיהָ
מְטַמְרָא וְטַלֵּל אֵלְחָא אֲמַטוּלְתִּיהָ : 24. אֲרוֹם קַדָּם
סְעוּדָתִי תַנְחָתִי תַעוּל וְנִתְּנָן הִיךְ מוּי אֲבָלְיוֹתִי :
25. אֲרוֹם דְּלוֹחָא דְלַחִית וְאַתָּת לְנָתִי וְמָה דְּדַלְחִית
יִיתִי לִי : 26. לָא שְׁלִיִּית מְבִסוֹרְפָא דְתוֹרִי וְאַתְּנָן
וְלֹא שְׂדוּכִית מִן בְּסוֹרְפָא דִיקָדָת וְלֹא גִיחִית

מִבְּסוֹרֶתָּא דְגַמְלִיָּא וְאַתָּא חִוּנָא עַל בְּסוֹרֶתָּא דִּי
בְּנִיָּא :

B. PSALMUS II.

1. לָמָּה מִתְרַגְּשִׁין עִמָּמָיָא וְאוּפְעִיָּא מְרַנְּגִין סְרִיקוּתָא
2. קְיָמִין מַלְכֵי אֲרָעָא וְשִׁלְטוֹנֵיָּא יִתְחַכְּרוּן בְּחֶדְא
לְמַרְדָּא קָדָם יְיָ וּלְמַנְצֵי עַל מְשִׁיחִיהִי : 3. גְּתָרַע יֵת
אֶסְרֵתִּיהוֹן וְנִטְלוֹק מִנָּהּ שְׁלֹשְׁלוֹתִיהוֹן : 4. דִּיחִיב
בְּשִׁמְיָא יִגְהֶךְ מִימְרָא דִּי יְדִחֶךְ לַחֲזוֹן : 5. הִידִין
יִמְלִל לַחֲזוֹן בְּתוֹקְסִיָּה וּבְרוּגִיָּה יִבְהֵל אַנּוּן : 6. וְאַגִּי
רַבִּיתִי מַלְכֵי וּמַנִּיתִיהִי עַל טוֹר מְקוֹדְשֵׁי : 7. אֲשַׁמְעִי
קִימָא דִּי אֲמַר חֲבִיב כָּבֵד לְאַבָּא לִי אֲנִי וְכָאֵה
כָּאֵלוּ יוֹמָא דִּין בְּרִיתְךָ : 8. בְּעִי מִנִּי וְאַתָּן נִבְסִי
עִמָּמָיָא אֶחְסִנְתְּךָ וְאַחִוְרְתְּךָ שְׁלֹטוֹנֵי סִיפֵי אֲרָעָא :
9. יִתְחַכְּרוּן הֵיךְ בְּחוּטְרָא דְּפִרְזָלָא הֵיךְ מִן דְּפַחֲד
תִּתְרַעֲנוּן : 10. וּבְדִין מַלְכֵיָּא אֲשַׁכִּילוּ קִבִּילוּ מְרִדוּתָא נְגִידֵי
אֲרָעָא : 11. פְּלַחוּ קָדָם יְיָ בְּרַחֲלָא וְעָלוּ בְּרִיתִיָּתָא : 12. קִבִּילוּ
אוּלְפָּנָא דְלִמָּא יִרְגִּזוּ וְתַהוֹבְדוּן אוֹרְחָא מְטוּל דִּיִּיחֹר
בְּזַעִיר רוּגִיָּה טוֹבִיָּה לְכָל דִּסְכְּרִין בְּמִימְרֵיהִי :

C. PROVERB. CAP. I.

1. מתלוי דשלמה בר דוד מלכא דישׂראל:
2. למדע חכמתא ומרדוּתא לאתבין אמרי ביונתא:
3. למקבלא מרדוּתא דשׁובלא וצדקתא ודינא
- וּתריצותא: 4. למפן לשבּרי ערימותא ולטלא
- ידיעתא ותריצתא: 5. ישמע חבימא ויוסף מדעא
- וסובלחנא מדברנותא יקנה: 6. למתביןא מחלא
- ופלאַתא ומלי רחבימי ואוּחדתהון: 7. ריש חכמתא
- רחלפתא דיי וחכמתא ומרדוּתא סבלי שׁיטין:
8. שׁמע ברי מרדוּתא דאבונך ולא תטעי מנימוסא
- ראפך: 9. מטול דיאותא וחסדא אנון לרישך
- ותמגיבה לצורך: 10. ברי אין נשדלו לך חטאי
- לא תתפּים: 11. אין ימרון אתא עפנא נבמון
- לדמא נטשי לזבי מגן: 12. נבלענן בשׁיזל לחי
- ולדלא מום היך נחמי גופא: 13. כל עותרא ויקרא
- נשבח ונמלא בפנא בותא: 14. ביקד ארמה
- בינתנא ביסא חר יתוי לבלן: 15. ברי לא
- תיזל בארמא עפּהון מנע רגלך מן שׁביליהון:

Chrest. chald.

F

16. מִטּוֹל דְּרַגְלֵיהוֹן לְבִישָׁתָא רַבִּיטָן וּמִסְתַּרְתִּבִּין
 לְמִשְׁפָּךְ דְּמָא : 17. מִטּוֹל דְּמָנָן פְּרִיסָא מְצוּדָתָא
 עַל פִּרְתָּתָא דְּנִפְסָא : 18. וְהַנּוֹן לְדַמְהוֹן בְּמָנִין וּמִטְשִׁין
 לְנִפְשָׁתְהוֹן : 19. הַכְּרִין אַנּוֹן אֲרַחָתָא רָבֵל דְּעַבְדִּין
 עִילָא נִפְשָׁתָא דְּמִרְיָהוֹן גָּסְבִּין : 20. חֲכָמָתָא בְּשִׁנְקָא
 מִשְׁתַּבְּחָא וּמִשְׁקָקִי יִהְיָא קָלָה : 21. בְּרִישׁ פִּירְתָּא
 מְכֻרָא וּבְמַעֲלָנָא דְּתַרְעִי בְּכַרְבִּי מְלָהָ אֲמַרָה :
 22. עַד אֵימַת שְׁבָרִי רַחֲמִין שְׁבָרוּתָא וּמִמְקָנִי
 מִמְקָנוּתָא רְגִיגוּ לְהוֹן וּסְבָלִי סְגִין יִדְעָתָא : 23. תַּתְּפִּנוֹן
 לְמִבְּסָנוּתִי אַפֵּעַ לְבוֹן רוּחִי וְאוֹדְעָנוֹן מְלִי : 24. עַל
 דְּקָרִית וְלֹא הֵימְנָתוֹן אֲרִימִית אִידִי וְלֹא אֲצִיתוֹן :
 25. וְשִׁנִּיתוֹן כָּל תַּרְעִיתִי וּמִבְּסָנוּתִי לֹא אֲבִיתוֹן :
 26. אִף אֲנָא בְּתַבְּרָכוֹן אֲגַחֲךָ וְאֲדַחֲךָ בְּדִי יִתִּי
 דְּלוּחִיָּא עֲלִיכוֹן : 27. בְּדִי יִתִּי כְּשִׁלְיָא דְּלוּחִיכוֹן
 וְתַבְּרָכוֹן כְּעֲלֵעוֹלָא יִתָּא בְּדִי תַחַת עֲלִיכוֹן עֲקָתָא
 וְשִׁנְקָא : 28. הִידִין גְּקָרוּגִי וְלֹא אֲעֵנָה גְּקָרְגִין וְלֹא
 תִשְׁבַּחֲגִנִי : 29. עַל דְּסָנוּ יִדְעָתָא וְדַחֲלָתִיהָ דֹּאֲלָהָ
 לֹא אֲתַרְעוּ : 30. לֹא צִבּוּ בְּתַרְעִיתִי וְאַשְׁלִיאוּ

כל מִכְסְנוֹתַי : 31. וְאָכְלוּ מִן פְּרֵי דָאֲרַחֲתְכוֹן
וּמִמְלִיחֹן יִסְבְּעוּן : 32. מִטּוֹל דְּגִהָפְכְנוּתָא דְשִׁבְרֵי
תְקַטּוֹל אֲנֹן וְטוֹעֵי דְסִבְלֵי תוֹבְדָנוֹן : 33. מִן דְשִׁמְעַ
לִי גִשְׁרֵי בְסִבְרָא וְגִשְׁרָא מִן דְלוֹחָא דְבִישָׁתָא :

GLOSSARIUM.

א

אב *st. emph.* אבא pater.

acced. suff. אבן *e. g.*

אבון pater tuus. אבון

pater ejus.

אבא voluit *semper*

cum negatione usurpa-

tur. אביתון *s.* אביתון

voluistis.

איבא, איבא, איבא,

אבא fructus. אבא

fructus ejus.

אבא organum.

instrumentum musicum.

אבא periit. interiit. *Aph.*

(*s. Hiph.*) אבא, אבא

i. q. Peal s. perdidit. Fut.

אבא, אבא.

אבא certe. profecto. verum.

אבא, אבא, *pl.*

אבא lapis.

אבא *pl.* אבא, אבא

membrum. os, ossis.

אבא merces.

אבא tectum.

אבא (*T. Pseudojon. 3,*

16. אבא, אבא *v.*

אבא, אבא, *pl.*

אבא, אבא. *san-*

guis, caedes.

אבא terra.

אָרְנִין *pl.* אֹרְנָא, אָרְנָן
auris.

או *hebr. vel. aut. sive.*

אוֹחֶרְתָּא *st. emph. pl.*

אוֹחֶרְתָּא *aenigma v. s.*

v. חוּד.

אוֹכְלוֹסִין *pl.* אוֹכְלוֹסָא

voc. gr. ὄχλος. coetus. turba.

אוּלָּא, אוּלָּא *initium. principium.*

(אֵילָן *saepius pro* אֵילָן),

אֵילָנָא, אֵילָנָא *st. cstr.*

pl. אֵילָנִי *arbor.*

אוֹקֵינֹוס *s. אוֹקֵינֹוס* *voc.*

gr. ὠκεανός, oceanus.

אוּר, אוּר *voc. gr. αἴρ,*
aër.

אוּרִיָּתָא, אוּרִיָּתָא *lex.*

v. s. v. יָרָא.

אוּר *ivit. abiit. Imperat.*

אוּרִיל, אוּרִיל *Fut.*

אוּרִיל, אוּרִיל.

אוּחָא *st. emph. c. Suff.*

אָחוּדִי, אָחוּדִי, אָחוּדִי,
אָחוּ, frater.

אַחַת *soror.* אַחַתִּיהָ *so-*
ror ejus. אַחַתִּי *sorores*
meae. pro אַחַתִּי *s.*
אַחַתִּי.

אַחַד *clausit. Inf.* מִיחַד.

אַחַדִּיהָ *prehensio. pos-*
sessio. occupatio.

אַחַד, אַחַד *unus.*

אַחַד *et* אַחַד *unâ,*
una vice, simul.

אוּחַרְן *alius. alter.*

אַחִית *Aph. verbi q. v.*

אַמְרִין *pl.* אַמְרִין *rhamnus.*
sentis.

אַמְיָמוּט *voc. gr. εὔτοιμος.*

paratus. promptus. (sec.

al. rectius Job. 3, 8. le-

gitur pl. אַמְיָמוּטִין).

אַמְוִן *s. אַמְוִן, אַמְוִן*
funis.

אַי *particula interrogativa*

אַי *quomodo?*

מִן אֵי מֶנָּה unde? undenam?

מִתַּי אֵימָתָה s. אֵימָתָה quando? ecquando?

אֵין אֵין pro ubi? quo?

לָא quo? quorsum. ad quem locum.

יָד מַנּוּ manus. v. s. v. יָד, יָדָה.

אֵימָתָה, אֵמָה s. אֵימָה terror. — אֵימָתָה, אֵימָתָה

מַתִּי v. s. v.

לֹא אֵין ex אֵין et לֹא si. utinam. si.

אֵיקוֹנִין voc. gr. εἰκόνες. images. effigies.

יָקָר v. s. v. יָקָר.

אֵיתָ est. sq. Inf. c. לֹא pro fut. ponitur.

לֹא אֵיתָ ex לא non, et אֵיתָ, non est c. suff. לֹא אֵיתָ non est ipse.

אֵבֵל edit. comedit. 3 p. f.

אֵבֵלית 1 p. s. אֵבֵלית s. pr.

אֵבֵל Inf. מִבֵּל Fut. pl.

יֵבֵל Part. יֵבֵל יכול.

אֵבֵל pl. cstr. אֵבֵלית s. אֵבֵלית.

אֵבֵלית vociferatio pl.

c. suff. אֵבֵלית.

אֵלִיתָ s. אֵלִיתָ lamentum. planctus. eju-

latio. a. v. אֵלִיתָ. sec.

Levy lex. ch. s. h. v.

Job. 3, 8. legendum

אֵלִיתָ.

אֵלִיתָ Deus. c.

suff. אֵלִיתָ Deus vester.

אֵלִיתָ hebr. idem.

אֵין v. s. v. אֵין.

הֵאֵילִין, אֵילִין, אֵילִין hi, hae. illi, illae. pl. pron.

dem.

אֵלִיתָ exploravit. Inf. אֵלִיתָ

Part. אֵלִיתָ explorator.

אלף *st. emph. pl.* אלפא

אלפין mille.

אולפנא, אולפן doctrina.
institutio.

אם *hebr. si.*

אמא *st. emph. s.* אמא

אמא *c. suff.* אמך

אמיה mater.

אומין *s. pl.* אומא

emph. אומינא natio. po-
pulus.

אמן *inus. Aph. (s. potius*

Hiph.) הימין credidit.

2 *pl. pr.* הימנתון cre-
didistis.

אופן, אומנא artifex.

opifex.

אומנוה artificium. opi-
ficium.

אמר dixit. 3 *p. f. s. pr.*

אמרת *Inf.* מימר *Fut.*

ימרון *s. Part.* יימרון

אמר, אמרה *pro*

אמר discens. *Ithpe.*

אתמר et *Ithpa.*

אתמר dictum est.

מימר, מימר (*forma*

Inf.) sermo. verbum.

מימר ריי verbum Je-
hovae. circumlocutio no-
minis Jehovah.

אמר *st. cstr. pl.* אמרי

hebr. verbum.

אמורי *st. emph.*

אמורי Amorita. *N.*

pr. populi canaan.

אמורי sermocinator.

doctor.

אי *v. s. v.* אין

אני *hebr. idem.* אנא

אנא *pro* אנא

אנינו *s. Pron. pers.*

3 *p. pl. ii. hi.* illi.

אנח suspiravit.

תינחא (*s.*) תינחא ge-

mitus, suspirium *c. suff.*

תנחתי.

אַנְפָּא *s.* אָפּא, אָף, אַנְף,
s. אָפּי, אַנְפִּין *s.* אָפִין
 אַנְפִּיא *s.* אָפּיא, אַנְפִּי
 nasus. nares. facies. vul-
 tus. superficies.

אַינְש *s.* אינְש *s.* אינְש
st. emph. יִנְשָׁא *s.*
 אַינְשָׁא homo. quidam.
 quisque.

בֶּר אַנְש *pro* בֶּר נִש,
 בֶּר נִשָּׁא filius hominis.
 בְּנֵי נִשָּׁא *s.* בְּנֵי נִש,
 homines. *pl.* נָשִׁין *ple-*
rumque de feminis di-
citur, ut in l. hebr., uxo-
res. mulieres. st. cstr.
 נָשִׁי *c. suff.* נְשִׁי.

אַתָּה, אַתָּה tu. *gen. comm.*
 אַתֹּן, אַתֹּן *pl. masc.*
 vos.

אַתָּה *s.* אָתָּה *s.* אַתָּה
st. emph. אַתָּה *s.*
 אַתָּה *s.* אַתָּה

נָשִׁין *pl.* uxor. mulier.
 v. *s.* v. אַנְש.

אַסוּא, אַסוּא medicina.
 medela.

אַסֵּר vinxit. ligavit.

אַסֵּר *Part. pass.* vin-
 ctus. אַסֵּרִי מְרִשָּׁא
 vincti, assidue versan-
 tes in scholis.

אַסֵּרִין *pl.* אַסֵּרִין vin-
 culum. אַסֵּרִתִּיהוֹן vin-
 cula eorum.

אַף etiam. atque. *al. v. s.*
 אַנְף.

אַצְטֵלִי *s.* אַצְטֵלִי *s.*
 אַצְטֵלִין *pl.* אַצְטֵלִין
voc. gr. lat. σολη. stola.
 vestimentum.

אַרְבֵּסֵר, אַרְבֵּעָא, אַרְבַּע
etc. v. s. v. רַבַּע.

אַרְוִם } *i. q. hebr.* אַרְוִם quod.
 אַרְי } quia.

אַרְחָא, אַרְחָא *s.* אַרְחָא

אָרְחָה *s.* גִּלְגָּלְמֵה *st.*
emph. pl. אָרְחָתָא *via.*
semita.

אַרְךְ אֲרִיךְ extendit. pro-
tendit. *Aph.* אֲרִיךְ ex-
spectavit. אֲרִיכִין *pro*
אֲרִיכִין *s.* מִרְכִּין *Part.*
Pe. s. Aph. expectantes.

אִירְסָא *s.* אִירִיסָא *ve-*
nenum.

אֶרֶע *st. emph.* אֶרְעָא *id,*
quod infra est. terra.

אֶרֶע *infra.* מְלָרֶע (*sae-*
pius מְלָרֶע *ex* ל, מן
et אֶרֶע *infra. inferne.*

אֶרְעָא *pl.* אֶרְעָאִין
אֶרְעָא *inferior. infimus.*

אֶשְׁתָּא, אֶשְׁתָּא *ignis.*
אֶשְׁתָּא *fudit. effudit.*

אֶשְׁתָּא *Pseudojon. Gen.*
3 13 *sec. hebr.* אֶשְׁתָּא
אֶשְׁתָּא *s.* אֶשְׁתָּא *pro*

Chrest. cha'd.

אֶשְׁתָּא *errare me*
fecit.

אֶתָּא *pl.* אֶתָּא *signum.*

אֶתָּא *venit. 3 p. f. s. pr.*

אֶתָּא 1 *pl m.* אֶתָּא

Imperat. אֶתָּא *s.* אֶתָּא

Fut. יִתָּא *s.* יִתָּא

Part. אֶתָּא *Aph.* אֶתָּא

s. אֶתָּא *s.* אֶתָּא (*pro*

duxit. adduxit.

c. suff. אֶתָּא *s.* אֶתָּא

Ps. jon. 2, 22. pro

אֶתָּא.

אֶתָּא *pl.* אֶתָּא *s.* אֶתָּא

s. אֶתָּא *asina.*

אֶתָּא *i. q.* אֶתָּא *N. pr.*

regionis. Assur.

אֶתָּא *locus.*

ב

ב *Praep. in.*

ב *propter. בִּין pro-*
pterea.

G

בְּגִלּוֹל propter v. s. v. גִּלּוֹל.

בְּדִיל ob. propter. c. suff.

בְּדִילִיךְ, בְּדִילְךָ propter

te. בְּדִיל דְּ ut. quod.

בְּדִיל דְּלֹא eo, ut non. ne.

בִּידְלָחַר s. בְּדוּלְחָא,

בְּדִלַח i. q. hebr. בְּדִלְחָא.

לִית דְּ, בְּ ex בְּדִלִית.

in eo, quod non est.

propterea, quod non est.

בְּדִר Pe. et בְּדִר Pa. dis-

persit. dissipavit.

מְבִדְרִיא Part. Pa. dis-

pergentes, vel dispersi.

בְּהִיא s. בְּהִיא vac-

uus. inanis.

בְּהַל Pa. perturbavit. ter-

ruit.

בְּהִיר illustris. splendens.

בְּהִתְחַא c. suff.

בְּהִתְחַוּן pudor. pu-

denda. confusio. erubes-

centia.

בְּזָא בְּזָא praeda. spoli-um.

בִּזְרָא, בִּזְרָא semen.

granum.

בְּטַל cessavit. Pa. cessare

fecit. abrogavit. abolevit.

בִּי Praep. in.

בִּין Ithpe. et Ithpa. intel-

xit. Inf. Ithpe. לְמַחְבִּינָא,

לְאַחְבִּין.

לְבִינִי s. בִּינִי, בִּין (Hos.

1, 8), בִּינָת inter c. suff.

בִּינְהִנָּא inter nos.

בִּינְהָא, בִּינְהָא intel-

ligentia. prudentia.

בִּירָא, בִּירָא arx. pala-

tium. pl. emph. בִּירְתָא

בִּישָׁתָא, בִּישָׁא, בִּיש

lum.

בִּיתָא, בִּיתָא, בִּית, בִּית

בְּתִין pl. domus. בְּתִנָּא

domus nostrae.

בְּבִין hâc ratione. ita. prop-

terea. v. s. v. בִּין.

בְּכוֹרָא, בְּכוֹרַ praecox.
primitivum.

בְּכִיר idem.

בָּלַע absorpsit. deglutivit.

נִבְלָעֵנוּ absorbeamus

eos. *Ithpe.* אֶתְבָּלְעוּ ab-

sorpti sunt.

בָּנָא aedificavit. condidit.

בָּנִין filii. *v. s. v*

בָּר.

בְּנִינָא, בְּנִינָא, בְּנִין

aedificatio. constructio.

aedificium.

בְּסָרִי בְּסָרָא caro. בְּסָרָא

caro mea.

בְּסֻרָא, בְּסֻרָא nnn-

tius. annuntiatio.

בְּעָא quaesivit. petiit.

rogavit. *Imp.* בְּעִי.

בְּעוֹת petiit. ro-

gatio. בְּבָעוּ cum pe-

titione. quaeso. obsecro.

בְּעָלָא, בְּעָלָא, בְּעָלָא בְּעָל

dominus. maritus. *c. suff.*

בְּעָלִיךָ *s.* בְּעָלִיךָ ma-
ritus tuus.

בְּעָלָא, בְּעָלָא *N. pr. idioli.*

Baal.

בְּעָרָא arsit. בְּעָרָא *Pa. ex-*

ussit. combussit. accendit.

בְּעִירָא, בְּעִירָא bestia.

brutum. jumentum.

בְּעָתָא *Pe., et Pa.* בְּעָתָא ter-

ruit. perterrefecit.

בְּעָרָא detraxit. בְּעָרָא *Part.*

detrahens.

בְּרִי filius *c. suff.* בְּרִי,

בְּרִי, בְּרִי, בְּרִי *pl.* בְּרִיָּה

c. suff. בְּרִיָּה, בְּרִיָּה.

בְּרִיָּה, בְּרִיָּה filia.

pl. בְּרִיָּה.

בְּרִיָּה, בְּרִיָּה *ager. cam-*

pus. silva.

בְּרִיָּה creavit. genuit.

בְּרִיָּה, בְּרִיָּה *genui te.*

creavit eum. *T. Hier.*

3, 24. *Niphal* בְּרִיָּה

creatus est. *Ithpeel*

אַתְּבַר, אַתְּבַר cre-
atus est. 2 pers. sing.

praet. **אתפריאת** *T.*

Pseudojon 3, 19. *pro*

את־כִּרְיֹת 3 p. pl. pr.

וְאֶתְּפָרִיאוֹ , אֶתְּפָרִיאוֹ

אֶתְחַבֵּר יִי, אֶתְחַבֵּר יִי.

ברי *Part. Pe. creator.*

c. suff. בְּרִיָּה.

פִּרְיָא et קִרְיָא, פִּרְיָא

בְּרִיתָא *pl. emph.* בְּרִיתָא

פְּרִיָּתָא creatura.

creatura. בְּרִיאָה, בְּרִיאַ

creatio.

בִּרְיָ Pa. benedixit.

בֶּרִילָא berylluu. onyx.

בְּרָם utique. sed. verum.

בְּשָׂרָא , בְּשָׂרָא caro. i. q.

בסר.

מִבְּתֵר. 8. מֵן בְּתֵר, בְּתֵר

post. a. c. suff. בְּתִירֵהוּן

post eos. בְּתֵרָךְ post-

quam. מִן, מִן בְּתֵר כֵּן.

postea. בְּתֵר כִּדְיִן

1

בְּ, אִתְּ, אִתְּ, אִתְּ apud. juxta. penes.

cum. גַּבִּי mecum.

גוּבָא, גוּבָא fossa. fovea.

גוֹבְרָא 8. גִּבְרָא, גִּבְר

pl. גוֹבֵרִים, גוֹבֵרִין.

גבר־יָא vir.

גַּרְפִּין *pl.* גַּרְפָּא *ala. penna.*

גֵּהֶנְיִם *N. pr.* Gehenna.

‏ cstr. ‏ medium. c. suff.

בְּגִירוֹת. בְּגִיּוֹת. בְּגִיָּה.

בְּנִיחוּן in medio, in cor-

pore eorum.

corpus. גופא, גוף.

decernamus contra al.
cc. על.

יִגְחֹךְ risit. derisit. fut. יִגְחֹךְ.

גֵּידָא, גֵּידָא nervus.

גִּיחוֹן N. pr. fluvii.

גִּלִּי manifestavit. re-
velavit. Part. Peil גִּלִּי

revelatus. detectus. aper-
tus. Ithpe. אֶתְגִּיל re-

velatus, manifestus est.

גִּלִּי migravit. Part.

גִּלִּי migrans. exulans.
exul.

גִּלוּחָא migratio.
exilium. deportatio.

גִּלְגַּל negotium. causa.

מִן בְּגִלְגַּל propter.

מִדָּה propterea quod.
quoniam. quâ de causâ.

גִּמְלָא pl. emph. גִּמְלָא
camelus.

גִּמַּר perfecit. Pa. consum-
sit. delevit.

גִּוּמָרִין pl. גִּוּמָרָא pruna.
carbo.

גִּנְחָא s. גִּנְחָא, גִּנְחָא גִּן

גִּנְחָא, גִּנְחָא s.
hortus.

גִּפָּא ala.

גִּרְגִּישָׁתָא gleba. argilla.
terra argillosa.

גִּרְמִין pl. גִּרְמִין os, ossis.
גִּרְמִי pro גִּרְמִי ossa
mea.

ד

Relat. praef. i. q. דִּי q. v.

הָדָא s. הָדָא, הָדָא haec.
ista. hoc. istud. hoc
ipsum. הָדָא וְמָנָא hâc
vice.

אֶדְאִית, אֶדְאִית Aph. הָדָא
herbascere fecit.

הָדָבּוּת, הָדָבּוּת inimicitia.
הָדָבּ haesit. adhaesit. Aph.

הָדָבּוּתון assequutus est.
assequimini eos.

דָּבַר duxit. abduxit. cepit.

sumsit. 3 p. s. pr. f.

דָּבַרְתָּ Part. Ithpe.

מִתְדַּבֵּר pro מְדַבֵּר et

Part. pass. Pa. מְדַבֵּר

ductus. gubernatus.

מְדַבְּרָנוּחָה solertia.

sagacitas.

הַיַּגְלָת N. pr. fluvii Tigris.

זָהָב, הַזָּהָב aurum.

מְדִינָה, מְדִינָה, מְדִינָה
locus.

הָדִין s. הָדִין judicavit. Inf.

מִדִּין, מִדִּין, מִדִּין Fut.

יָדִין, יָדִין.

יָדִין, הַיָּדִין judicium. יָדִין

הַיָּדִין dies judicii sc.

extremi. a. v. הָדִין.

הַיָּדִין judex.

הַיָּדִין gaudium. exsultatio.

a. v. הָדִין.

הַיָּדִין, הַיָּדִין aetas. saeculum.

geueratio. a. v. הָדִין.

הַיָּדִין, הַיָּדִין pl. הַיָּדִין

Part. habitans. habitator.

הַיָּדִין, הַיָּדִין pl. cstr.

הַיָּדִין, הַיָּדִין incola. habitator.

הַיָּדִין risit. subsannavit.

Fut. יִרְחֹךְ.

הַיָּדִין, הַיָּדִין, הַיָּדִין timuit.

metuit. 1 p. s. pr.

הַיָּדִין s. הַיָּדִין.

הַיָּדִין, הַיָּדִין timor.

pavor. tremor.

הַיָּדִין 1) qui, quae, quod.

2) quod. ut. הַיָּדִין s.

הַיָּדִין propterea quod.

3) nota Genitivi.

הַיָּדִין ex הַיָּדִין et הַיָּדִין nota

Gen. et

הַיָּדִין ex הַיָּדִין rel. et הַיָּדִין nota

Dat. cum suff. effici-

unt Pronn. poss. e. g.

הַיָּדִין tuus. הַיָּדִין suus.

הַיָּדִין ipsorum, quod

iis *sc. est*, quod possident.

וְלִמָּא *s. וְלִמָּא* (*ex*
וְ *s. וְ* *et* לִמָּא *nihil*)
ut non. ne. ne forte.
num?

וְיוֹקְנָא effigies. imago.

הִי הִי hic. ille.

הַכִּדִּין, בְּכִדִּין, בְּרִין
juxta hoc. hoc modo.
sic. ita.

הִי הִי tunc. *s.*

הִי הִי purus. mundus.
הִי *pl.*

מִימִינִי meminit. recordatus
est. *Part.* מִימִינִי *Aph.*
memoravit. *Inf.* מִימִינִי
אֲדַבֵּר.

מִימִינִי mas. masculus.

מִימִינִי pavit. expavit. formidavit.
מִימִינִי *et*
מִימִינִי 1 *ps. s. pr.*
מִימִינִי, מִימִינִי pa-

vor. formido. *c. suff.*

מִימִינִי.

מִימִינִי *s. potius* מִימִינִי,
מִימִינִי *voc. lat.* delator.
accusator.

מִימִינִי janua. porta. *c. suff.*

מִימִינִי.

מִימִינִי sanguis.

c. suff. מִימִינִי sanguis

ipsorum. *v. s. v.* אֲדָם.

מִימִינִי similis fuit. מִימִינִי

f. מִימִינִי *Part. pass.*

Pa. assimilatus. similis.

מִימִינִי similitudo.

מִימִינִי dormi-
vit. obdormivit 1 *p. s. pr.*

מִימִינִי *Part.* מִימִינִי
dormiens.

מִימִינִי *s.* מִימִינִי

accubitus. lectus.

מִימִינִי ortus est.

מִימִינִי *s.* מִימִינִי *emph.*

מִימִינִי oriens. orienta-

lis pars mundi. plaga
orientalis.

יִדְעָתָא, יְדַעְתָּא scientia.
cognitio. v. s. v. יָדַע.

יָרֵדֵק, יָרֵדֵק puer. par-
vus.

יָרֵדֵרִין, יָרֵדֵרִין carduus.
tribulus.

זֶרַע, זֶרַע q. i. יָרַע.

יָרַשׁ quæsitivit, inquisivit.

יָרַשׁ, יָרַשׁ in-
quisitio. studium. pl.

יָרַשׁ, יָרַשׁ scholae. gy-
mnasia.

יָרַשׁ, יָרַשׁ pl. יָרַשׁ janua.
ostium. porta.

יָרַשׁ, יָרַשׁ pl. יָרַשׁ
herba. herbula tenera.

ה

הָ 1) *præf. interrog. hebr.*

an? num? הָלָא *et hebr.*

annōn? nonne?

הָקוּשָׁא *pro* הקוּשָׁא
an verum? 2) *ut art.*

הָהִיא, הָהִיא *hebr. cf.*

הָהִיא, הָהִיא *haec ipsa*
haec.

הָהִיא *en. ecce.*

הָהִיא *rediiit. reversus est.*

fut. Pe. תִּיְהִיְהוּר *pro*

תִּיְהִיְהוּר *part.* הָהִיא.

cursus.

הוּא *Pron. pers. 3 pers. m.*
is. ipse.

הוּא, הוּא, הוּא *fuit. 3 p. s.*

הוּא, הוּא *pl. הוּא* *f. pr.*

הוּא, הוּא *fut. הוּא* *fem.*

הוּא, הוּא *ut sit* *(הוּא)*

הוּא, הוּא *pl. הוּא*

הוּא, הוּא *inf. הוּא*

הוּא, הוּא *quum essent* *(הוּא)*

הוּא, הוּא *alii הוּא* *part. pl.*

הוּא, הוּא *pro* *(הוּא)*

הוּא, הוּא *i. q. part. interrog.*

הֵיךְ *i. q.* אֵיךְ *quomodo?*
sicut.

מֵא הֵיךְ *s.* הֵיכְמָא *sq.*
רְ *quemadmodum. sicut.*

הֵן *i. q.* אֵן *ubi?*
ubinam.

הִיא *Pron. pers. 3 pers.*
fem. ea. ipsa.

הִידִין, הִידִין *sic.*
ita v. s. v. יִדִין.

הִינְדִיקָ India. Indicus.

הָא *ex* הָא *et* כָּא *hic.*
huc.

הִלֵּךְ *ivit. ambulavit. part.*

Pa. מהלך et part. Ithpa.

מִתְהַלֵּךְ *ambulans.*

מִתְהַלֵּךְ *iter.*

הַמְנִיכָה *torques. v. s. l. מ.*

הִינוּן *Pron. pers. 3*
pers. pl. m. ii. hi. illi.

הִינִין *s.* הִינִין, הִינִין *f.*
eaee. hae. illae.

הִפֵּךְ *vertit. convertit. part.*

Chrest. chald.

Ithpa. מִתְהַפֵּךְ *con-*
versus.

נִתְהַפְּנוּתָא *aversio. con-*
versio.

שְׂעָא *v. s. v.* חֲשֵׁתָא.

י

praeef. et. nempe. scili-
cet. cf. Pseudojon. 4, 2.

י

בֶּר וּג *par. jugum. וּג*
compar. consors.

מִזֹּנָא, מִזֹּן *cibus.*
alimentum.

וְעָתָא, וְעָא, וְעָ *sudor.*

וְכָא *mundus, purus, inno-*
cens fuit. inf. מְזָכִי.

וְכָא *emph. וְכָא purus.*
innocens. insons.

וְמָנִי, וְמָנִי *pl. וְמָנִי tem-*
pus. וְמָנִי hâc
vice.

H

זָמַר זָמְרָא cantus. musica.

זָנִי pl. species. c. suff.

זָנוּהִי, זָנוּהִי Pseudojon.

זָנוּהִי pro זָנוּהִי. 3, 24.

זָעַר Pe. et Ithpe. minutus, imminutus est.

זָעִירָא, זָעִיר parvus.

זָעִיר minor. parum.

זָעִיר i. q. hebr. כְּמַעַט paul-

lum. brevi. subito.

זִיקֻקִּין, זִיקֻקִּין scintillae.

זִרְוִין pl. זִרְוָא, זִרְוָא cin-

gulum. perizoma. sub-

ligaculum.

זָרַע seminavit. Ithpe.

זָרַע מְזָרַע part.

זָרַע semen. se-

mentis.

זָרַעית semen. posteri-

tas (זָרַעית pro

st. cstr. pl.)

ה

חָבִיב, חָבִיב dilectus.

amatus. carus.

חָבַל Pa. corruptit. perdidit.

חָבַר Pa. conjunxit. con-

sociavit. Ithpa. se con-

junxit, consociavit. cc. pl.

חָבַר, חָבַר, חָבַר v. s. v.

חָבַר.

חָבַר, חָבַר laetatus est.

חָבַר fut. pl. יִחְבֹּר part. pl.

חָבַר.

חָבַר indicavit. nun-

ciavit. 3p. s. f. pr. חָבַר.

חָבַר peccavit.

חָבַר peccatum.

culpa. reatus.

חָבִיב, חָבִיב reus.

חָבַר (i. q.

חָבַר) pl. emph.

חָבַר aenigma. c.

suff. חָבַר.

חָבַר resedit. superse-

dit. *Onk.* 4, 26. חָרַן

מִלְצָאָה supersederunt
precari.

חָלָא arena.

חֵיל חֵילָא *pl. emph.*

חֵילוּתָא virtus. robur.

עֵרְצוֹן *c. suff.* חֵילוֹן,

חֵילוּתוֹן.

חֵילָא *Nom. propr. re-*
gionis.

חֹר albuit. albus fuit.

חֹר, חֹרֹר albus. can-
didus.

חֹר vidit. *imp. pl.*

חֹר *inf.* מִחֹר *Ithpe.*

fut. תִּתְחַר conspicia-
tur.

חֹר rediit. se convertit.

3 *p. s. f. pr.* חֹרֶת.

מִחֹרֶן *pl.* מִחֹרֹרֶן cir-

culus. cyclus.

מִחֹרֶת peccavit. *inf.* מִחֹרֶת

מִחֹרֶת *emph.* מִחֹרֶת pec-

catum. *c. suff.* חִטָּאָךְ.

חִטָּאָה *emph.* חִטָּאָי

peccator *pl.* חִטָּאָי.

חִטָּאָה *Pe. suit. consult. Pa.*

pl. pr. חִטָּאָי *idem.*

חִטָּאָה, חִטָּאָה baculus.

virga.

חִי vixit. *fut.* חִי, חִי

חִי vivificavit. *T.*

חִי, חִי, חִי *Jon. Jos.* 2, 13.

חִי, חִי, חִי *s. תְּחִינָּה in*

vita servabitis.

חִי, חִי, חִי, חִי,

חִי, חִי *pl. emph.* חִי, חִי

(*T. Pseudojon.* 2, 19.

pro חִי, חִי *videtur le-*

gendum חִי) vivens.

vivus.

חִי, חִי, חִי *vita. saepius*

in pl. חִי, חִי *emph.*

חִי *c. suff.* חִי.

חִי, חִי *st. cstr.* חִי, חִי

חִי bestia.

חוּיָא *masc. ser-*
pens.
 חָכֵם sapiens fuit. cogno-
 vit. dignovit. *part. pl.*
 חֲכָמִין
 חָכִים חֲכִימָא sapiens.
 prudens.
 חֲכָמָא *et*
 חוּכְמָא sapientia. pru-
 dentia.
 חָלָף *pro. loco vice.*
 חוּלְקָא pars. portio.
 חָמַי vidit. *pl. pr.*
 חָמוֹן *inf.* מְחַמִּי *s.*
 מִיחַמִּי *fut.* יִחַמִּי *part.*
 חָמִי *pl.* חָמֵן *videns.*
part. pass. חָמֵן (*Pseu-*
dojon. 2, 23.) dignus.
 conveniens. *Ittper. fut.*
 תַּחְחַמִּי
 חָמַר חָמַר desideravit.
 חֲמִידָה *s. f. pr.*

חֲמִישָׁא *m. quin-*
que.
 חֲמִישָׁא (*חֲמִישָׁא*),
 חֲמִישָׁא (*חֲמִישָׁא*)
 quintus.
 חֲסֵדָא חֲסֵדָא gratia. be-
 nignitas.
 אַחֲסֵנָא haereditas.
 אַחֲסֵנָא *c.*
 suff.
 חָפֵס fodit. perscrutatus
 est. pervestigavit. *part.*
 חָפֵסִין *pl.*
 חָקֵלָא ager.
 חֲרָבָא חֲרָבָא ensis, gla-
 dius.
 חוּרְבָן *ctr.* חוּרְבָן
 חוּרְבָן vastatio. de-
 vastatio.
 חֲרָבָא חֲרָבָא foramen. fe-
 nestra.
 חָר חָר exarsit. *fut.*
 יִחְוֹר

חורין liberi. ingenui.
nobiles. בר חורין liber.
חשב cogitavit aestimavit.
reputavit. imputavit. T.
Jon. Hos. 1, 4. fut. c.
suff. אחשבגיה Ithpa.
pass.
חושבן cogitatio. ratio.
computus. supputatio.
חשך, חשך Pe. et Ithpa.
obscuratus, obtenebratus
est.
חשך, חשוכא obscu-
ritas. tenebrae.

ט

טבע infixit. impegit.
טוב טוב bonus fuit. hila-
ris fuit.
יטב v. s. v. יטב.
טב, טובא bonus. pul-
cher. יומא טבא dies
bonus i. e. dies festus.
טוב, טובא bonum. bo-

nitas. beatitudo. טוביה
i. q. hebr. o אשרידו
beatum illum!
טוב, טוב, טוב
טוב, טוב bonum. bonitas.
טוב. Pa. טייל abiit. spa-
tiated est. ambulavit. part.
מטייל, מטייל ambu-
lans. Palpel. מלמל
commovit. agitavit. de-
portavit. Part. pass.
מלמל commotus. va-
gus. errans.
מלמל migratio. vagatio.
טויס טויס volavit.
Pa. idem. (nisi forte le-
gendum טויס part. Pe.)
טויס, טויס volucris.
טויס.
טור, טור et
טורא mons.
טורס Nom. pr. turis.
Tarsus.

חֹיָא *masc. ser-*
pens.

חכם sapiens fuit. cogno-
vit. dignovit. *part. pl.*

חֲכָמִין

חֲכִימָא sapiens.
prudens.

חֲכָמְתָּא *et*
חֲכָמָא sapientia. pru-
dentia.

חֲלָהּ *pro. loco vice.*

חולקא pars. portio.

חֲמִי vidit. *pl. pr.*

חֲמִי *inf.* חֲמוֹן *s.*

חֲמִי *fut.* חֲמִי *part.*

חֲמִי *pl.* חֲמִין *videns.*

part. pass. חֲמִי (*Pseu-*

dojon. 2, 23.) dignus.

conveniens. *Itape. fut.*

חֲחֲמִי

חֲמִד חֲמִד desideravit.

חֲמִידָת *s. f. pr.*

חֲמִשָּׁא *m. quin-*
que.

חֲמִישָׁא (*חֲמִישָׁא*),

חֲמִישָׁא (*חֲמִישָׁא*)

quintus.

חֲסָדָא gratia. be-
nignitas.

חֲסָנָא haereditas.

possessio. חֲסָנָךְ *c.*

suff.

חֲפִס fodit. perscrutatus
est. pervestigavit. *part.*

חֲפִסִין *pl.*

חֲקָלָא ager.

חֲרָבָא ensis, gla-
dius.

חֲרָבָן *cestr.* חֲרָבָן *s.*

חֲרָבָן vastatio. de-

vastatio.

חֲרָבָא foramen. fe-
nestra.

חֲרָר exarsit. *fut.*

חֲחֹר

חורין liberi. ingenui.
nobiles. בר חורין liber.
חשב cogitavit aestimavit.
reputavit. imputavit. T.
Jon. Hos. 1, 4. fut. c.
suff. אחשבגיה Ithpa.
pass.

חשבון cogitatio. ratio.
conputus. supputatio.
חשך, חשוד Pe. et Ithpa.
obscuratus, obtenebratus
est.

חשך, חשוכא obscu-
ritas. tenebrae.

ט

טבע infixit. impegit.
טוב טב bonus fuit. hila-
ris fuit.

יטב v. s. v. חטיב.

טב, טבא bonus. pul-
cher. יומא טבא dies
bonus i. e. dies festus.
טוב, טובא bonum. bo-

nitas. beatitudo. טוביה
i. q. kebr. o אשרידו
beatum illum!

טיב, טיבו, טיבור,
טובא bonum. bonitas.
טול Pa. טייל abiit. spa-

tatus est. ambulavit. part.
מטייל, מטייל ambu-
lans. Palpel. מלמל

commovit. agitavit. de-
portavit. Part. pass.
מלמל commotus. va-

gus. errans.
מלמל migratio. vagatio.

טיים טס volavit.
Pa. idem (nisi forte le-
gendum טיים part. Pe.)

טיסא, טיסא volucris.
volatus.

טור, טורא et טור,
טורא mons.

טורסם Nom. pr. urbis.
Tarsus.

טָלִיא , טָלִי , טָלִי , טָלִיא

pl. emph. טָלִיא , טָלִיא

infans. puer. adolescens.

טָלִל *Pa.* obumbravit. ob-
texit.

טוֹלִין *pl.* טוֹלִין *umbra.*

טָלַק *projecit. dejecit. fut.*

נִטְלוֹק *inf. Ithpe.*

אֶטְלָקוֹת .

טָמַע *absconditus, occul-
tatus est. part. pass.*

טָמִיעַ *absconditus.*

טוֹמְעָא *absconditum.*

מִלְטוֹמְעִיא *thesaurus.*

*prae thesauris. magis
quam thesaur.*

טָמַר *abscondidit. occulta-
vit. Pa.* טָמַר *idem.*

part. מְטָמַר , מְטָמַר

absconditus. Ithpe. אֶטְמַר

*absconditus est. abscon-
didit se. 1 p. s. pr.*

מְטָמַר *part.* אֶיְטָמַרִית

Ithpa. idem. 1 p. אֶיְטָמַר

inf. אֶיְטָמַרִית

et אֶיְטָמַרִיא *Aph. i. q.*

pro אֶיְטָמַרְתָּנוֹן *Pe.*

3p. s. f. pr. c. אֶיְטָמַרְתָּנוֹן

suff. abscondit eos.

טָגַן *Pa.* polluit. inquina-
vit. *fut. pl.* יִטְגְּנוּן .

טָעָא *erravit. pecca-
vit. Inf.* מְטָעִי

Aph. יִטְעוֹן , יִטְעִי *fut.*

c. suff. אֶטְעִי *seduxit.*

1 p. אֶטְעִינִי *seduxit me.*

טוּעִי *error. aberratio.*

טָעוֹא *pl.* טָעוֹן *'emph.*
error. idolum.

טָעוֹנִין *pl.* טָעוֹן *onus.
sarcina. fasciculus.*

טוּפָּרָא *onyx.* לְבוֹשׁ

טוּפָּרָא *vestis onychina*

(pro טוּפָּרָא *? cf. Ps.*

jon. III. v. 7 et 21).

טָרַד expulit. eiecit. טָרַדְתָּ

pro טָרַדְתָּ hebr. ejicis.

פָּרַף טָרְפָּא folium arboris.

מְטָשׂ absconditus est. (insidiatus est). fut. 1 p. pl.

נִמְטָשׂ Ithpe. part. pl.

מִתְטָשִׁין pro מְטָשִׁין

s. מִתְטָשִׁין absconditi. insidiantes.

,

יְאוֹתָא, יְאוֹתָא, יְאוֹתָא

pulchritudo. decor.

יָבַשׁ Pa. arefecit. exsicca-

vit. יָבֶשֶׁתָּא aridum.

terra sicca.

יָד אֵידָא, יָדָא manus.

c. suff. יָדִי, אֵידִי ma-

nus meae. (Ps. jon. 3, 19.

מִן יָד (יָדָא) pro יָדִי

statim. illico.

יָרַע scivit. cognovit. co-

gnovit (de tori consue-

tudine) i. e. rem habuit

cum fem. Praet. Pe.

יָדְעוּ, יָדְעִיתָ, יָדְעָה

Inf. מִידַע, מִידַע

יָדַע, יָדַע Part. מִנְדַע

pl. יָדְעִי, יָדְעִין c. pron.

pers. יָדְעָנָא sciens ego.

i. e. scio. Aph. אֹדַע

indicavit. ostendit. fut. c.

suff. אֹדַעֲנוּ ostendam

iis.

יָדַעְתָּא, יָדַעְתָּא cognitio.

scientia.

יָדַעְתָּא, יָדַעְתָּא idem.

יָדַעְתָּא, יָדַעְתָּא idem.

יָהֵב dedit. posuit. 3 p. s.

f. pr. יָהֵבְתָּ, s. יָהֵבְתָּ

(Onk. Gen. 3, 6 יָהֵבְתָּ)

1 pers. יָהֵבְתָּ s. יָהֵבְתָּ

part. יָהֵבְתָּ, יָהֵבְתָּ pass.

יָהֵב datus.

יָהֵבְתָּ Aph. (Hiph.) verbi

יָהֵבְתָּ q. v.

יומי, יומין *pl.* יומא, יום

(helr.) dies.

יממא *idem.* contr. nox.

tempus diurnum.

יונתא, יונא *columba.*

תזיל, תזיל *fut. verbi*

q. v.

אתיחד, *Ithpa.* יחד

unitus, adjunctus est.

יחיד, יחידא, יחיד

unicus. solus.

חוד, *v. s. v.* אוחדתהון

i. q. טוב *bonus fuit.*

איטיב, *s.* אוטיב *Aph.*

benefecit.

יהנה, *i. q.*

יכלון, *fut. verbi*

q. v.

יובלא, *potestas. facultas.*

ילד, ילד, ילד *peperit.*

3 p. s. f. pr. ילירח

fut. u.f. תלדין ילירח

אתילד *Ithpe.* מילד

(Onk. Gen. 4, 18. cc.

1 pers. אתילדית *)*

Aph. אוליד *genuit.*

תולדא *st. cstr pl.*

generatio.

מולד *generatio novae*

lunae. novilunium.

ימי, ימין *pl.* ימא, ים

mare.

יממא, יממי

mare Suph.

i. e. mare rubrum.

יום *v. s. v.* יממא

dexter. dextera.

dexterum latus.

הימנתון *praet. Hiph. verbi*

q. v.

אמר *q. v.* ימרון *fut. verbi*

v. s. v. מימרא

אינק *suxit. fut.*

gam.

ינקי *pl. cstr. part.* ינקי

sugens. lactens. infans.
puer.

יִסַּף *Aph.* אִוְסִיף addidit.
adjecit. perrexit *cc.* לְ *c.*
Inf. part. pl. מוֹסִיפִין
pergentes.

מוֹעֵד *pl.* מוֹעֲדִין tem-
pus statutum. solemni-
tas. festum.

יַעֲטִין *consilarii. pl. part.*
verbi יַעֲטֵי.

יַפֵּעַ splenduit. luxit. *fut.*
תִּפֵּעַ.

יִשְׂיֵי *v. s. l.* שׁ.

יִצָּר 1) fictio. for-
matio. creatio. 2) cogi-
tatio. יִצָּרָא בִּישָׂא con-
cupiscentia mala.

יִקְדָּא *combustio. incendium.*

יִקְרָא *Aph.* אִקְרִי (נִקְרָא) יִקְרָא
ambivit. cir-

Chrest. cha'd.

cumivit. circumdedit.
עִינִיט *part.* מִקִּיף.

אִקְרָא יִקְרָא *s.* יִקְרָא יִקְרָא
gloria. honor. *c. suff.*
בִּיקְרָהוֹן in gloria sua.
יִקְרָא honorabilis. pre-
tiosus.

אִוְרִיָּה *lex.*
יִרְחִין *pl.* יִרְחָא יִרְחָא
יִרְחִיָּא mensis. novilu-
nium.

יִרוֹקִין יִרוֹק יִרוֹק viri-
ditas. viror.

אִוְשִׂיט *Aph.* יִשֵּׁט exten-
dit. expandit.

שִׁנְתָּא שִׁנְתָּא שִׁנְתָּא שִׁנְתָּא
somnus. dormitio.

מִיִּשְׂרָא מִיִּשְׂרָא planities.
vallis.

יִת *nota Accusativi.*

אִתִּי *v. s. v.* אִתִּי אִתִּי.

יִתִּיב יִתִּיב יִתִּיב sedit. ha-
bitavit. *part.* יִתִּיב יִתִּיב.

pl. יְתִבִּי, יְתִבִּין *sedens.*
habitor.

כ

כֶּ *particula comparandi.*

sicut. secundum. כְּאֵלֹ

ac si. quasi.

כִּבֵּשׁ *subjecit. Ithpe.*

אֶתְכִּבֵּשׁ *subjectus est.*
cecidit.

כֵּד *quum. quando. post-*
quam.

כִּדּוֹן, כִּדּוֹן (כִּדּוֹ) כִּדּוֹ
nunc. עד כִּדּוֹ hucus-
que.

כִּדְרִין, כִּדְרִין *sic. ita. v. s.*
v. דִּין.

כּוֹבֵּין, כּוֹבֵּין *spinae.*

כּוֹכָב *pl. emph. כּוֹכְבֵּי*
stella.

כּוֹל *mensus est. men-*
suravit. part. Ithpe.

מִתְכַּל.

כּוֹן *Pa. intendit. intentus*

est. part. pl. מְכוֹנִין

intenti. Ithpa. part.

מִתְכוֹנִין *intentus.*

כֵּן, כֵּן *sic. ita. ideo. tunc.*

עַל כֵּן *propterea.*

כְּזָרָא, כְּזָרָא, כְּזָרָא *piscis.*

כְּזָרִין *pl.*

כְּחָדָא *simul. v. s. v. אחד.*

כִּי *i. q. hebr. כִּי.*

כִּיֶּסֶד *a כִּים pro*
v. s. l. נ.

אֶכְלִיזָא *clamor. vocife-*
ratio. rugitus. אֶכְלִיזָתִי.

כְּלָל *Schaph. verbi שְׂכָלִל*
v. s. l. ש.

כָּל-כָּל *universitas. omnis.*

כָּלָן, כָּלָן *c. suff.*

כָּלָהוֹן.

כָּלָם *Aph. אֶכְלָם pude-*

fecit. pudore affecit. Ithpe.

et Ithpa. pudefactus est.

מִתְכַּלְמִין *Part. pl.*

בָּמִן latuit. insidiatus est.

fut. נִבְמִין *part.* בְּמִין.

בְּנִי Pa. cognominavit. *part.*

pl. בְּנִין.

בְּנֹרֶה *voc. gr.* κυθάρα

cithara.

בָּנַשׁ collegit. congregavit.

lthp. pass.

בְּנִישׁוֹת s. בְּנִישָׁא con-

gregatio.

מִכְסְנוֹתָא castigatio.

correptio. reprehensio.

בִּיסּוּפָא, בִּסּוּפָא pudor.

ignominia.

בָּעַן jam. nunc.

בָּהּ vola manus. manus.

בִּיפְתָא, בּוּפְתָא vincu-

culum. cippus.

בְּרוּבִין *pl.* (בְּרוּבִים) בְּרוּבִין

Cherub.

אֶבְרוּ Aph. elamavit.

proclamavit. *part. f.*

מְבָרָא proclamans.

praeconizans.

בְּרָפָא, בְּרָדָא munitio. arx

munita. civitas munita.

urbs.

בְּרִיסָא, בְּרִיסָא, בְּרִיסָא

venter.

בּוּרְסָא, בּוּרְסָא thronus.

solum regis.

בּוּתָל, בּוּתָל paries.

בְּתָנָא, בְּתָנָא li-

num. linteum.

ל

ל 1) nota Dativi et Accu-

sativi 2) ad. in.

הָלָא non. הָלָא *et hebr.* הָלָא

an non? nonne? עַד

הָלָא nondum. antequam.

הָלָא ex לִי, לִי, לִי

et לִי non est. לִי

non est ipse.

לֵא, לֵא, לֵא fatigatus

est. laboravit.

לִיאָוֹת, לִיאָוֹת defatigatio.
 labor. molestia.
 מְלַאכָּה, מְלַאכָּה s.
 מְלַאכָּה pl. *emph.*
 מַלְאָכִיא angelus.
 לְבָבָךְ, לְבָבָךְ c. *suff.*
 לְבָבָךְ cor.
 לְבִישׁ indutus. vestitus est.
 אֶלְבִישִׁינוֹן Aph. induit.
 induit eos.
 לְבוּשָׁא, לְבוּשָׁא pl.
 לְבוּשִׁין vestimentum. in-
 dumentum.
 לֹט maledixit. Part.
 לִיט maledictus. *pass.*
 לֵוִיָּתָן Leviathan.
 לֹוֹת, לֹוֹת ad. versus. c.
 לִוְתִּיךְ *suff.*
 לַחֲדָא valde. a. v. q. v.
 לַחֲדוּד solitudo. solum. tan-
 tum. etiam. c. *suff.*
 בְּלַחֲדוּדֵהּ in solitudine
 sua. solus.

לֶחֶם, לֶחֶם panis. cibus.
 לִטַּט et לִטַּט Pe. et Pa.
 מַלְדִּיטָא maledixit. part. pl.
 לִטַּטְוֵיָהּ fut. Pa. c. *suff.*
 מַלְדִּיטָא maledicant ei.
 לֵילִיָּה, לֵילִיָּה nox.
 לְמָא, לְמָא nihilum. nihil.
 דִּלְמָא, דִּלְמָא ne. ne
 דִּלְמָא forte. num?
 תַּלְמִידֵיָא pl. *emph.*
 תַּלְמִידֵיָא discipulus.
 לָעִי, לָעִי fatigatus est.
 לָעִי laboravit. part. *fatigatus.*
 לָעִי fessus.
 לֵיעוֹת, לֵיעוֹת labor. mo-
 lestia.
 מְלָרַע (מְלָרַע) saepius
 מִן לָרַע v. s. v. *אֶרַע*
 ab imo. inferne.
 לִשָּׁן, לִשָּׁן lingua.
 תְּלִיתָאִי lingua tertia.
 i. e. delatio falsa, ca-
 lumnia.

מ

מַה, מַה, מַה quid?
quomodo? מַה־דָּא quid
hoc? cur hoc? לָמָּה,
לָמָּה cur? quapropter?
דָּלְמָּה id, quod. מַה דָּ
v. s. l. ל.

מֵאָרֶה centum. מֵאָתֵין ,
מֵאָתֵין ducenti.
מֵאָן vas. instrumen-
tum.

מֵאָרִי v. s. v. מֵאָרִי.
מֵאָן frustra. sine causa.
immerito.

מֵדָנָה v. s. v. מֵדָנָה.
מֵדָע v. s. מֵדָע.
v. יָדַע.

מֵיִין v. s. v. מֵיִין.
מֵיִין מֵיִין v. s. v. מֵיִין.
מֵיִין vitium. macula. מֵיִין
מֵיִין sine vitio. imma-
culatus.

מֵיִין v. s. v. מֵיִין.

מֵיִין, מֵיִין. מֵיִין.
pl. מֵיִין derisor.

מֵיִין derisio.

מֵיִין Nom. propr. montis.
Morijsa.

מֵיִין mortuus est.
inf. מֵיִין, מֵיִין, מֵיִין.

מֵיִין, מֵיִין, מֵיִין.
mors. מֵיִין.

מֵיִין alimentum.
cibus. v. s. v. מֵיִין.

מֵיִין percussit. feriit. part.
pl. מֵיִין, מֵיִין, מֵיִין.
percutientes.

מֵיִין part. Aph. verbi
q. v. מֵיִין.

מֵיִין, מֵיִין, מֵיִין.
propter. pro. circa. c.
suff. מֵיִין circa
eum propterea
quod. quoniam.

מֵיִין pluvia.

אֶמְטֵר, אֶמְטֵר *Aph.*
 plueret fecit. deplait.
 מוֹהֵין, מוֹי, מִיָּא, מִיָּין
ctr. מִי, מִיָּי *aqua.*
aquae.
 מִיכֵל *esca. cibus. v. s. v.*
 אֶכֶל.
 מִימָרָא, מִימָר *verbum.*
v. s. v. אֶמָר.
 מְלִי, מְלִי, מְלֵא *im-*
pletus fuit. implevit.
part. pass. מְלִי *imple-*
tus. Pa. מְלִי *implevit.*
fut. נְמְלִי *part.* מְמְלִי
pl. מְמְלִין *implentes.*
 לֵאָדָּה *angelus. v. s. v.* מְלֵאָדָּה.
 מְלֵךְ 1) *regnavit.* 2) *consi-*
lium inivit.
 מְלֵכָא, מְלֵכִי, מְלֵכָא
rex.
 מְלֵכוּתָא, מְלֵכוּת *re-*
gnum.
 מְלֵכָא, מְלֵךְ, מְלֵךְ

consilium. consultatio.
pl. c. suff. מְלֵכִיהוֹן.
 מְלֵל *Pa. loquutus est. fut.*
 מְמְלֵל *part.* מְמְלֵל, *loquens. ratio-*
nalis.
 מְלֵא *pl.* מְלֵין *hebr.*
verbum. c. suff. מְלֵי, *pl.*
 מְלֵהָא.
 מְלֵרַע, מְלֵרַע *ab imo. in-*
fra. sub. v. s. v. אֶרַע.
 מְמַת, מְמַת *inf. verbi*
 מוֹת *q. v.*
 מֵן, מֵן *quis?* מֵן, מֵן *is,*
qui.
 מֵן *a, ab. ex. c. suff.*
 מְגִיָּה *a me.* מְגִיָּי
Pseudojon. 3, 22. ex se.
sui jnr. ib. v. 19.
 מְגִיָּה *pro* מְגִיָּה *ex quo.*
 מֵן *ex quo.*
 מֵן *statim. illico.*

מִן ex מֵן et אֵן unde?
unde.

מָנָא numeravit. supputavit. *inf.* מִמְנִי *Ithpe.*
part. מִחְמְנִי numeratus. *Pa.* מִנִּי constituit.
praefecit. *c. suff.* מְנִיחָה *fut.* יִמְנון *part. pass.*
מִמְנִי praepositus. praefectus.

מִמְנָא *idem. pl.* מִמְנִן
pro מִמְנִין.

מִנִּין numerus.
מִנָּח (*מְנַח*) *inf. verbi*
נוח *q. v.*

הַמְנִיכָה, הַמְנִיכָא, מְנִיכָא
torques.

מִנֵּעַ cohibuit. *imperat.*
מִנֵּעַ.

אֶחְמָסִי *Pe. et Ithpe.* מִסָּא
liquefactus est.

מִסָּר tradidit. *1 p. s. pr.*

מִסְרִיר *part. pass.*

מִסִּיר traditus.

מִעֵין *pl.* מִעֵין *vi-*
scera. venter. *c. suff.*

מִיעֵד, מִיעֵד.

מִעֵינָא *idem.*

מִצְחָא, מִצָּח frons. frontis.

מִצְוָא praeceptum. *v. s. l.* צ

מִצִּיעוֹת medietas. medium.

מִצְהוֹת attentio. auditus.
v. s. v. צוֹת.

מִקִּיר (*מִקִּירָה*) *part. Aph.*
verbi יִקֵּר *q. v.*

מִאֲרִי, מִרִּי, מִרָא, מִר
dominus *pl. c. suff.*

מִרִּידוֹן domini ipsorum.

מִרְתָּ (*st. cstr.*) מִרָא *fem.*
domina.

מִרְדּוּ rebellavit. *cc. ב.* de-
fecit. *pl. pr.* מִרְדּוּ *Pa.*

idem. inf. מְרָדָא *s. leg.*

מְרָדָא rebellis.

מְרֻדוּתָא *v. s. v.* רָדָא.

מְרֻמָּא altum. altitudo.

v. s. v. רוּם.

מְרַע aegrotus fuit. aegro-

tavit. *Aph. part.* מְמַרַע

aegrotare faciens.

מְרִירָא amar. מְרִירָא ama-

ritudines. *hebr. fem. pl.*

מְרִירָתָא *idem.*

מְשִׁיחָא, מְשִׁיחָא unctus.

Messias. *c. suff.* מְשִׁיחָהּ

unctus ejus.

מְשַׁךְ pellis. cutis. *c. suff.*

מְשַׁכְךָ.

מוֹשְׁבָא, מוֹשְׁבָא *idem.*

מְתוּיָא, מְתוּיָא *pro et*

מְתוּיָא *v. s. l.* ת.

מְתִי, מְתִי quando?

עַד מְתִי *idem.* מְתִי

quousque?

מְתִילָא, מְתִילָא *s.* מְתִילָא

pl. מְתִילָא parabola. si-

militudo. proverbium. *c.*

מְתִילָא *suff.*

מְתִילָא, מְתִילָא *part.*

pass. similis.

מְתִין *Pe. et Aph.* אֲמַתִּין,

אֲמַתִּין expectavit. mo-

ratus est. mansit.

מְתִין, מְתִין, מְתִין *v. s. v.*

נָחַן.

נ

נְבִיאָא, *Ithpa.* נְבִיאָא,

נְבִיאָא prophetavit. va-

ticinatus est.

נְבִיאָא, נְבִיאָא, נְבִיאָא

pl. emph. נְבִיאָא,

נְבִיאָא propheta.

נְבִיאָא prophetia.

נְבִילָא, נְבִילָא Nablium. in-

strumentum musicum.

נָבַע manavit promanavit.

Aph. אָפִיעַ, אָפִיעַ *pro-*
manare fecit. eructavit.
eloquutus est.

אֶתְנַגֵּיב *Pe. et Ithpe.* נִגַּב
exsiccat, desiccatus
est.

נִגִּיבָא, נִגִּיבָא *sic-*
citas.

נִגַּד *traxit. extraxit. Ithpe.*
subtractus est. exspira-
vit.

נָגִיד, נָגִיד, נָגִיד *dux.*
praelectus. princeps.

נִדַּע, נִדַּע, נִדַּע *v.*
v. s. v. יָדַע.

נִהַר *Pe. et Ithpe.* splen-
duit. illuxit. *Ithpe. s.*
Ithpa. 3 p. pl. f. pr.

אֶתְנִהַר *pro* אֶתְנִהַר
Pa. et Aph. illuminavit.

נִהַר *inf. Pa.* מִנְהַר *inf.*

אֶתְנִהַר, אֶתְנִהַר *Aph.*

אֶתְנִהַר.

Chrest. chald.

נִהַר, נִהַר *lux. pl.*

נִהַר, נִהַר.

נִהַר *pl.* נִהַר, נִהַר
flumen. flavius.

נָח, נָח, נָח *quievit. requie-*
vit. 1 *p. s. pr.* נִיחִית *pro*

נִיחִית *fut.* יָנוּחַ *quietum*
erit. *Inf.* מָנַח.

מָנַח *quies. (Onk. 3, 8.*
מָנַח *pro* מָנַח).

נִוּן *pl.* נִוּוּן *piscis.*

נִוּר, נִוּר *ignis.*

נִחַמָּה, נִחַמָּה *pl.* נִחַמָּה
נִחַמָּה *consolatio.*

נִחִיר *nares.*

נִחָשׁ, נִחָשׁ *aes. cuprum.*

נָחַת *descendit. part.* נִחִית *Aph.*
נָחַת *pl. cstr.* נִחִית.

נָחַת, נָחַת *demisit.*
part. מָחַת, מָחַת.

מָחַת.

נָטַר *servavit. custodivit.*

K

מַפְזֹר, מְנַטֵּר, מַטָּר. *Inf.*
 מַטָּר. *Part.* מַטָּרָה. *c. suff.*
 מַטָּר, מַטָּר, מַטָּר. *pl.*
 מַטָּר. *custodiens. servans. custos. pass.*
 מַטָּר. *servatus. custoditus.*
 מַטָּר. *custodiens. observans.*
 גִּימּוּסָה, גִּימּוּסָא, גִּימּוּס
voc. gr. νόμος. lex.
 גִּימּוּס. *Nom. propr. mensis.*
 Nisan.
 נָכָא. *percussit. 2. p. s. f. pr. T. Ps. jon. 3, 15.*
sed legendum videtur
 נָכָא. *part. verbi*
ut in T. Hieros.
 נָכָא, נָכָא. *(pro נָכָא)*
a verbo (נָכָא) *loculus.*
marsupium. Prov. 1, 14.
pro נָכָא legendum vi-
detur נָכָא. *sors tua.*
 נָכָא, נָכָא. *pl.*

נָכָא. *substantia. opes.*
pl. facultates. opes.
 נָכָא. *momordit. part.*
mordens.
 נָכָא, נָכָא, נָכָא. *accepit. cepit. sumsit. sustulit. 3 p. s. f. pr.*
 נָכָא. *Part. fut. יָכָא. pl.*
 נָכָא. *pass. f. נָכָא.*
 נָכָא. *sumta est. Gen. 2, 24. Onk. inf. מָכָא.*
 נָכָא. *i. q. hebr. נָכָא.*
 נָכָא. *πρόσωπον λαμβάνειν. favit. propitius fuit alicui. מָכָא.*
 נָכָא. *προςωποληψία. Aph. part. מָכָא. fa-*
vens alicui.
 נָכָא. *pl. נָכָא. libamen. opes.*
 נָכָא. *1) ascendit. fut. יָכָא.*
 נָכָא. *Aph. ascen-*
dere fecit. produxit.

אֶסְקָתָנוּ *c. suff. ascendere fecit eos. inf.* מִסְקָא
 2) *Pe. et Aph.* accendit. adoluit. combussit.
praet. Aph. אֶסִּיק *inf.*
 אֶסְקוּתָא.
 אֶסְקָא *spiravit. inspiravit. inflavit. cc.* בָּ.
 אֶסְקָא *cecidit. 3 p. s. f. pr.*
 אֶסְקָא.
 אֶסְקָא *abortus. abortivum.*
 אֶסְקָא *exiit. 1 p. s. pr.* אֶסְקָא
pl. pr. inf. אֶסְקָא
c. suff. אֶסְקָא *in exitu vestro. part.*
 אֶסְקָא *exiens. fut. 1 p. pl.* אֶסְקָא
Aph. eduxit. produxit.
 אֶסִּיק (*et cum forma Hiph.*) אֶסְקָא *3 p. s. f.*
pr. אֶסְקָא, אֶסְקָא *imp. f.* אֶסְקָא *fut.*
 אֶסְקָא.

אֶסְקָא *ctr.* אֶסְקָא, אֶסְקָא
anima. animus. c. suff.
 אֶסְקָא *anima nostra.*
pl. emph. אֶסְקָא *c. suff.*
 אֶסְקָא, אֶסְקָא
 אֶסְקָא, אֶסְקָא
pro אֶסְקָא, אֶסְקָא
 אֶסְקָא *Pe. Pa. et Ithpe.* rixatus, jurgatus est. contendit. *inf.* *Pe.* אֶסְקָא
part. Ithpe. pl. אֶסְקָא
et Pa. אֶסְקָא *pro* אֶסְקָא
 rixantes. contendentes.
 אֶסְקָא *plantavit. Ithpe.*
pass. plantatus est.
 אֶסְקָא *femina.*
 אֶסְקָא *v. s. v.* אֶסְקָא.
 אֶסְקָא *Pe. et Pa.* flavit. spiravit.
 אֶסְקָא *homines. uxores. mulieres. ctr.* אֶסְקָא
c. suff. אֶסְקָא, אֶסְקָא
v. s. v. אֶסְקָא.

נִשְׁמָחָא, נִשְׁמָא halitus.
anima.

נֶשֶׁף crepusculum.

נָחַב *Pe. et Pa. i. q.* נָשַׁב
flavit. spiravit. *part. Pa.*

f. מְנַחֵבָא.

נָחַז diffluxit. diffusus est.
part. pl. נִתְּחוּ diffuentes.

נָחַן dedit. *inf.* מִתֵּן, מִתֵּן,
מִתֵּן, מִתֵּן *fut.* אֶתֵּן,
תִּתֵּנוּ.

מִתֵּן, מִתֵּן donum. do-
natio.

נָחַר decedit. defluxit. *fut.*
מִתֵּר. *inf.* יִתְּרוֹן.

ס

סָבַל tulit. pertulit. susti-
nuit. *inf. Pe.* מְסַבֵּל

c. suff. מְסַבְּלִיה *inf.*

Pe. מְסַבְּלָא.

סָבַע saturatus, exsatiatus

est cc. מֵן. 3 pl. f.

יִסְבְּעוֹן.

סָבַר 1) portavit. tulit. su-
stulit. 2) exspectavit.
speravit. cogitavit. puta-
vit. *part.* סָבֵר *pl.* סָבְרִין
sperans. cogitans. putans.

סָבַר, סָבָרָא accepta-
tio. spes. exspectatio.

סָבַר אִפִּין personae re-
spectus. favor. gratia *i.*

q. hebr. מְשָׂא פָּנִים.

סָבָרָא multiplicatus est. *imp.*

pl. יִסְבֵּי *fut.* סָבֵן *Aph.*

מִסְבָּרָא. *inf.* מִסְבָּרָא.

אִסְבָּא 1. *p. fut.* אִסְבֵּי.

סָבֵן *pl.* סָבֵי, סָבֵי *mul-*
tus. copiosus.

סָבֵן, סָבֵן afflictio. *pl.*
c. suff. סָבֵן.

סָבֵר, סָבֵר *Pe. et Pa.* or-
dinavit. disposuit. *part.*
Pe. pass. סָבֵר.

סדר, סדר, סדר
ordo.

סיחרא, סהרא luna.

סוסא *emph.* סוסא *pl.*

סוסא equus.

סופא, סופא finis.

סיפי, סיפין *pl.* סיפא
idem.

סטרא, סטר latus. ora.
extremitas. *T. Hieros.*

סתרינ סטרה 3, 24.

סתרינ סטרתא *pro*
a duobus lateribus suis.

סימא, סימא argentum.
pecunia. thesaurus.

ספא *Pe. et Ithpa.* specta-
vit. speculatus est. ex-
spectavit.

סתבל *Pe. et Ithpa.* אסתבל
intuitus est. consideravit.
intellexit. *inf. Ithpa.*

אסתבלות, אסתבלא.

סקלא, סקלא, סקל
insipiens.

סוכלתנא, סוכלתן
intelligens. prudens.

סלק ascendit. 3 *p. s. f. pr.*

סליק *part.* סליק *Pa.*

סליק *idem.* s. ascendere
fecit.

סמאל *Nom. propr. angeli*
maligni, angeli mortis.
Sammael.

סמך *s.* סמך *emph.*
סמכא sustentaculum.
adminiculum.

סומכא, סומכא crassi-
tudo. latitudo.

סימן *pl.* סימן signum.

סומק, סומק rufus. ru-
bicundus.

סנא, סנא odit. odio ha-
bit. *part.* סנא *pl.* סנא

סנא.

סֶעֶר, סֶעֶרָא *auxilium.*

sustentaculum. pl. c. suff.

סֶעֶרִיכּוֹן.

סֶעֶרָא *prandium. cibus.*

סֶעֶר *Pe. et Aph. visita-*

vit. animadvertit.

אֶסְתָּרָהֵב *et Ithpa.* סֶרְהֵב

festinavit. properavit.

מֶסְתָּרָהֵבִין *part. pl.*

סֶרְקָא *s.* סֶרְקָא *inanitas.*

sterilitas.

סֶרִיקוֹיחָא, סֶרִיקוֹת

vanitas. inanitas.

ע

עָנָא, עֵן, עָאן *pecus. (oves*

et caprae), ovis, oves.

עֲבַד *fecit. 2 p. s. pr.*

עֲבִדִּית *1 p. fut.*

הַעֲבִיד, אֲעִבִּיד

inf. נֶעֱבִיד, נַעֲבִיד

part. מַעֲבִיד, מְעַבֵּד

עֲבִיד *pass.* עֲבִיד, עֲבִיד

servus. עֲבִידָא, עֲבִיד

עֲבִידָא *ctr.* עֲבִידָא

factum. opus.

עֲוֹבָדָא, עֲוֹבָד *idem.*

עֲבַר *transgressus est. mi-*

gravit legem. Aph. idem.

אֲעֲבִרִית *1 p. s. pr.*

עֲבָרָא *transitus. locust trans-*

flumen. בְּעֲבָרָא ד. trans.

עֲבוּרִין *pl. 1) inter-*

calatio. 2) conceptus.

עֲגָלָא, עֲגָלָא, עֲגָלָא *pl. emph.*

עֲגָלָא *vitulus.*

עַד לְעֶלְמִין *usque ad.*

עַד דְּ *in aeternum. עד ד.*

עַד לָא *nondum.*

antequam.

עֲבָדָא, עֲבָדָא *Pa. concepit.*

gravida facta est. 3 p. s.

f. pr. עֲבִידָא Aph. idem

3 p. s. f. pr. אֲעִדִיעָח.

עֲדוּיִין *pl. עֲדוּי, עֲדוּי*

conceptus. *c. suff.* 2 p. f.

עִדְוִינִי, עִדְוִינִי.

עֵדֶן *Nom. propr.* Eden.

עֵדֶן *tempus.*

עוֹד *adhuc. amplius. rursus.*

עוֹל *iniquitas. perversitas.*

עוֹף *avis. volucris.*

עוֹק *angustia. tribulatio.*

עוֹרֵר *Pol. excitavit.*

suscitavit. Ithpe. pass.

inf. c. suff. בְּאַתְּעִירוֹתֶהוּן

quum excitati fuerint.

עַל *v. s. v.* עֵילוּי, עֵיל

עֵינִין *pl.* עֵינָא

cstr. עֵינִין

c. suff. עֵינִי oculi mei.

Pa. עֵין oculis inspexit.

attentus, intentus est.

cc. בְּ.

עֵלֹי, עֵלֹי *super.*

supra. contra. מַעַל su-

per. a. עַל דִּי, עַל דִּי

propterea, quod. עַל דִּלָּא

propterea, quod non. c.

suff. עֵלֹי, עֵלֹי

עֵלִיכֹן.

עֵלֹי, עֵלֹי, לְעֵיל, עֵיל

super. superne. מִן לְעֵלָא

de- מִעֵלֹי, מִלְּעֵילָא

super. superne.

עֵלִי *excelsus.*

supremus. summus. pl.

עֵלָא.

עֵלִי *st. cstr. pl.* (עֵלָה)

folia. vox hebr.

עַל *ingressus est.*

introivit. cc. לְ. 3 p. *pl. pr.*

הָעוֹל, יַעוֹל *fut.* עַלֹ

הָעוֹל.

מַעֲלָא *introitus.*

עֵלְעוֹלָא, עֵלְעוֹל

pestas. procella. (forma

Palp.)

עוֹלָם, עוֹלָם *et hebr.*

עֶלְמָא, עֶלְמָא saeculum. aeternitas. mundus.
 לְעֶלְמָא in aeternum.
 עֶלְמָא, עֶלְמָא puer. puerulus. adolescens.
 עֶלְעָרָא, עֶלְעָרָא עלע
 עֶלְעָרָא costa. c. suff.
 עֶלְעָרָא עלעוהי.
 עֶמְלָא, (עֶמְלָא) (hebr.) עֶמְלָא
 labor. molestia.
 עֶמְלָא, עֶמְלָא pl. cstr.
 עֶמְלָא emph. עֶמְלָא populus. c. suff. עֶמְלָא.
 עֶמְלָא cum. c. suff. עֶמְלָא.
 עֶמְלָא, עֶמְלָא עֶמְלָא.
 עֶמְלָא profundus.
 עֶמְלָא jam. nunc.
 עֶמְלָא respondit. loqui coepit. fut. עֶמְלָא hebr.
 עֶמְלָא respondens. part.
 עֶמְלָא, עֶמְלָא emph. עֶמְלָא cstr.
 עֶמְלָא nubes.

עֶסְבָּא, עֶסְבָּא herba. i. q.
 עֶשְׂבָּא.
 עֶסְבָּא, עֶסְבָּא pl.
 עֶסְבָּא, עֶסְבָּא opera
 res. negotium על עֶסְבָּא
 propter. causa.
 עֶפְרָא, עֶפְרָא pulvis. terra.
 עֶקְבָּא, עֶקְבָּא, עֶקְבָּא
 עֶקְבָּא calx. calcaneum.
 עֶקְבָּא finis. extremitas.
 עֶרְטִילִי, עֶרְטִילִי עֶרְטִילִי
 עֶרְטִילִי, עֶרְטִילִי עֶרְטִילִי
 pl. עֶרְטִילִי nudus.
 עֶרְטִילִי nudatus, denudatus est.
 עֶרְטִילִי astutus. callidus.
 עֶרְטִילִי astutia. calliditas.
 עֶשְׂבָּא, עֶשְׂבָּא herba tenera semen produciens.
 עֶשְׂבָּא herba.
 עֶשְׂבָּא, עֶשְׂבָּא עֶשְׂבָּא

עֲשָׂרֵי *s. de-*
cem.

עֲשָׂרִין *viginti.*

עָתֵד *Ithpa.* אֶתְעָתֵד *stet-*
tit. paratus est. ventu-
rus, futurus est.

עָתִיד, עָתִיד *paratus.*
futurus.

עוֹתָרָא, עֲתָרָא *divitiae.*
opes. facultates.

פ

פָּתִי *vide s. v.* פָּתִי.

פּוֹמָא *os, oris. c.*

suff. פּוֹמִיָה, פּוֹמָד.

Onk. 4, 21. מְמַנְּן עַל-

פּוֹמִיָה *praefecti ori-*
nablii. *i. e.* praefecti na-

blio. *sed videtur legen-*
dum מְמַנְּן *pulsans. ca-*
nens pro מְמַנְּן.

פּוֹשׁ *crevit. auctus,*
multiplicatus est.

פִּישׁוֹן *Nom. propr. fluvii.*

Chrest. cha'd.

פִּגְלָא *figulus.*

פִּיגִי *pinguis. saginatus.*

פִּי *Pa.* placavit. quietum
reddidit. *Ithpa.* placatus,
contentus fuit. acquievit.

פִּלְאָה, פִּלְאָה *interpre-*
tatio. sententia allego-
rica.

פִּלְחָא *serviit. laboravit. co-*
luit. 3 *p. pl. pr.* פִּלְחָא,

פִּלְחָא *inf. part.* מְפִלְחָא

פִּלְחָא *laborans in terra.*

פִּלְחָא *s. c. accus.* בְּ

פִּלְחָא *cultores idolo-*
rum.

פּוֹלְחָא, פּוֹלְחָא *servi-*
tus. cultus.

פִּנָּה, פִּנָּה *adspexit.*
vertit se. *Ithpe. fut.*

תִּתְפַּנּוּ *convertimini.*

פּוֹנְדִּיקִיָּה *voc. gr. παν-*
δοκστρια. mulier taber-
naria. caupona. hospita.

oblectavit. *Ithpa.* ob-
lectavit se.

abscidit. cessavit.
destitit. *cca.*

Pa. פקיד, פקד (פקד)
imperavit. praecepit. jus-
sit. *cc.* על *Pseudojon.*

3, 22. דפקידתא *pro*

דפקידתיה.

פקודא *pl. emph.*

פקודיא *mandatum.*
praeceptum.

פריין *pl. hebr. pl.* פריי *et* פריין *pl.*

פריין *pro* fructus.

פּרולא, פּרול ferrum.

פּרח *part.* volavit. פּרח.

פּרחתא, פּרחא *vola-*
tile. volucris.

extendit. expandit.

פּריס *part. pass. f.*

פּריסא.

solvit. rependit. *Ithpe.*

ultus est. vindicavit. *cc.*

אחפרע *inf.* מן
מתפרעא, אחפרע
מפרעא.

פורענותא, פורענות
ultio. vin-
dicta. poena.

בפריע, פריע *celeriter.*
cito.

פרק *eripuit. redemit. li-*
beravit. אפרקנון *fut.*

c. suff. — Ithpe. s. Ithpa.

יתפרקון, יתפרקון *pass.*
fut.

פרש *Pe.* separavit. distin-
xit. discrimen fecit. *Ithpe.*

מתפרש *dividens se.*
separatus. *Aph.* אפריש

אפריש *i. q. Pe. part.*

מפרש, מפריש *inf.*

מפרשא, אפרשא

Ittaph. תאפרש *fut.*

discrimen fiat. (*falso*

יתאפרש).

פָּרֶשׁ *pl.* פָּרָשִׁין *eques.*
פָּרָה *Nom. propr. fluvii.*
Euphrates.

פָּשָׂא *i. q.* פּוֹשׁ. *Aph.*
idem. sed Ps. jon. 1, 22.
יִפְשִׁי *fortasse pro* יִפְשִׁי
aut יִפּוֹשׁ *positum.*

פָּשַׁט *extendit.*

אִפְשָׁר, אִיפְשָׁר *possibile*
est. fieri potest. לִיִּת
אִפְשָׁר *non est possi-*
bile.

פָּתִי, פָּאֲתִי *latum. spa-*
tiosum. Job. 3, 10. פָּאֲתִי
פָּתִי *latum portarum*
mearum. (sive ut pl. vocis
אֲתָא angulus. latus.
latera portarum m.) alii
legunt פָּרְתִי דְּלִיפְתִי
rupturae maxillarum me-
arum. cf. Levyl. ch. s. h. v.

פִּתְנָם, פִּתְנָמָא *verbum.*
res. opus.

פָּתַח *aperuit. 3 p. s. f. pr.*
פָּתַחַת, פָּתַחַת, פָּתַחַת
Ithpe. et Ithpa. pass.
יִתְפַּתְחֵן *fut. apertae*
erunt. inf. אִתְפַּתְחָא
פָּתַךְ *miscuit. Ps. jon. 2, 7.*
פָּתְכָא *pro* פָּתְכָה
„miscuit eum“.

צ

צָבַח *voluit. acquievit. צְבוּ*
acquieverunt.

צָבַחַר *parum. parumper.*
paulisper.

צָבַעַן *pl.* צָבַעַן *et*
צָבַעַן *astr.* צָבַעַת
emph. צָבַעַתָּא *digitus.*

צָרָא *vastatus, desolatus*
est. part. צָרִי, צָרִיָּא *s.*

צָרִיָּא *desolatus.*

צָרוּת, צָרוּת (צָרִי) *pl.*

צָרִין *vastitas. desolatio.*
solitudo.

צדיק justus. pius.

צדקתא justitia.

מצותא , מצות , מצוא
praeceptum.

צנאר collum. c. suff.

צורק.

מצודתא rete
venatorium.

צוח clamavit. vocavit. part.

pl. צוחין clamantes.

אציית Pe. et Aph. צת צות.

אציית audivit. attendit.

advertit. cc. ל 2 pl. f. imp.

Aph. אצייתא s. אצייתא

s. אצייתא pro אצייתא

attendite f.

מצותא forma inf.

auditus. auscultatio. at-
tentio.

אצטלי pl.

אצטלון stola. v. s. l. א.

צלי Pa. oravit. צלי.

precatus est. invocavit.

pl. imp. צלו inf.

צליא profundus.
limpidus.

צלמא imago.

צלמא pullulavit. germina-

vit. Aph. אצמח ger-

minare fecit.

אצנע Aph. צנע collo-

cavit. posuit.

צער dolor. affli-

ctio. c. suff. צעריכי do-

lores tui. f.

אצמער Ithpa. dolore,

moerore affectus est.

צפר tempus ma-

tutinum. aurora.

צרוך commoditas. utilitas.

ק

קבל clamavit. conquestus

est. part. pl. קבלין.

קָבַל *Pa. accepit. suscepit. recepit. obedivit. 2p. s. m. pr.* קִבְּלָתָּהּ, קִבְּלָתָּהּ (קִבְּלָתָּהּ) *pro* (קִבְּלָתָּהּ) *imp.* קִבְּלוּ *f.* קִבְּלוּ *pro* קִבְּלוּ *inf.* אֶת־קִבְּלָתָּהּ *Ithpa.* מִקְבָּלָהּ *accipitur.*

קִבְּלִי, קִבְּלִי *coram. c.* בְּקִבְּלִי *coram eo. suff.* בְּקִבְּלִי *quasi coram eo.* קִבְּלָהּ, קִבְּלָהּ *te-*
nebrae. caligo.

קִבְּוֹרָהּ, קִבְּוֹרָהּ *sepul-*
tura. sepulchrum.

קִבְּוֹתָהּ *s. potius* קִבְּוֹתָהּ
tectum concameratum.
fornix. tabernaculum.
aliud sign. cupa. ur-
ceus. fossa.

קִבְּוֹתָהּ *ante. coram.* מִן
קִבְּוֹתָהּ *ante. a, ab.*
c. suff. קִבְּוֹתָהּ *coram*

me. קִבְּוֹתָהּ *coram ipso.*
מִן קִבְּוֹתָהּ *coram vo-*
bis. prae vobis. propter
vos. קִבְּוֹתָהּ עַד לָא
antequam. קִבְּוֹתָהּ i. q.
קִבְּוֹתָהּ i. q.
קִבְּוֹתָהּ *coram te.*

קִבְּוֹתָהּ *pl. vocis* קִבְּוֹתָהּ,
קִבְּוֹתָהּ *praecedentes. me-*
liores. praeferendi.

קִבְּוֹתָהּ, קִבְּוֹתָהּ, קִבְּוֹתָהּ,
קִבְּוֹתָהּ *pl.* קִבְּוֹתָהּ *oriens.*
principium. מִן לְקִבְּוֹתָהּ
מִלְּקִבְּוֹתָהּ, מִלְּקִבְּוֹתָהּ
ab orientali parte. a prin-
cipio. antiquitus.

קִבְּוֹתָהּ (*T. Hieros. 1, 5.*
קִבְּוֹתָהּ) *primus.*

קִבְּוֹתָהּ *Pa. et Aph.* אֶת־קִבְּוֹתָהּ
praevenit. praecessit.
maturavit.

קִבְּוֹתָהּ *Pa. et Aph.* קִבְּוֹתָהּ
אֶת־קִבְּוֹתָהּ *sanctificavit. con-*

secravit. *inf.* מִקְדָּשָׁא ,
מִקְדָּשָׁא .

sanctuarium. sanctus. מִקְדָּשָׁא , מִקְדָּשׁ

vox. קוֹל *et hebr.* קל. קול
sonus.

surrexit. *contra* קָם . קום
al. cc. ב. fut. נִיקוּם

inf. נִיקוּם *s.* נָקוּם *pro*

מִיקוּם , מִקָּם , מָקָם
part. pl. מִיקוּם *pro*

קִימִין *Aph.* קִימִין *stabilivit.* קִימִין
servavit. juravit. 3 p. pl. pr.

קִימוּ *imp.* קִימוּ *jurate.* קִימוּ
part. pl. מִקִּימִין .

statutum. קִימָא , קִימָם
foedus. pactum. .

stabilis. firmus. verus. קִימָא , קִימָם

v. s. v. קִדְמוּי *i. q.* קִדְמוּי

קִדְמוּי *i. q.* קִדְמוּי : קִדְמוּי
ibidem.

hebr. lamentatio. *pl.* קִינָא . קִינָא

pl. hebr. תְּקוּפָא . קוּף
circuitus. conversio solis. תְּקוּפוֹת

arcus. קִשְׁמָא , קִשְׁתָּא . קוּשׁ
interfecit. occidit. קָטַל

fut. praet. c. suff. קָטַלִּיהּ

Pa. תְּקַטּוּל , יְקַטּוּל

idem. praet. c. suff. קָטַל

Ithpe. pass. 1 p. קָטַלְנִין

pl. fut. pro נִתְקַטְּלָא

נִתְקַטְּלָא .

occisio. caedes. קָטַל
mors.

occisio. קָטַלִּיהּ

voc. gr. קִירִים , קִירִים
κύριος. dominus.

Pa. laudavit. celebravit. *inf.* מְקַלָּסָא . קָלָם

cingulum. קָמוּר , קָמוּר

acquisivit. comparavit sibi. 1 p. קָנָא , קָנָא , קָנָא

s. pr. קָנִיתִי *et hebr.*

יִקְנֶה *fut. hebr.*

קָצַץ cecidit. truncauit. amputauit.

קָרָא vocauit. apellauit. 1

p. s. pr. קָרִית *pro* קָרִית

imp. קָרִי , קָרָא *fut.*

נִקְרִי 3 *pl. fem.*

נִקְרוּנִי *c. suff.*

vocabunt me. *part.* קָרִי

inf. מִקְרִי , מִקְרִי *Ithpe.*

pass. אֶתְקָרִי .

קָרַב accessit. appropinquauit. *cc.* לָחַט *s.* בָּ .

קָרַב *bellum.*

קָרְבָּא , קָרַב

עֲבָדֵי קָרְבָּא *facientes*

bellum. milites.

קָרְבָּו , קָרְבָּו , קִירְבָּו

קִירְבָּנָא *oblatio. sacrificium.*

קִירְטֹר , קִירְטֹר *thesaurus. domus*

עַל־obtexit. obduxit. *cc.* קָרַם

קָרִיצָה , קָרִיצָא , קָרִיץ

matutinum tempus. aurora. i. q. hebr.

שַׁחַר .

קָרְתָּא *oppidum. urbs.*

קִוְשָׁא , קִשׁוּט *veritas.*

בְּקִוְשָׁא *in veritate.*

vere.

קִשִּׁישׁ , קִשִּׁישׁ *senex. decrepitus.*

קִישׁ *v. s. v.* קִשָּׁא .

ר

רִישׁוֹן *pl.* רִישׁ , רִאשׁ

caput. princeps. principium. initium.

רִאשִׁית *hebr. initium.*

רָבִי , רָבָה , רָבָא *magnus*

factus est. creuit. Pa.

רָבִי *crescere fecit.*

רָבִי *produxit. eduxit. educauit. exaltavit. Ithpa. pass.*

pl. fut. יִתְרַבּוּ *magnificabuntur. ad magnificam dignitatem extol-*

lentur.

רַבְרָבִין *pl.* רַבָּא רַב רַבב.
 רַבְרָבִיא *magnus. dominus. princeps. magister. c. suff.* רַבְחוּן *T.*
Ps. jon. 4, 20. רַב בְּחוּן
pro רַבְחוּן.

רַבַּע *v. s. v.* אַרְבַּסר.
 רַבַּע *eubavit. jacuit. part.*
 רַבִּיעַ.
 אַרְבַּעָא *fem.* אַרְבַּעָא *masc. st.*
 אַרְבַּעָא *castr.* אַרְבַּעַת *quatuor.*

אַרְבַּעִין *quadraginta.*
 אַרְבַּסַּר, אַרְבַּסַּר *ex*
 אַרְבַּע *et* עַסַּר *quatuor-*
decim.

רַבִּיעָא, רַבִּיעָא, רַבִּיעָא
emph. רַבִּיעָא *quartus.*
 רַבְרָבִיא, רַבְרָבִין *domini.*
v. s. v. רַבב.
 רַבַּע *Pe. expetivit. deside-*

ravit. 3 pl. pr. רַבִּיגוּ *ex-*
petunt sibi. Pa. idem.
part. pass. מַרְבַּג *desi-*
derabilis.
 רַבִּי *commotus, iratus est.*
fut. יַרְבִּיז.
 רַבִּיגוּ, רַבִּיגוּ *commotio.*
ira. indignatio. c. suff.
 רַבִּיגוּ.
 רַבִּיגוּ, רַבִּיגוּ, רַבִּיגוּ
pes. c. suff. רַבִּיגוּ *pe-*
des tui. רַבִּיגוּ.
 רַבִּיגוּ, רַבִּיגוּ *Pe. et Ithpe.*
 אַתְרִיגוּ *tumultuatus est.*
part. pl. מַתְרִיגוּ.
 רַבִּי, רַבִּי *castigavit. eru-*
divit.
 מַרְדוּתָא *castigatio. eru-*
ditio.
 רַבִּי *persequutus, sequu-*
tns est. pl. pr. רַבִּי.
imp. רַבִּי *part.* רַבִּי.
 רַבִּי *s. pl.* רַבִּי.

emph. רִדְפָּיָא persecutor. *cc.* בָּתֵּר.

רָהַט cucurrit. accurrit. *part. pl. fem.* רָהֲטָן.

רוּז secretum. רָזִין clam.

רוּחַ ventus. פְּלַגַּא plaga mundi. רוּחַ spiritus. רוּחַ anima. *c. suff.* רוּחִי.

רוּם altus fuit. extulit se. *Aph.* אָרִים exaltavit. elevavit. sustulit. 1 *p. s. pr.* אָרִימִית.

רוּם altitudo.

מְרוּמָא altum. excelsum. altitudo.

רָחַם misertus est.

amavit. *part. pl.* רָחֲמִין

amantes. diligentes. *part.*

pass. רָחִים amatus. *Pa.*

idem. fut. אֲרַחֵם *inf.*

רַחֲמָא.

רַחֲמָא amor. (*Job. 3,*

Chrest. chald.

11. מִן רַחֲמָא *i. q. hebr.*

מִרְחָם ex utero?)

רַחֲמִין misericordia. בְּרַחֲמִין per misericordiam. quaeso.

רַחֲשׁ repsit. re-
perefecit. produxit. 3 *pl.*

f. pr. רִיחֲשָׁא repunt.
se movent. *fut. pl.*

רַחֲשׁ *part.* יְרַחֲשׁוּן

רַחֲשָׁא רַחֲשָׁא רַחֲשִׁישׁ

רַחֲשָׁא repens. se mo-
vens. *Aph.* produxit. *pl.*

pr. אֲרַחֲשׁוּ.

רַחֲשִׁישׁ, רַחֲשִׁישׁ, רַחֲשִׁישׁ

רִיחֲשִׁישִׁי *pl. cstr.* רִיחֲשָׁא

reptile. vermis.

רִיקְנִיָּא, רִיקְנִיָּא vacuus.
inanis.

רִישׁ *v. s. v.* רִישׁ.

רִכּוּבִין *pl.* רִכּוּבִין genu.

רִמִּי, רִמִּי *Pe. et Aph.*

M

אָרַמָּא, אָרַמִּי jecit.
 conjecit. projecit. misit.
 רַמְשָׁא, רַמֵּשׁ vesper.
 vespera.
 רָנָן cantavit. decantavit.
 meditatus est. Pa. רָנָן
 idem. part. pl. מְרַנֵּן.
 רָנָא cantus. exsultatio.
 רָעִי, רָעָה, רָעָא pavit.
 part. רָעִי pascens. pa-
 stor.
 רָעִי, רָעָא voluit. optavit.
 Ithpe. idem. 3 p. pl. pr.
 אֶתְרָעִי pro אֶתְרָעוּ
 רָעוּת, רָעוּ voluntas.
 benevolentia.
 רָעוּא voluntas. bene-
 volentia. oblectatio.
 חֲרָעִיתָא cogitatio. con-
 silium. solertia.
 חֲרָעִי expansum. fir-
 mamentum coelorum.
 חֲרָעוּת, חֲרָעוּ facultas. po-
 testas.

חֲרָעוּ signavit. signum fecit.
 חֲרָעוּ impius. improbus.
 חֲרָעוּת impietas. im-
 probitas.

ש

חֲרָעוּ. Ithpe. חֲרָעוּ et
 Ithpa. חֲרָעוּ relictus
 est. reliquus fuit. re-
 mansit.
 חֲרָעוּ reliquum. residuum.
 חֲרָעוּ pro חֲרָעוּ vide sub
 hac voce.
 חֲרָעוּ Pa. laudavit. Ithpa.
 חֲרָעוּ pass. part. f. חֲרָעוּ
 laudata. celebrata. lau-
 dans se. jactans se.
 חֲרָעוּ, חֲרָעוּ pl. חֲרָעוּ,
 חֲרָעוּ via. semita. c.
 חֲרָעוּ suff. חֲרָעוּ.
 חֲרָעוּ, חֲרָעוּ fem., חֲרָעוּ,
 חֲרָעוּ masc., septem.

שִׁבְעִין, שִׁבְעִין septua-
ginta.

שְׁבִיעָה septimus.

שְׁבִיעָה, שְׁבִיעָה septimana. hebdomas.

שָׁבַק deseruit. reliquit.

permisit. condonavit. cc.

לִּי fut. יִשְׁבֹּק inf.

שָׁבַק part. pl. מִשְׁבַּק

Ithpe. pass. fut. יִשְׁתַּבֵּק

remittetur. condonabitur.

שֶׁבַר, שֶׁבַר fatuus. sim-
plex.

שִׁבְרוּתָא simplicitas. fa-
tuitas.

שָׁדַךְ, שָׁדַךְ quievit. re-

quievit. 1 p. s. pr. שָׁדַךְ

1 p. s. fut. אֶשְׁדֹּךְ.

שָׁדַל Pa. persuasit. allexit.

3 p. pl. fut. נִשְׁדָּלוּ.

שָׁא aequus, aequalis fuit.

part. שְׂוִי s. שְׂוִי pl.

שְׂוִי pro שְׂוִי aequa-

lis. similis. par. Pa. שְׂוִי,

שְׂוִי posuit. 1 p. s. fut.

אֶשְׂוִי, אֶשְׂוִי.

שָׁט contempsit. spre-

vit. part. pl. שְׂטִין.

שֹׁם nomen. v. s. v. שֹׁם.

שֹׁק, שֹׁק vicus. platea.
forum.

שֹׁר, שֹׁר murus.

שָׁחִים niger.

שָׁטִים Nom. propr. vallis.

Sittim.

שָׁטָר, שָׁטָר dominium.

praefectura.

שָׁיִל sepulchrum. orcus.

Scheol.

שָׁיִב, שָׁיִב Schaph. eri-

puit. liberavit.

שָׁיִץ 1) Schaph. v. יָצָא

absolvit. perfecit. finivit.

2) perdidit. consumsit.

Ithpe. pass.

שָׁיִרָה? in Polygl. Lond.

versum „caligine ejus.“
in B. R. בִּרְקִיָּה
eodem modo transla-
tum; legendum fortasse
 נִיגְרוֹדוֹ עֵינֶיהָ „nigredo ejus“
s. potius שַׁחֲרִיָּה „au-
 rora ejus“ *pro „mane,*
tempus matutinum ejus“
sc. lucem exspectet.
sed cf. Levy Lex. ch. s.
h. v.

נָשָׂת *v. s. v.* שִׁיתִּין, נָשִׁית
 שָׁכַב jacuit. cubuit.
 dormivit. 1. *p. s. pr.*
 שָׁכַבְיִית.

מִשְׁכָּבָא, מִשְׁכָּב cubile.
 cubiculum.

יִשְׁכַּחַן *pl.* יִשְׁכַּח *pl.* יִשְׁכַּח *pl.* יִשְׁכַּח
c. suff. יִשְׁכַּחֲנִיָּה *f.*
 תִּשְׁכַּחֲנִי invenit. repe-
 rit. assequutus est. *Aph.*
 אִשְׁכַּח *idem. Ithpe.*
pass.

כָּלֵל *Schaph. v.* שְׁכַלֵּל

perfecit. consummavit.
absolvit. finivit. Isch-
taph. pass.

שָׁכַל *Aph.* אִשְׁכַּל intelli-
 gentiam habuit. intelle-
 xit. *imp. pl.* אִשְׁכַּלְוּ.
 שֹׁכֵל intellectus.

יִשְׁכַּנְתָּא, שְׁכִינָא habi-
 tatio. gloria *s. majestas*
 divina.

מִשְׁכָּנִין *pl.* מִשְׁכָּן ha-
 bitaculum. tentorium.

שָׁלָא 1) tranquillus, quie-
 tus fuit. quievit. 1 *p. s.*
pr. שְׁלֵיאָן 3 *pl.* שְׁלֵיִית
 2) *Pe. et Aph.* oblitus
 est. *pl. pr.* אִשְׁלֵיאָן.

שְׁלֵיאָ vastitas. vasta et
 subita perniciēs.

שָׁלַח *Schaph. v.* לָחַט
Ischt. fatigatus est. las-
 sus, fessus fuit.

שָׁלַח *Pe. et Pa.* שְׁלַח mi-
 sit. *Aph.* exuit. *Ith. pass.*

דָּאֵא שְׁתַּלְחָהוּ *quâ exuti*
erant.
 שָׁלַט *dominatus est. cc. ב.*
imp. שָׁלוּטוּ, שְׁלֹטוּ fut.
 כִּשְׁלַט *inf. יִשְׁלַט-*
 שְׁלִיט *s. שְׁלִיט domi-*
nator.
 שְׁלֹטוֹנָא, שְׁלֹטוֹן *pl.*
 שְׁלֹטוֹנִין *idem.*
 שָׁלַל *Palp. v. שִׁלַּל mi-*
sit. transmisit. demisit
deorsum. 3 p. s. f. pr. c.
suff. שְׁלַלְתָּנוּן.
 שְׁלֹשְׁתָּא *catena. pl.*
 שְׁלֹשְׁלוֹתָא *c. suff. emph.*
 שְׁלֹשְׁלוֹתֵיהוֹן *(hebr.*
שְׁלֹשָׁרָה).
 שָׁלַם 1) *absolvit.*
perfecit. 2) perfectus,
consummatus est. pl.
pr. s. part. pass. c. affirm.
praet. שְׁלִימוּ.
 שָׁמַא, שוּם *s. שָׁם pl.*

שְׁמָהוֹן *nomen. c. suff.*
 שוּמָהוֹן, שְׁמָה, שְׁמִיהַ
 שְׁמִי *cstr. שְׁמִיָּא, שְׁמִיָּא*
coelum. coeli.
 שְׁמַנִּין *pingues.*
 שָׁמַע *audivit. obtempera-*
vit. 1 p. s. pr. שְׁמַעִית,
שָׁמַעוּ. 3 pl. שְׁמַעִית
1 pl. שְׁמַעְנָא imp.
 שְׁמַעוֹן *f. pl. שְׁמַע*
יִשְׁמַע fut. שְׁמַעְנָא
part. שָׁמַע audiens.
obediens.
 שְׁמַשׁ, שְׁמֶשׁ *sol. pl.*
 שְׁמֶשְׁתָּא *T. Pseu-*
dojon. 2,2. בֵּינֵי שְׁמֶשְׁתָּא
inter soles. i. e. inter
vesperae lucem duplicem
i. q. hebr. בֵּין הָעֶרְבִים.
 שְׁמַשׁ *Pa. ministravit. inf.*
 מְשַׁמֵּשׁ *part. pl.*
 מְשַׁמְשִׁין *ministrantes.*

שָׁנָא mutatus est.

Pa. mutavit. 2 *p. pl. pr.*

שְׁנִיתוֹן.

שָׁנָא, שְׁנָת, שָׁנָא *pl.*

שָׁנָא, שָׁנָא *annus.*

שִׁנְיָהּ, שְׁנָתָא, שְׁנָתָא

somnus. v. s. v. יֶשֶׁן.

שְׁנָתָא, שְׁנָתָא, שְׁנָתָא *acies.*

acumen.

שְׁנִינָא *part. pass. acutus.*

שְׁנִינָא, שְׁנִינָא, שְׁנִינָא

angustia suffocans.

שְׁנִינָא, שְׁנִינָא, שְׁנִינָא *Ithpa.*

שְׁנִינָא *narravit. enar-*

ravit. enumeravit. T.

Pseudojon. 1, 16.

שְׁנִינָא 3 *p. s. f. pr.*

שְׁנִינָא, שְׁנִינָא, שְׁנִינָא

hora. בִּי הָיָה.

שְׁנִינָא *hâc ipsâ horâ.*

שְׁנִינָא *pro* שְׁנִינָא

hâc horâ. nunc. עַד

שְׁנִינָא *hucusque.*

שְׁפִינְיָהּ, שְׁפִינְיָהּ *con-*

culcatio. conservatio. T.

Hieros. 3, 15. שְׁפִינְיָהּ

pro שְׁפִינְיָהּ.

שְׁפִינְיָהּ *fudit. effudit. inf.*

מִשְׁפָּךְ.

שְׁפִינְיָהּ *pulchritudo.*

שְׁפִינְיָהּ *aurora. stella*

aurorae. Lucifer.

שְׁפִינְיָהּ *Aph. potum*

praebuit. adacquavit. irri-

gavit. part. מִשְׁפָּךְ inf.

שְׁפִינְיָהּ.

שְׁפִינְיָהּ *platea. vicus.*

שְׁפִינְיָהּ 1) solvit. 2) remisit.

condonavit. Ithpe. pass.

fut. יִשְׁתַּרִי. 3) habita-

vit. quievit. fut. 3 p. s.

שְׁפִינְיָהּ, שְׁפִינְיָהּ, 3 *p. f.*

שְׁפִינְיָהּ *Aph. habitare fe-*

cit. אֲשַׁרִי c. suff. Onk. 2, 15.

שְׁפִינְיָהּ. 4) *Pa. שְׁפִינְיָהּ,*

יִשְׂרִי *inceptit. 3 p. pl. pr.*

יִשְׂרִיאָו

יִשְׂרִיָּתָא *initium. principium.*

יִשְׂרִיָּכָפָא, יִשְׂרִיָּכָפָא *nidus.*

יִשְׂתִּי, יִשְׂתִּי *sex.*

יִשְׂתִּין, יִשְׂתִּין *sexaginta.*

יִשְׂתִּיתָא, יִשְׂתִּיתָא

יִשְׂתִּיתָא, יִשְׂתִּיתָא *sextus.*

ח

חֲזִיבָא, חֲזִיבָא

חֲזִיבָא *desiderium.*

חֲזִיבָא *c. suff. desiderium tuum. fem.*

חֲזִיבָא, חֲזִיבָא *geminus. gemellus. Pseudojon. 4, 2.*

חֲזִיבָא, חֲזִיבָא

חֲזִיבָא *geminas ejus.*

חֲזִיבָא, חֲזִיבָא *pl. ficus arbor et fructus.*

חֲזִיבָא *quaesivit. requisivit.*

חֲזִיבָא *fut. c. suff. יִחֲזִיבָא.*

חֲזִיבָא *fregit. confregit. fut.*

חֲזִיבָא *Ithpe. pass. 3 p.*

חֲזִיבָא *pl. pr. fracti,*

contriti sunt. *Pa. חֲזִיבָא*

i. q. Pe. fut. c. suff.

חֲזִיבָא.

חֲזִיבָא *fractio.*

contritio. interitus. *c. suff.*

חֲזִיבָא *et חֲזִיבָא.*

חֲזִיבָא *pl. emph. חֲזִיבָא.*

חֲזִיבָא *et חֲזִיבָא uber. mamma.*

חֲזִיבָא, חֲזִיבָא, חֲזִיבָא *vastus.*

inanis. informis.

חֲזִיבָא *(a verbo*

חֲזִיבָא) *abyssus.*

חֲזִיבָא *desiderium.*

חֲזִיבָא *c. suff. appetitus.*

T. Pseudojon. 3, 16.

חֲזִיבָא *pro חֲזִיבָא.*

חֲזִיבָא *rediit. reversus*

est. avertit se. poeniten-

tiam egit. fut. יִרְחֹב.

יְחֻבֹּן Aph. תְּחֻב.

reddidit. אָתִיב.

iterum. rursus. הָיָב.

reditus. reversio. resipiscen-
tia. poenitentia. תִּיבָא, תִּיבָתָא, תִּיבָא.

idem. תְּחֻבָא.

bos. juvenus. הָוֹר, הָוֹר.

sub. subter. תַּחַת, תַּחַת.

pro. loco. c. suff. pl.

(c. suff. s. Onk. 2, 21.)

de sub. sub. de. מִתַּחַת

pl. תַּתָּא, תַּתָּא, תַּתָּא.

inferior. תַּתָּא, תַּתָּא.

etc. תַּתָּא, תַּתָּא.

suspendit. Ithpe. תָּלָא.

pass. suspensus est. 3 p.

pl. pr. אֶתְלִי, אֶתְלִי.

fut. יִתְלִי.

fem., תָּלָא masc.

tres. c. suff. תְּלִיָּהוֹן.

תְּלִיָּה, תְּלִיָּה.

תְּלִיָּה, תְּלִיָּה
tertius.

triginta. תְּלִיָּה.

f. תְּלִיָּה, תְּלִיָּה.

decimus ter-
tius. תְּלִיָּה, תְּלִיָּה.

ibi. illic. illuc. תָּמָן, תָּמָן.

inde. מִתָּמָן eo.

ubi. דִּי תָּמָן.

octo. תְּמָנִי.

תִּימֹרָא, תִּימֹרָא.

pl. (תִּימֹרָא) תִּימֹרִין.

et תִּימֹרִי cstr. תִּימֹרִין.

palpebra.

v. s. v. תִּנָּח.

pro תִּנָּן, תִּנָּן, תִּנָּן.

emph. et f. תִּנָּנָא, תִּנָּנָא.

תִּנָּנָא, תִּנָּנָא.

secundus. se-
cunda. תִּנָּנָא, תִּנָּנָא.

q. v. תִּנָּנָא, תִּנָּנָא.

balaena. תִּנָּנָא, תִּנָּנָא.

cetus.

cetus.

טָעָא, טָעִי *i. q.* הָטָעָא, הָטָעִי
erravit. *Aph.* errare fecit.

אַתְקִין *Pa. et Aph.* תִּקֵּן
paravit. aptavit. disposuit.

תִּקְנִין *pl.* תִּקֵּין, תִּקֵּין
rectus. bonus bonum.

1) תִּקָּח *validus, potens*
fuit. confirmatus est. *imp.*

2) תִּקְפוּ, תִּקְפוּ *pl.*

תִּקֵּיף, תִּקֵּיף *aegre tulit.*
durum, molestum fuit.

תִּקֵּיף *durus. molestus.*

תִּקְוָה, תִּקְוָה, תִּקְוָה

תִּקְוָה *robur. potentia.*
vehementia.

קוּף *v. s. v.* תִּקְוָה

תִּקְוָה *m., fem., duo,*

תִּקְוָה *c. suff.* תִּקְוָה

תִּקְוָהוּ *nos ambo.*

תִּקְוָהוּ *ambo illi.*

תִּקְוָה *Pa. ejecit. ex-*

תִּקְוָה *2 p. s. pr.*

תִּקְוָה *c. suff.*

תִּקְוָה *gallus gallinaceus.*

תִּקְוָה *rupit. confregit. 1 p.*

תִּקְוָה *2 pl. c.*

תִּקְוָה *suff. franges,*

conteres eos.

תִּקְוָה *pl. תִּקְוָה, תִּקְוָה*

תִּקְוָה *porta. ostium.*

תִּקְוָה *v. s. v. תִּקְוָה*

תִּקְוָה *recti-*
tudo. *aequitas.*

תִּקְוָה *etc. v. s. v.*

תִּקְוָה.

C o r r i g e n d a .

In Grammatica: pag. 3. l. 15. l. syllabam. p. 7. l. 8. l. eorum. p. 11. l. 3. l. Conjugatio. it. l. 20. l. occurrunt. p. 15. l. 1. l. Ithpaal. ib. l. Ittaphal. ib. l. 14. l. אֶתְקַטְּלָא, p. 19. l. 9. l. Ithpe. p. 22. l. 6. l. קִטְּלוּכוֹן, p. 23. l. 9. earundem. p. 34. l. 9. l. הִצִּיעַ, p. 40. l. 4. l. אֶתְנַלִּית, p. 50. l. 15. l. participiales, p. 58. l. 2. l. Plur. p. 64. l. 19. l. תִּמְנִי s. תִּמְנִי. p. 77. l. 11. l. Flectitur.

Errores in Chrestomathia repertos in Glossario suis locis notavi:

In Glossario p. 46. col. 1. l. 4. add. אֶן, p. 47. col. 2. l. 1. l. dicens. p. 49. col. 1. l. ult. l. אֶשְׁנִינִי, p. 50. col. 2. l. 19. l. בִּתְנָא, p. 52. col. 1. l. 16. l. beryllus, p. 54. col. 1. l. ult. l. generatio, p. 58. col. 1. l. 4. l. 1,24., pag. 60. col. 1. l. 6. l. חֲבִימָא, p. 62. col. 2. l. 2. l. אֶטְמִרִית, l. 3. l. אֶטְמִרָא, l. 15. l. abs., p. 63. col. 1. 19. l. 3,18, col. 2. l. 18. l. Onk. 3,6. al. p. 66. col. 1. l. 12. l. בִּדְוִן, בִּדְוִן, p. 70. col. 2. l. 18. del. *Pseudojon.* 3,22, et l. 19. del. sui juris. p. 75. col. 1. l. 6. add. Sed hac formae omnes a rad. סִלַּק q. v. videntur esse derivandae. p. 79. col. 2. l. 6. l. עֲלִי עֲלִי. l. 10. l. עֲלִיָּה. p. 86. col. 1. l. 4. l. locus sanctus. p. 96. col. 2. l. 18. del. תִּנְיָחָא.

